اولین روزنامه سهامداری ایران (خبرنگاران و کارکنان)

صمت
صنعت معدن تجارت

دوشنبه
• ۲۱ آذر ۱۴۰۱
• ۱۷ جمادی‌الاول ۱۴۴۴
• ۱۲ دسامبر ۲۰۲۲

• سال سی‌ودوم شماره پیاپی ۳۵۳۷ • دوره جدید سال نهم شماره ۲۲۱۹ • ۱۶ صفحه • قیمت: ۵۰۰۰ تومان

www.smtnews.ir - http://Telegram.me/smtnews

تکالیف کاغذی دولت به بانک‌ها

تسهیلات کم‌بهره می‌تواند کمک بزرگی برای شرکت‌های دانش‌بنیان باشد؛ شرکت‌هایی که معمولا به‌دست نخبگان و بدون سرمایه چندانی راه‌اندازی می‌شوند و برای ادامه حیات نیاز به تامین اعتبار دارند. براساس تازه‌ترین خبر بانک مرکزی، میزان تسهیلات‌دهی شبکه بانکی به دانش‌بنیان‌ها از آذر سال قبل تاکنون ۱۲۳ درصد افزایش یافته است.

این در حالی است که برخی از فعالان حوزه دانش‌بنیان معتقدند تاکنون هیچ تسهیلات قرض‌الحسنه‌ای به شرکت‌های دانش‌بنیان پرداخت نشده و تکلیف دولت به بانک‌ها روی کاغذ مانده است؛ بنابراین صندوق نوآوری و شکوفایی در حال پیگیری و نامه‌نگاری با بانک‌های عامل برای تسهیلات‌گیری شرکت‌های دانش‌بنیان است.

۱۴

اصلاحیه کاهش حقوق گمرکی مواد اولیه ابلاغ شد

دومینوی زیان مالی برای تجارت و تولید

اواخر مهر امسال، دولت لایحه کاهش حقوق گمرکی مواد اولیه را باهدف کاهش هزینه فعالان تجاری و حمایت از تولید، به شورای نگهبان ارسال کرد. براساس این لایحه، دولت در نظر داشت نرخ حقوق گمرکی مواد اولیه، واسطه‌ای، اجزا، قطعات، ماشین‌آلات و تجهیزات تولید را از ۴ درصد، به یک درصد کاهش دهد.

حال پس از گذشت حدود ۲ ماه از این نظر، شورای نگهبان با لایحه ارسالی دولت موافقت کرده و در نهایت قانون کاهش حقوق گمرکی مواد اولیه به گمرکات کشور ابلاغ شده است. این قانون از زمان ابلاغ، لازم‌الاجرا و این نکته‌ای است که باید به آن توجه کرد، چرا که تا امروز تجار با هزینه‌های اعمال‌شده به ثبت سفارش و واردات پرداخته و تغییر این قانون، در عمل به زیان واردکنندگانی است که تا امروز منفعل نبوده‌اند. در این راستا، دفتر مقررات صادرات و واردات وزارت صنعت، معدن و تجارت ردیف تعرفه‌های مربوط به موارد مذکور را ارسال کرده و بدیهی است کالاهای اظهار یا ترخیص‌شده از ۳ آبان امسال به بعد، در صورت وجود در فهرست مذکور، مشمول مقررات این قانون خواهند بود.

۸

میزان صادرات زعفران هر ماه کاهش می‌یابد

چوب حراج به طلای سرخ

۹

سرمقاله

هوشمندسازی، تنها راه بقای صنعت فولاد ایران ۲

یادداشت‌های امروز

باز شدن راه صادرات با حمل‌ونقل دریایی ۸

حذف دلالی با ارگانیک شدن نظام کشاورزی ۹

بحران آب در تهران جدی شد ۱۰

محبوبیت پزشکی آنلاین میان مردم ۱۳

گفت‌وگو

لزوم کاهش تصدی‌گری دولت در خودروسازی ۱۲

گزارش‌های روز

چاره‌ای از روی ناچاری ۴

درمان با نسخه پزشکان آهنی ۱۲

آگهی فراخوان عمومی ارزیابی کیفی پیمانکاران
شرکت فولاد هرمزگان جنوب
شماره مناقصه: ۱۴۴۸۲۰

موضوع: انجام خدمات نظافت صنعتی در ناحیه فولادسازی، واحدهای جانبی و پشتیبانی شرکت فولادهرمزگان جنوب

شرکت فولاد هرمزگان جنوب در نظر دارد موضوع «انجام خدمات نظافت صنعتی در ناحیه فولادسازی، واحدهای جانبی و پشتیبانی شرکت فولاد هرمزگان جنوب» برای مدت یکسال و قابل تمدید برای دو دوره یکساله دیگر را از طریق مناقصه عمومی یک مرحله‌ای به پیمانکاران توانمند و واجد شرایط مندرج در اسناد ارزیابی کیفی، واگذار نماید. بدینوسیله از کلیه پیمانکاران فعال با توان و سابقه اجرایی لازم جهت اجرای موضوع که دارای تایید صلاحیت ایمنی از سازمان تعاون، کار و رفاه اجتماعی و قادر به تهیه ضمانتنامه بانکی به مبلغ ۸،۷۰۰،۰۰۰،۰۰۰ (هشت میلیارد و هفتصد میلیون) ریال می‌باشند، دعوت می گردد در صورت تمایل به همکاری نامه اعلام آمادگی با درج ایمیل رسمی مناقصه‌گر به همراه فیش واریزی به مبلغ ۱،۵۰۰،۰۰۰ ریال به شماره حساب ۰۱۱۱۱۱۱۱۰۰۰۰۸ نزد بانک ملی شعبه کمرک شهید رجایی، به نام شرکت فولاد هرمزگان جنوب بابت خرید اسناد ارزیابی کیفی، را به ایمیل Hakimi.s@hosco.ir و یا فکس ۳۳۵۳۰۱۴۵-۰۷۶ تا تاریخ ۱۴۰۱/۹/۲۸ ارسال و نسبت به دریافت فرم ارزیابی کیفی اقدام نموده و اسناد ارزیابی کیفی را تا تاریخ ۱۴۰۱/۱۰/۱۲ به نشانی بندرعباس- کیلومتر ۱۳ بزرگراه شهید رجایی- منطقه ویژه صنایع معدنی و فلزی خلیج‌فارس- شرکت فولاد هرمزگان- واحد خرید خدمات قراردادی- کدپستی: ۷۹۱۷۱۷۶۳۱۹ ارسال نمایند. بدیهی است اسناد مناقصه پس از اتمام ارزیابی کیفی به شرکت‌های واجد شرایط ارائه خواهد شد.

* ارایه مدارک و سوابق هیچ‌گونه حقی را برای متقاضیان ایجاد نخواهد کرد.
* هزینه چاپ آگهی فراخوان بر عهده برنده نهایی مناقصه مربوطه خواهد بود.
* در صورت نیاز به اطلاعات فنی با شماره تلفن ۰۷۶-۴۴۸۴۸۸۶۵ و اطلاعات بازرگانی ۰۷۶-۴۴۸۴۳۲۱۴ تماس حاصل فرمایید.

روابط عمومی شرکت فولاد هرمزگان جنوب

فراخوان عمومی مناقصه یک‌مرحله‌ای (مطابق جدول ذیل)
نوبت دوم
شرکت آلومینای ایران

شرکت آلومینای ایران در نظر دارد مناقصه ذیل را از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت برگزار نماید. کلیه مراحل برگزاری مناقصه از دریافت اسناد مناقصه تا ارائه پیشنهاد مناقصه‌گران و بازگشایی پاکت‌ها از طریق درگاه سامانه الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس WWW.setadiran.ir انجام خواهد شد و لازم است که مناقصه‌گران درصورت عدم عضویت قبلی، مراحل ثبت‌نام در سایت مذکور و دریافت گواهی امضای الکترونیکی را جهت شرکت در مناقصه محقق سازند.

ردیف	موضوع مناقصه	نوع مناقصه	شماره مناقصه در سامانه الکترونیکی دولت
۱	انجام عملیات آماده‌سازی، حفاری، باطله‌برداری، استخراج، جمع‌آوری، دپو و بارگیری سنگ بوکسیت و باطله حمل و تخلیه به دپوهای تعیین شده توسط کارفرما در معدن بوکسیت جهان آباد	عمومی یک‌مرحله‌ای با ارزیابی کیفی (فشرده)	۲۰۰۱۰۰۱۴۹۱۰۰۰۰۷۰

مهلت دریافت اسناد مناقصه از سامانه: از مورخ ۱۴۰۱/۰۹/۲۱ لغایت مورخ ۱۴۰۱/۰۹/۲۸ می‌باشد.
مهلت ارائه پیشنهاد: مورخ ۱۴۰۱/۱۰/۱۲ می‌باشد.
زمان بازگشایی پاکت‌ها: ساعت ۱۰:۰۰ مورخ ۱۴۰۱/۱۰/۱۳ می‌باشد.
اطلاعات تماس مناقصه‌گزار جهت دریافت اطلاعات بیشتر درخصوص اسناد مناقصه و ارائه پاکت‌های الف: استان خراسان شمالی- شهرستان جاجرم- مجتمع تولید آلومینا، به شماره تلفن: ۳۲۶۰۵۳۴۵ - ۰۵۸ و فکس ۳۲۲۷۲۴۸۷-۰۵۸
اطلاعات تماس سامانه ستاد جهت انجام مراحل عضویت در سامانه: مرکز تماس: ۴۱۹۳۴ - ۰۲۱
دفتر ثبت‌نام: ۸۸۹۶۹۷۳۷ و ۸۵۱۹۳۷۶۸ - ۰۲۱

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۱/۰۹/۱۹ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۱/۰۹/۲۱
واحد ارتباطات و روابط عمومی شرکت آلومینای ایران

صمت صنعت معدن تجارت
smtnews.ir
با گزارش های مطبوعاتی،تصویری با شما هستیم
• استاپ موشن
• موشن گرافیک
• تیزر رئال صنعتی
• تیزر تلفیقی
• انیمیشن دوبعدی و سه‌بعدی
ads.smtnews@gmail.com
شماره تلفن بازرگانی:۳-۰۲۱۸۸۷۲۲۷۳۲-۰۹۹۹۹۱۹۵۷۶۱

سرمقاله

هوشمندسازی تنها راه بقای صنعت فولاد ایران

مسعود صادقی
روزنامه‌نگار

فولاد ایران، در ماه‌های اخیر به‌ویژه پس از آغاز حمله روسیه به اوکراین با کاهش تقاضا در بازارهای بین‌المللی روبه‌رو شده است. تخفیف ۳۵ درصدی روسیه باعث شده بهای تولیدات فولادی روسیه معادل نرخ شمشی بشود که صنایع فولاد ایران برای تولید محصولات نهایی خریداری می‌کنند. این یعنی فروش فولاد روسیه زیر نرخ تمام‌شده فولاد ایران. از سویی صنایع فولاد ایران از انواع یارانه‌های انرژی برخوردارند که اگر نرخ آنها واقعی بشود هزینه تولید چندین برابر رقم کنونی می‌شود.

مصرف انرژی گاز و برق و البته منابع آب، چالش بزرگ صنایع فولاد است. خسارت ناشی از قطعی برق در تابستان و قطعی گاز در زمستان هزینه زیادی به فولادسازان تحمیل می‌کند و سازکار قدیمی تولید فولاد موجب هدررفت انرژی، منابع آب و تولید فزاینده گازهای گلخانه‌ای شده است؛ به‌گونه‌ای که به‌گفته رئیس مرکز پژوهش‌های مجلس، «ما ۲ برابر سهم جمعیتی، گاز گلخانه‌ای تولید می‌کنیم و در این ۵۰ سال، ۲ درجه افزایش دما، ۵۵ میلیمتر کاهش بارندگی و ۲۷۰ میلیمتر افزایش تبخیر داشته‌ایم. ایران پس از کشورهای چین، امریکا، هند، روسیه و ژاپن در رتبه ششم انتشار دی‌اکسیدکربن در جهان قرار دارد و سهمی معادل ۲.۱۴ درصد از کل انتشار گازهای گلخانه‌ای جهان را به خود اختصاص داده است». سهم صنایع فولاد در تولید دی‌اکسیدکربن بسیار پررنگ است چون تولید فولاد بیش از هر صنعت سنگین دیگری دی‌اکسیدکربن تولید می‌کند که حدود ۸ درصد از کل انتشار جهانی را شامل می‌شود.

▣ دستاوردهای هوشمندسازی صنعتی

اما صنایع فولاد ایران برای کاهش هزینه تولید، بهینه‌سازی مصرف انرژی و کاهش آلاینده‌ها تنها یک گزینه پیش رو دارند: تحول دیجیتال برای هوشمندسازی صنعتی. البته تحول دیجیتال در ابتدای کار ساده نیست و بازدارنده‌های سیستماتیک زیادی دارد اما برای بقای صنایع فولاد تنها راهکار است و با گزینش یک شرکت همکار در حوزه تحول دیجیتال بازدارنده‌ها یک به یک کنار می‌روند و دستاوردهای آن چنان ارزشمند است که مدیران و کارکنان مشتاقانه با این روند همراه می‌شوند. در همین راستا موسسه بین‌المللی مشاوره بوستون BCG در طول مطالعه شتاب دیجیتال (DAI)، خود با شرکت‌هایی همکاری کرده که از روش‌های نوآورانه‌ای برای گذر از بازدارنده‌ها و حرکت به‌سوی سازمانی دیجیتال استفاده کرده بودند. از میان این شرکت‌ها، برخی توانسته بودند توان عملیاتی خود را ۱۰ تا ۲۰ درصد، با کمک فناوری‌های دیجیتال ارتقا بدهند، بهره‌وری فرآیندهای شرکت را تا ۵۰ درصد بهبود ببخشند و سرانجام، انتشار گازهای گلخانه‌ای را ۱۵ تا ۳۰ درصد کاهش بدهند. در زیر آمار این دستاوردها در حوزه‌های مختلف آمده است:

▣ بهینه‌سازی فرآیندهای موجود در زنجیره ارزش صنایع فلزی

*** عملیات**

- بهبود توان عملیاتی: ۱۰ تا ۲۰ درصد
- بهبود در تولیدات: ۲ تا ۵ درصد
- افزایش میزان تولید: ۳ تا ۵ درصد
- افزایش طول عمر دارایی‌های شرکت: ۸ تا ۱۰ درصد
- کاهش هزینه‌های مصرف سوخت: ۵ تا ۱۰ درصد

*** زنجیره تامین و تدارکات**

- افزایش سطح بهره‌وری تدارکات: ۳۰ تا ۵۰ درصد
- بهبود در تطبیق سفارش‌های معلق با موجودی: WIP۱۰ تا ۱۵ درصد
- کاهش میزان موجود اضافی: ۱۰ درصد
- افزایش دقت در تخمین تقاضای کوتاه‌مدت: ۳۰ درصد
- کاهش هزینه معاملات: ۴۰ تا ۵۰ درصد
- کاهش هزینه‌های لجستیک: ۳ تا ۱۰ درصد

*** بازاریابی، فروش و امور مالی**

- افزایش دقت در پیش‌بینی‌ها: ۱۵ تا ۲۰ درصد
- افزایش دقت در برآورد هزینه‌های اولیه: بیش از ۹۷ درصد
- کاهش هزینه‌های سربار: ۳۰ درصد

*** محیط، ایمنی و نیروی کار**

- کاهش انتشار آلاینده‌ها: ۱۵ تا ۳۰ درصد
- افزایش کارآیی در استخدام: ۶۰ تا ۷۰ درصد
- کاهش صدمات جانی: ۵ تا ۱۲ درصد

▣ تحول دیجیتال و هوشمندسازی صنعتی از کجا آغاز می‌شود؟

تحول دیجیتال یک فرآیند بی‌پایان است، زیرا پیشرفت فناوری و ابداعات نوآورانه پایان‌ناپذیر است؛ از همین رو لازم است صنایع برای تحول دیجیتال در گام نخست یک شرکت در حوزه هوشمندسازی را به‌عنوان همکار راهبردی گزینش کنند؛ یک مجموعه متخصص در حوزه تحول دیجیتال که نقشه راه هوشمندسازی را طراحی، در راه پیاده‌سازی آن همراهی و راهنمایی کند و برای چالش‌ها و بازدارنده‌ها، راهکارهای خلاقانه ارائه کند. خوشبختانه امروز در ایران هم مجموعه‌های متخصص وجود دارند و هم فناوری لازم برای ایجاد زیرساخت توسعه یافته است. پس از طراحی نقشه راه، گام نخست، شناسایی ظرفیت‌ها و چالش‌ها است اما بیش از همه لازم است یک تحول در الگوی ذهنی مدیران به‌وجود بیاید که از بهینه‌سازی موردی و سطحی گذر کنند و به دگرگونی بنیادین برای دستیابی به اهداف بزرگ بیندیشند. البته مقاومت‌های سیستماتیک در مسیر هوشمندسازی صنایع ایران زیاد است، اما رقابت در بازار جهانی، الزامات بین‌المللی زیست‌محیطی و محدودیت منابع داخلی به‌ویژه در حوزه انرژی و آب، دیر یا زود صنعت فولاد ایران را به‌سوی تنها راهکار بقا در این حوزه یعنی هوشمندسازی پیش می‌برد.

بررسی لوایح بودجه و برنامه هفتم در مجلس

نائب رئیس مجلس شورای اسلامی گفت: بررسی موضوع لوایح بودجه ۱۴۰۲ کل کشور و برنامه هفتم توسعه در دستور کار هیات رئیسه مجلس قرار دارد.به گزارش ایرنا، علی نیکزاد که ریاست جلسه علنی روز یکشنبه مجلس شورای اسلامی را بر عهده داشت، در پاسخ به تذکر محمدرضا پورابراهیمی رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس درباره ارسال لایحه بودجه سال آینده به مجلس اظهارکرد: در جلسه پیشین هیات رئیسه مجلس موضوع ارسال این لایحه مطرح شد و دوباره این موضوع مطرح خواهدشد تا برنامه هفتم و بودجه سال ۱۴۰۲ به سرانجام مطلوبی برسد.

نماینده مردم اردبیل در مجلس شورای اسلامی یادآور شد: بر اساس ماده ۱۸۲ آیین نامه، دولت موظف است حداکثر تا ۱۵ آذر لایحه بودجه سال بعد را تقدیم مجلس کند؛ تا جایی که اطلاع داریم، اکنون دولت در چند شیفت به صورت دائم برای لایحه بودجه جلسه برگزار می‌کند و بنا دارد احکام دائمی را تقدیم مجلس کند.نیکزاد گفت: به نظر می‌رسد تصویب بودجه کشور در قالب سه دوازدهم مطلوب نیست.

وی با یادآوری اینکه ارائه لایحه برنامه هفتم توسعه به دلایل مختلفی از جمله ابلاغ سیاست‌ها به تاخیر افتاد، افزود: به نظر می‌رسد مجلس باید در خصوص این لایحه برنامه تصمیم جدی بگیرد، چرا که سال گذشته برنامه ششم را برای یکسال تمدید کردیم و اکنون نیز این ظرفیت قانونی وجود دارد.

رئیسی در همایش ملی ارتقای شفافیت در حضور سران قوا:

هاضمه نظام جمهوری اسلامی فساد را نمی‌پذیرد

رئیس‌جمهوری اصلاح بسترهای فسادزا را موجب اطمینان‌بخشی به مردم دانست و اظهارکرد: به تعبیر رهبر معظم انقلاب با دزد دزد گفتن اعتماد مردم جلب نمی‌شود بلکه اصلاح بسترهای فسادزا و اطلاع‌رسانی دقیق به مردم در این رابطه است که باعث جلب اعتماد آنها و نیز خنثی شدن تلاش دشمن می‌شود.

به گزارش ایرنا، سخنرانی آیت الله سیدابراهیم رئیسی در همایش ملی ارتقای شفافیت که با حضور سران قوا و به میزبانی قوه قضاییه در سالن اجلاس سران برگزار شد، اظهارکرد: شفافیت یک اصل وارداتی به فرهنگ و قوانین و مقررات ما نیست، بلکه ریشه در فرهنگ دینی و اسلامی ما دارد.

رئیس‌جمهوری با تاکید بر اینکه هر چه شفافیت بیشتر شود، از فساد، روابط ناسالم و پارتی‌بازی جلوگیری می‌شود، گفت: گرچه بخشی از کار دولت الکترونیک به خوبی پیش رفته، اما همچنان بدلیل عدم همکاری برخی دستگاه‌ها در پیوستن به شبکه ملی اطلاعات امکان بهره‌برداری کامل از این شبکه میسر نشده است.

وی با اشاره به اینکه سامانه جامع تجارت از بخش‌هایی است که می‌تواند از فسادهای احتمالی در فرآیند کار تجاری، از تامین و تولید تا مصرف جلوگیری کند، اظهارکرد: این سامانه نیز با پیشرفت ۹۰ درصدی در حال تکمیل است و می‌تواند هم برای دستگاه‌های نظارتی و هم برای دستگاه‌های اجرایی کار را سهل و آسان کند، به این ترتیب که محل دقیق کالاها و همچنین محل تخصیص اعتبارات قابل رصد باشد.

رئیس‌جمهوری همچنین به فعال‌سازی سامانه مجوزهای کسب‌وکار پس از ۱۳ سال وقفه اشاره کرد و گفت: مصمم به تقویت این سامانه در جهت شفاف‌سازی، نظارت و اجرای دقیق و بدون حاشیه آن هستیم.

آیت‌الله رئیسی صدور نسخه الکترونیک در حوزه سلامت را از دیگر اقدامات دولت سیزدهم در مسیر شفاف‌سازی عنوان کرد و افزود: فرار مالیاتی یکی از مشکلات بزرگ کشور است و در برخی گزارش‌ها، رقم فرار مالیاتی برابر با مالیاتی عنوان می‌شود که درحال‌حاضر اخذ می‌شود. عمده این افراد نیز کسانی هستند که درآمدهای کلان دارند و از پرداخت مالیات فرار می‌کنند.

رئیس‌جمهوری با اشاره به اینکه شفافیت و جریان آزاد اطلاعات در کنار اصل اساسی امر به معروف و نهی از منکر، اصل بسیار مهم نظارت ملی را محقق می‌کند، خاطرنشان کرد: اگر بخواهیم به عدالت و قانون عمل کنیم، بهترین نظام کنترلی، خودکنترلی است.

تمام مدیران و دستگاه‌ها قبل از اینکه بازرسان و ناظران از آنها حساب‌کشی کنند، خودشان را در محضر مقدس پروردگار متعال، نزد شهروندان، به ارباب رجوع و به سلسله مراتب مدیریتی و نظارتی پاسخگو بدانند.

آیت الله رئیسی پاسخگویی به این چهار مرجع نظارتی را تفاوت اساسی نظام مدیریتی در جمهوری اسلامی با دیگر نظام‌های مدیریتی دانست و گفت: سازمان‌های نظارتی نباید به عنوان یک سازمان برای مچ‌گیری عمل کنند.

آیت‌الله رئیسی اظهارکرد: هیچ مدیری نباید در مقابل فساد بی‌تفاوت باشد. مدیران اجازه ندهند کوچکترین فسادی در مجموعه اداری آنها لانه کند.

رئیس‌جمهوری با اشاره به اینکه بنده بارها تاکید کرده‌ام که هاضمه نظام جمهوری اسلامی فساد را نمی‌پذیرد و فسادناپذیر است، تصریح کرد: ممکن است در گوشه و کنار فسادی پیدا شود که با آن برخورد می‌شود، اما اینکه کسی تصور کند، چند گزارش فساد، فساد را فراگیر کرده، این امر نادرستی است؛ اصلا اینطور نیست.

رئیس‌جمهوری با اشاره به اینکه از ابتدای کار دولت مردمی شرط همکاری با همه مدیران را داشتن روحیه فسادستیزی اعلام کردیم، تصریح کرد: اصلاح نظام اداری و حکمرانی در گرو داشتن روحیه فسادستیزی از سوی مدیران است، چرا که حساسیت مدیران ولو در حد یک گزارش نادرست می‌تواند بهترین عامل بازدارنده فساد در همه اجزای سازمان‌ها باشد.

آیت الله رئیسی قانون ارتقای سلامت اداری را از جمله قوانین بسیار خوب و کارآمد در زمینه مبارزه با فساد دانست و دستگاه‌های اداری و اجرایی کشور را به اجرای کامل آن مکلف کرد.

رئیس‌جمهوری همچنین به نگاه ویژه دولت به اصل شفافیت در برنامه هفتم توسعه اشاره کرد و گفت: در دولت مردمی شفافیت را به نفع همه مردم و همه دستگاه‌های اداری، اجرایی و نظارتی می‌دانیم و عقیده داریم تحقق شفافیت برای آحاد مردم اطمینان‌بخش و اعتمادآور است.

اعتماد اصلی‌ترین سرمایه ملی هر جامعه است

رئیس مجلس شورای اسلامی با تاکید بر اینکه کارآمدی دین در اداره جامعه باید مهم‌ترین هدف همه کارگزاران نظام اسلامی باشد، اظهارکرد: در بحث مربوط به حکمرانی نو، بحث شفافیت یک اصل ملی است و امکان ندارد بدون شفافیت به یک مجموعه کارآمد دست یابیم.

به گزارش ایرنا، محمدباقر قالیباف روز یکشنبه در همایش ملی ارتقای شفافیت که با حضور سران قوا در سالن اجلاس سران برگزار شد، اعتماد را مهم‌ترین و اصلی‌ترین سرمایه ملی هر جامعه دانست.

رئیس مجلس شورای اسلامی گفت: به همان میزانی که بر حوزه محتوای نظری شفافیت تسلط پیدا کرده و به آن عمق می‌بخشیم، نیازمند آن هستیم که در تحقق و پیاده‌سازی ابعاد مختلف حکمرانی نیز به شفافیت توجه کرده و فاصله میان حرف و عمل را کاهش دهیم تا ضمن بهره‌مندی مردم، پایه‌های حکومت مستحکم شود.

قالیباف اعتماد را مهم‌ترین و اصلی‌ترین سرمایه ملی هر جامعه عنوان کرد و اظهارکرد: در همه دولت‌ها در طول تاریخ موضوع مبارزه با فساد و شفافیت مهم بوده است و بسیاری از دولت‌ها و حکومت‌ها نتوانسته‌اند به‌خاطر بی‌توجهی به شفافیت و فساد، به اهداف خود برسند چرا که نتوانستند به موقع پیشگیری کرده و اتفاقات را جبران کنند.

قالیباف در ادامه با بیان اینکه امروز بیش از هر زمان دیگری باید موضوع کارآمدی دین در اداره جامعه هدف تمام کارگزاران نظام اسلامی باشد، اظهارکرد: بدون تعارف در موضوع حکمرانی نو، بحث شفافیت یک اصل ملی است؛ در حکمرانی نو بحث ما این است که کانون ارزشی حکمرانی، کارآمدی است و قابل تصور نیست که بدون شفافیت به کارآمدی در مجموعه‌ای برسیم.

نماینده مردم تهران در مجلس خاطر نشان کرد: همچنان که قانون اساسی را گزینشی انتخاب نکرده و یکپارچه و همه جانبه به آن می‌نگریم، امر شفافیت نیز یک امر ملی است که باید یکپارچه، بدون تبعیض و به‌صورت ممتد پیگیری شود.

وی با بیان اینکه بحث شفافیت همچون قانون اساسی باید به صورت مداوم و غیرگزینشی در دستور کار قرار گیرد و از فراز و نشیب‌های سیاسی هم مصون بماند، به طرح شفافیت آرا در قوای سه گانه که در مجلس به تصویب رسیده است، اشاره کرد و افزود: باید در همه قوا و سطوح شفافیت داشته باشیم.

▣ ورود به زندگی شخصی مردم ممنوع است

قالیباف همچنین با تاکید بر اینکه ورود به حوزه خصوصی و زندگی شخصی مردم ممنوع است، اظهارکرد: مجلس در طرح شفافیت آرا برای همه قوا و بخش‌ها پیش‌بینی‌های لازم را داشته است که اکنون این طرح به دلیل اصرار مجلس بر برخی موضوعات در دستور کار مجمع تشخیص مصلحت نظام قرار دارد.

قالیباف با بیان اینکه شفاف‌سازی باید در همه بخش‌ها جدی گرفته شود و باید به مردم حق دسترسی به اطلاعات را بدهیم، اظهارکرد: باید شفافیت را یک رکن بدون جایگزین در حکمرانی بدانیم و اجازه ندهیم موضوع شفافیت به‌دست خوانش‌های متفاوت داده شده و از آن برداشت‌های متفاوت شود.

▣ مردم از ما ناراضی هستند

رئیس مجلس شفافیت و کارآمدی را چالش امروز کشور دانست و افزود: امروز در حوزه مسائل اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی و محیط زیستی چالش داریم و مردم از ما ناراضی هستند لذا باید به گونه‌ای عمل کنیم که این ضعف‌ها برطرف شود.

وی خواستار توجه به چهار رویکرد هوشمندسازی، شفاف سازی، مردمی‌سازی و کارآمدسازی برای استقرار حکمرانی قوی شد.

رئیس مجلس شورای اسلامی با بیان اینکه مردمی‌سازی باید در اقتصاد باشد و اقتصاد باید شفاف سازی، مردمی‌سازی و هوشمندسازی شود تا با فساد مبارزه شود، خاطرنشان کرد: درحال‌حاضر ۸۵ درصد اقتصاد، دولتی است در حالی که اقتصاد دولتی ذاتا فسادزا است.

بهبود شاخص‌های گمرکی در دولت سیزدهم

وزیر امور اقتصادی و دارایی گفت: گمرک در یک سال اخیر در برخی شاخص‌ها کاهش زمانی داشته است؛ اما همچنان مطالبه و نیاز به ویژه در بخش‌های مرزی کشور بسیار است. به گزارش وزارت اقتصاد، مراسم تکریم و معارفه روسای کل قدیم و جدید گمرک جمهوری اسلامی ایران با حضور سید احسان خاندوزی وزیر امور اقتصادی و دارایی در محل این وزارتخانه برگزار شد.

در این مراسم محمد رضوانی فر به عنوان معاون وزیر اقتصاد و رئیس کل گمرک جمهوری اسلامی ایران معرفی و علیرضا مقدسی رئیس کل پیشین گمرک نیز مورد تکریم قرار گرفت.

خاندوزی در این مراسم اظهارکرد: امیدواریم که در حوزه گمرک در دولت سیزدهم شاهد تحول باشیم و تلاش‌های دوستان به نتیجه برسد که آن هم با همکاری خود بدنه گمرک میسر است؛ تا بتوانیم در فرآیند تشریفات گمرکی تسهیل ایجاد کنیم، کما اینکه در برخی شاخص‌ها هم در یک سال اخیر کاهش زمانی داشته‌ایم، اما همچنان به ویژه در بخش‌های مرزی کشور مطالبه و نیاز بسیار است.

در حکم وزیر اقتصاد به رئیس کل گمرک جمهوری اسلامی آمده است؛ توسعه و توانمندسازی سرمایه انسانی گمرک با هدف ارتقای بهره‌وری نظام گمرکی، گسترش ارتباط با سازمان‌های بین‌المللی و تقویت همکاری‌های منطقه‌ای در حوزه تجارت فرامرزی، برون سپاری ارائه خدمات منطبق بر سیاست‌های کلی اصل (۴۴) قانون اساسی و طرح ریزی شیوه‌های نوین مشارکت بخش خصوصی در ارتقاء زیرساخت‌های گمرکی به عنوان اولویت‌های سازمان است. همچنین باز مهندسی و اصلاح فرآیندها در رویه‌های مختلف گمرکی و بهره‌گیری از فناوری‌های نوین با هدف چابک‌سازی و افزایش سرعت دقت در تشریفات گمرکی اصلاح نظام ارزش‌گذاری کالاهای وارداتی و صادراتی گمرکی بهبود ارتقای رتبه ایران در شاخص تجارت فرامرزی با همکاری سایر دستگاه‌های مربوطه دیگر خواسته وزیر اقتصاد از رئیس کل گمرک ذکر شده است.

عکس روز

تشییع پیکر رستم قاسمی

عکس: ایرنا

خانه ملت

معافیت واردات مواد اولیه دارویی از مالیات بر ارزش افزوده

نمایندگان مجلس شورای اسلامی با کلیات لایحه معافیت واردات مواد اولیه دارویی، شیرخشک و تجهیزات پزشکی از پرداخت مالیات بر ارزش افزوده موافقت کردند.

در نشست علنی روز گذشته مجلس شورای اسلامی، گزارش کمیسیون اقتصادی در مورد لایحه یک فوریتی معافیت واردات مواد اولیه دارویی، شیرخشک و تجهیزات پزشکی از پرداخت مالیات بر ارزش افزوده مورد بررسی قرار گرفت و کلیات آن با ۱۶۰رای موافق به تصویب نمایندگان رسید. مهدی طغیانی سخنگوی کمیسیون اقتصادی مجلس پس از قرائت متن گزارش این کمیسیون گفت: این لایحه در شهریورماه در قالب دو فوریت به مجلس تقدیم شد و نمایندگان با یک فوریت آن موافقت کردند؛ این لایحه می‌خواهد که مواد اولیه مورد نیاز برای تولید دارو و شیرخشک و قطعات یدکی ساخت و تجهیزات مصرفی پزشکی و توانبخشی که فاقد مشابه تولید داخل هستند، از پرداخت مالیات بر ارزش افزوده معاف شوند. سخنگوی کمیسیون اقتصادی مجلس یازدهم تصریح کرد: این موارد توسط وزارتخانه‌های بهداشت و صمت فاقد مشابه تولید داخل محسوب می شوند، بنابراین تغییرات لازم توسط کمیسیون اقتصادی مجلس در این لایحه اعمال شد، منوط بر اینکه مواد وارد شده در سامانه رهگیری و کنترل اصالت که در بند (پ) ماده ۷ قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه تصریح شده، درج شوند و در صورتی که این اتفاق نیفتد، مشمول مالیات بر ارزش افزوده خواهند بود.

وی یادآور شد: در تبصره ۲ این لایحه ضرورت واردات این مواد در مقاطع زمانی مختلف نیز به این صورت مشخص شده که از این نظر باید توسط دستگاه‌های مربوطه از جمله وزارتخانه‌های بهداشت و صمت مورد بررسی قرار گرفته و متناسب به آن اجازه واردات داده می‌شود و در صورتی که مازاد بر نیاز تشخیص داده شود و مشابه تولید داخلی داشته باشد، ولی نیاز به واردات آن باشد، واردات آن با نرخ حداقلی ۲ درصدی اتفاق می‌افتد. در متن لایحه معافیت واردات مواد اولیه دارویی، شیر خشک و تجهیزات پزشکی از پرداخت مالیات بر ارزش افزوده آمده است:

ماده واحده - از سال ۱۴۰۱ مواد اولیه دارویی، مواد اولیه شیرخشک اطفال، مواد اولیه و قطعات ساخت و یدکی تجهیزات و ملزومات پزشکی و توانبخشی و تجهیزات پزشکی با دوام (دستگاه‌ها) که فاقد مشابه تولید داخل باشند، از پرداخت مالیات بر ارزش افزوده در مبادی گمرکی معاف می‌باشند.

تبصره- در صورتی که موارد مذکور تولید مشابه داخلی داشته باشد، اگر واردات آن به دلیل تولیدی و خدماتی کشور و حمایت از کالای ایرانی - مصوب ۱۳۹۸- مشمول مالیات بر ارزش افزوده با نرخ ۲درصد در مبادی گمرکی است.

گسترش صنعت
دوشنبه
۲۱ آذر ۱۴۰۱
۱۷ جمادی‌الاول ۱۴۴۴
۱۲ دسامبر ۲۰۲۲
شماره ۲۲۱۹
پیاپی ۳۵۳۷
www.sanatnewspaper.com

چاره‌ای از روی ناچاری

درمان با نسخه پزشکان آهنی

تکالیف کاغذی دولت به بانک‌ها

رئیس سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران خبر داد

واگذاری ۲۰۰۰ قطعه زمین به متقاضیان

معاون وزیر صمت و رئیس سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران با بیان اینکه از ابتدا سال تاکنون ۲ هزار قطعه زمین به متقاضیان واگذار شده است، گفت: برای کسانی که پشتوانه مالی برای خرید زمین و تجهیز کارگاه ندارند، کارگاه‌هایی را آماده و به صورت اجاره به آنها واگذار می‌کنیم.

به گفته این مقام مسئول وضعیت صنعت مناسب و روبه رشد است، همچنین در چند سال گذشته بیش از ۱۴۰۰ واحد جدید در حوزه صنعت بهره‌برداری شده، ضمن اینکه در داخل شبکه و ناحیه صنعتی و زیرساخت‌ها نیز وضع خوبی داریم.

گروه صنعت
editor@smtnews.ir

عکس: صنعت

از ابتدای سال تاکنون ۲ هزار قطعه زمین به متقاضیان واگذار شده است. برای کسانی که پشتوانه مالی برای خرید زمین و تجهیز کارگاه ندارند، کارگاه‌هایی را آماده و در قالب اجاره به آنها واگذار می‌کنیم

توازن سرمایه‌گذاری در اولویت صمت

رئیس سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران با بیان اینکه یکی از سیاست‌های وزارت صنعت، معدن و تجارت، بحث توازن سرمایه‌گذاری است گفت: وزیر صمت با جدیت، این طرح را پیگیری می‌کند و هدف از اجرای این طرح آن است که بتوانیم در مناطق دارای ظرفیت سرمایه‌گذاری که به دلایلی محروم مانده و طرح‌های سرمایه‌گذاری کمتر در آنجا پا گرفته و زمینه تولید هم در آنجا کمتر شده، مشوق‌هایی در نظر گرفته شوند.

به گزارش صدا و سیما، علی رسولیان ضمن بیان این مطلب افزود:یک بخشی از این بسته سرمایه‌گذاری یا بسته‌ای که برای توازن سرمایه‌گذاری تدارک دیده شده، مرتبط است با شهرک‌ها و ناحیه صنعتی کشور؛ یکی این بود که ما بتوانیم در مناطقی که قانون اجازه می‌دهد و مناطق محروم و مرزی هستند تخفیف‌هایی را برای اراضی قائل شویم، بخش دیگر، مرتبط بود با مشوق‌هایی که برای تقسیط بیشتر دهیم؛ یک بخشی هم برای مشوق‌های بعد از بهره‌برداری است یعنی کسانی که بتوانند طرح را به بهره‌برداری برسانند به آنها مشوق‌هایی بدهیم که حمایت از صنایع کوچک باشد.

رئیس سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران گفت: در حوزه اول برای مناطق محروم تا ۵۰ درصد امکان تخفیف اراضی را داریم، استان‌ها و شهرستان‌های مختلف کشور را بنا به ظرفیت سرمایه‌گذاری دسته‌بندی کردیم که از ۵۰ درصد به پایین این تقسیم‌بندی انجام شده، مشوق‌های سرمایه‌گذاری را هم در حوزه تقسیط تقریباً تا ۴۸ ماه برنامه‌ریزی کردیم.

معاون وزیر صمت افزود: در گذشته این مشوق‌ها برای بعضی از مناطق محروم بود، اما برنامه‌ریزی شده و مشخص نبود، گاهی در مناطقی که ظرفیت صنعتی بسیار بالایی هم دارند ممکن بود این ۴۸ ماه یا ۶۰ ماه ارائه شود، البته آن ۵۰ درصد مناطق محروم، ویژه برخی مناطق بود، به همه مناطقی که سرمایه‌گذاری کمتر داشتند، تخصیص پیدا نمی‌کرد.

تنفس ۶ ماهه برای حمایت

وی با اشاره به اینکه از سه ماه تا شش ماه معمولا تنفس می‌دهیم گفت: این مناطق را به چهار قسمت تقسیم و برای آنها شش ماه تنفس در نظر گرفته‌ایم یعنی جایی که سرمایه‌گذاری نشده و ظرفیت دارد تا ۴۸ ماه برایش اقساط در نظر گرفته‌ایم و همچنین مشوق‌هایی برای بعد از بهره‌برداری در نظر گرفته‌ایم یعنی اگر کسی بهره‌برداری کند ۳۰ تا ۴۰ درصد اقساط از او دریافت نمی‌شود و این گونه حمایت می‌شود

رسولیان ادامه داد: بستر را آماده کردیم، مصوب هیات مدیره شده و آماده اجراست.

در برخی از بخش‌ها هم در حال اجراشدن است، یکی از دلایلی که به طور جامع عملیاتی نشده، نوع مناطقی بود که در نظر گرفتیم که موضوع با سازمان برنامه در حال بررسی است.

می‌خواستیم مناطق مصوب شود که اختیارات قانونی بیشتری داشته باشیم به خصوص در تخفیف‌ها ما برای مناطق خاصی که مصوب دولت شود می‌توانیم تخفیف بگیریم.

وزارت صمت طرح «افزایش ظرفیت تولید» را در دو بخش احیای واحدهای تعطیل با هدف‌گذاری هزار و ۹۸۷ واحد و رشد ظرفیت ۳ هزار و ۳۰۰ واحد نیمه تعطیل با کمتر از ۵۰ درصد ظرفیت در دستور کار قرار داده است

جزئیات احیای صنایع راکد

بررسی آخرین وضعیت احیای واحدهای تولیدی راکد از ابتدای امسال تا پایان آبان حکایت از آن دارد که در این مدت ۸۶۰ واحد احیا شده و برای ۱۶ هزار و ۲۲۲ نفر اشتغالزایی و یا تثبیت شغل صورت گرفته است. بر اساس اعلام مسئولان صنعتی کشور، ۱۲ هزار و ۶۷ واحد راکد، شامل ۶ هزار و ۸۱۴ واحد در داخل شهرک‌ها و نواحی صنعتی و ۵ هزار و ۲۵۳ واحد در خارج از آنها شناسایی شده است که طبق برنامه‌ریزی‌های انجام شده، مقرر است طی امسال یک هزار و ۹۸۷ واحد تولیدی راکد احیا شوند و در همین راستا نیز ۳۵ هزار و ۷۶۶ شغل ایجاد و یا تثبیت شود.

بر همین مبنا نیز بررسی آخرین وضعیت احیای واحدهای تولیدی راکد در کشور نشان می‌دهد که از ابتدای امسال تا پایان آبان ماه ۸۶۰ واحد تولیدی راکد به چرخه تولید بازگشته‌اند که در مجموع این واحدها برای ۱۶ هزار و ۲۲۲ نفر اشتغالزایی و یا تثبیت شغل صورت داده است. بنابراین تاکنون ۴۳ درصد از برنامه تدوین شده برای احیای واحدهای راکد و ۴۵ درصد از مجموع اشتغال مورد نظر از محل این برنامه عملیاتی شده است. همچنین برای احیای این تعداد واحد راکد، بیش از ۴ هزار و ۳۴۱ میلیارد و ۸۰۰ میلیون تومان سرمایه‌گذاری انجام شده است که از این میزان ۳ هزار و ۹۴۴ میلیارد تومان در داخل شهرک‌ها و نواحی صنعتی و ۴۳۷ میلیارد و ۴۰۰ میلیون تومان نیز در خارج از شهرک‌ها و نواحی صنعتی کشور بوده است.

احیای واحدهای راکد تا پایان آبان

- تعداد واحدهای احیا شده: ۸۶۰ واحد
- اشتغال ایجاد شده: ۱۶ هزار و ۲۲۲ نفر
- سرمایه‌گذاری انجام شده: ۴ هزار و ۳۴۱ میلیارد و ۸۰۰ میلیون تومان
- مجموع واحدهای احیا شده از ابتدای دولت سیزدهم تاکنون: ۲ هزار و ۱۸۰ واحد

بر همین اساس نیز ۶۹۳ واحد در محدوده شهرک‌ها و نواحی صنعتی و ۱۶۵ واحد نیز در خارج از این محدوده‌ها احیا که ۱۳ هزار و ۲۰۴ شغل داخل شهرک‌ها و نواحی صنعتی و ۳ هزار و ۱۸ شغل نیز خارج از شهرک‌ها و نواحی صنعتی کشور ایجاد و یا تثبیت شده‌اند. رشته صنایع شیمیایی با ۲۲۴ واحد، فلزی با ۱۸۵ واحد و کانی غیرفلزی با ۱۴۳ واحد، به ترتیب بیشترین تعداد راه‌اندازی مجدد واحدهای صنعتی را از ابتدای امسال به خود اختصاص داده‌اند.

همچنین بررسی‌ها نشان می‌دهد که از ابتدای شروع به کار دولت سیزدهم تا پایان آبان ماه در مجموع ۲ و ۱۸۰ واحد تولیدی راکد احیا شده است که از این میزان یک هزار و ۳۲۰ مورد مربوط به سال ۱۴۰۰ می‌شود.

جزئیات مشکلات واحدهای راکد

- کمبود نقدینگی: ۴۴ درصد
- نبود تقاضا و بازار: ۱۶ درصد
- کمبود مواد اولیه: ۱۱ درصد
- فرسودگی ماشین‌آلات: ۱۰ درصد
- مشکلات حقوقی: ۹ درصد
- مشکلات زیرساختی: ۸ درصد
- مشکلات مالکیتی و سهامداری: ۲ درصد

همچنین طبق اعلام مسئولان صنعتی، ۴۴ درصد از واحدهای غیرفعال مشکل کمبود نقدینگی، ۱۶ درصد مشکل نبود تقاضا و بازار، ۱۱ درصد مشکل کمبود مواد اولیه، ۱۰ درصد مشکل فرسودگی ماشین‌آلات، ۹ درصد مشکلات حقوقی با سازمان‌ها و دستگاه‌ها، ۸ درصد مشکلات زیرساختی و ۲ درصد مشکلات مالکیتی و سهامداری دارند.

سخن پایانی

وزارت صمت طرح «افزایش ظرفیت تولید» را در دو بخش احیای واحدهای تعطیل با هدف‌گذاری یک هزار و ۹۸۷ واحد و رشد ظرفیت ۳ هزار و ۳۰۰ واحد نیمه تعطیل با کمتر از ۵۰ درصد ظرفیت در دستور کار قرار داده است. گفتنی است، سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران و شرکت‌های استانی تابعه آن اکنون با دارا بودن ۵۰۹ شهرک و ۳۴۰ ناحیه صنعتی و پنج منطقه ویژه اقتصادی در حال بهره‌برداری، ۸۵ شهرک و ناحیه صنعتی تخصصی، ۶ شهرک فناوری، ۴۰ مرکز خدمات فناوری و کسب‌وکار، ۲ مجتمع فناوری اطلاعات و خدمات نرم‌افزاری، ۱۰۰ هزار و ۵۸ قرارداد منعقده و بهره‌برداری از ۴۹ هزار و ۸۸۲ واحد صنعتی و سه‌هزار و ۲۷۰ واحد کارگاهی، زمینه اشتغال مستقیم ۹۹۸ هزار و ۵۹۵ نفر را در سراسر کشور فراهم کرده است.

حاشیه‌های افزایش قیمت محصولات سایپا

گروه خودروسازی سایپا، در حالی از صبح شنبه ۱۹ آذر برای دومین هفته متوالی طرح فروش فوق‌العاده دو محصول وانت ۱۵۱ و کوییک پلاس اتوماتیک را اجرایی می‌کند که نرخ این محصولات نسبت به عرضه‌های قبلی آنها افزایش داشته است، سایپا در این رابطه ضمن تاکید بر اینکه وانت‌ها مشمول قیمت‌های مصوب نیستند، اعلام کرده است، این گروه خودروسازی مجوز افزایش نرخ چند محصول خود را دریافت کرده است.

به گزارش ایسنا، پنجشنبه هفته گذشته، گروه خودروسازی سایپا طرح پیش‌فروش چهار محصول خود را در قالب طرح‌های ویژه متقاضیان عادی و طرح حمایت از قانون جوانی جمعیت آغاز کرده است. مبلغ پیش‌پرداخت وانت ۱۵۱ که تا طرح ویژه آبان ماه با پیش‌پرداخت ۸۰ میلیون و ۳۷۲ هزار تومان عرضه شده بود، در این مرحله مبلغ علی‌الحساب ۸۴ میلیون و ۹۳۵ هزار و ۵۰۰ در نظر گرفته شده است.

حال این گروه خودروسازی از صبح شنبه ۱۹ آذر، طرح فروش فوق‌العاده دو محصول کوییک پلاس اتوماتیک و سایپا ۱۵۱ SE با موتور M۱۳ را با نرخ قطعی و موعد تحویل حداکثر ۹۰ روزه آغاز کرده است. نکته مهم و قابل توجه این است که (علاوه برافزایش مبلغ پیش‌پرداخت وانت ۱۵۱ در طرح پیش‌فروش اخیر) نرخ قطعی این محصول و نرخ کوییک پلاس اتوماتیک در طرح جاری با افزایش نرخ مواجه شده است. در طرح ویژه آبان ماه که این دو محصول هریک عرضه شده بودند، وانت ۱۵۱ با نرخ ۱۶۰ میلیون و ۷۴۵ هزار تومان و کوییک پلاس اتوماتیک با نرخ ۲۷۸ میلیون و ۴۰ هزار تومان عرضه شده بودند؛ حال در طرح فروش فوق‌العاده که از امروز آغازشده، این دو محصول به ترتیب باقیمت‌های ۱۶۹ میلیون و ۸۷۱ هزار تومان (وانت ۱۵۱) و ۲۸۷ میلیون و ۸۵۰ هزار تومان (کوییک پلاس اتوماتیک) عرضه شده‌اند.

بدین ترتیب نسبت به آخرین باری که این محصول فروخته شده‌اند، وانت سایپا ۹ میلیون و ۲۲۶ هزار تومان و کوییک پلاس اتوماتیک ۱۰ میلیون و ۲۳ هزار تومان افزایش نرخ داشته است. با توجه به اینکه در سال ۱۴۰۱، مجوزی رسمی برای محصولات خودروسازان صادر نشده، ایسنا، صحت اخذ مجوز افزایش نرخ را از گروه سایپا، پیگیری کرد و سایپا نیز در این رابطه، پاسخ داد:

در مورد وانت ۱۵۱، قیمت‌های مصوب و اخذ مجوز برای تغییر قیمت‌ها، تنها مشمول خودروهای سواری است و برای وانت‌ها الزامی وجود ندارد. در رابطه با افزایش نرخ کوییک پلاس اتوماتیک نیز، این گروه خودروسازی مجوز افزایش نرخ برخی محصولات خود را اخذ کرده است.

طرح جایگزینی خودروهای فرسوده

نکته مهم دیگر نیز این است که همانند دو طرح قبلی (فروش فوق‌العاده ۱۲ آذر و پیش‌فروش ۱۷ آذر)، در این طرحی که از امروز اجرا شده، اجرای طرح جایگزینی خودروهای فرسوده اجرا نمی‌شود.

این در حالی است که پس از حذف سامانه یکپارچه تخصیص خودروها، وزارت صمت تاکید کرد: سامانه یکپارچه موضوعیت آغاز فعالیت خود را از دست داد اما رعایت الزامات قانونی مصوب همچون تخصیص ۵۰ درصد ظرفیت تولید به طرح حمایت از خانواده و جوانی جمعیت و تخصیص ۱۰ درصد ظرفیت تولید به طرح جایگزینی خودروهای فرسوده توسط این شرکت‌های خودروساز بر قوت خود باقی خواهند ماند؛ اما در این سه طرح سایپا طرح جایگزین خودروهای فرسوده دیده نشد!

سایپا در این رابطه نیز به ایسنا پاسخ داد: الزام اجرای طرح جایگزینی خودروهای فرسوده، مختص فروش خودروهایی است که هنوز در قالب فرآیند قرعه‌کشی عرضه می‌شوند؛ بنابراین با توجه به اینکه محصولات گروه خودروسازی به‌صورت کامل از فرآیند قرعه‌کشی خارج شده است؛ الزام به اختصاص ۱۰ درصد ظرفیت فروش به طرح جایگزینی خودروهای فرسوده وجود ندارد.

فروش فوق‌العاده ۲ محصول سایپا

همان‌طور که اشاره شد حال، گروه خودروسازی سایپا فروش فوق‌العاده دو محصول کوییک پلاس اتوماتیک و با گیربکس معمولی و کوییک R با گیربکس معمولی در رنگ سفید را با موعد تحویل حداکثر ۹۰ روزه (خارج از فرآیند قرعه‌کشی) آغاز کرده است.

مهلت ثبت‌نام برای متقاضیان عادی تا تکمیل ظرفیت محصولات و برای طرح مربوط به‌پیش ثبت‌نام طرح قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت شامل طرح ویژه مادران دارای دو فرزند، ۳ روز در نظر گرفته شده است.

خبر روز

رشد تولید تایر تا پایان آبان

شرکت‌ها و کارخانجات تایرسازی از ابتدای امسال تا پایان آبان ماه بیش از ۱۶ میلیون و ۲۷۹ هزار حلقه انواع تایر خودروهای سواری، وانتی، اتوبوسی، کشاورزی، راه‌سازی و صنعتی تولید کردند. این آمار در هم‌سنجی با پارسال رشد ۲ درصدی نشان می‌دهد.

به گزارش ایرنا، این میزان تولید مشتمل بر ۱۷۲ هزار و ۶۵۳ تن تایر است که از این نظر در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته ۴۱۹ تن افزایش داشته است.

در هشت ماهه امسال ۱۰۷ هزار و ۶۲۵ تن انواع تایر بایاس و رادیال سواری در کشور تولید شد که رشد هشت درصدی نشان می‌دهد. تایر سواری ۶۲.۳ درصد کل تولیدات تایرسازان را به خود اختصاص داده است.

در تولید لاستیک‌های بایاس که فناوری قدیمی دارند، از الیاف و رشته‌های نخی استفاده شده و در تولید لاستیک‌های رادیال از رشته‌های سیمی استفاده می‌شود.

در این مدت تولید تایر وانتی با افت ۱۰ درصدی به ۱۶ هزار و ۴۹۸ تن رسید. همچنین تا پایان آبان ۳۳ هزار و ۴۲۴ تن تایر باری اتوبوسی (افت ۱۰ درصدی)، ۱۲ هزار و ۳۶۵ تن تایر ماشین‌آلات کشاورزی (کاهش ۱۲ درصدی) و ۲ هزار و ۷۴۱ تن تایر ماشین‌آلات راه‌سازی و صنعتی (افت ۱۶ درصدی) در کشور تولید شد. بر اساس این گزارش، در کنار تولید تایر انواع خودرو، برخی کارخانجات به تولید تایر دوچرخه، موتورسیکلت و تیوب می‌پردازند. تولید محصولات یادشده در هشت ماهه امسال مشتمل بر ۱۲ هزار و ۱۳۲ تن تایر دوچرخه و موتور (رشد ۲ درصدی) و ۶ هزار و ۱۴۰ تن تیوب (افت هفت‌درصدی) بود.

تا پایان آبان همچنین ۲ میلیون و ۳۱۸ هزار و ۶۱۶ حلقه فلپ (روبان لاستیکی دور چرخ)، تسمه نقاله، شیلنگ و غیره به وزن چهار هزار و ۴۱۸ تن توسط کارخانجات داخلی تولید شد.

بین الملل

جنرال‌موتورز بی‌خیال اقتصاد شد

مدیر اجرایی شرکت جنرال‌موتورز گفت تقاضا برای خودروهای این خودروساز آمریکایی همچنان قوی است و انتظار می‌رود فروش خودروهای جدید در سال آینده افزایش یابد. به گزارش ایسنا، مری بارا، گفت انتظار دارد فروش خودروهای جدید و کامیون‌های سبک در سال ۲۰۲۳ به ۱۵ میلیون دستگاه برسد.

موسسه S&P Global Mobility اظهار کرد که این رقم در مقایسه با ۱۳.۷ میلیون در سال ۲۰۲۲ و با پیش‌بینی ۱۴.۷ میلیون در سال ۲۰۲۳ مطابقت دارد. بارا در گفت‌وگو با انجمن مطبوعات خودرو در دیترویت گفت: ما شاهد تقاضای زیادی برای وسایل نقلیه خود هستیم.

بارا افزود: جنرال موتورز با توجه به عدم اطمینان در مورد رشد اقتصادی در حال برنامه‌ریزی بسیار محتاط در مورد هزینه‌ها در بودجه سال ۲۰۲۳ است.

او گفت: هیچ‌کس به‌واقع نمی‌داند، وضعیت اقتصاد چگونه خواهد بود. بر اساس گزارش رویترز، بارا پیش‌بینی کرد که اقتصاد ایالات‌متحده می‌تواند تنها ۱.۲ درصد در سال ۲۰۲۳ رشد کند.

رونق خودروسازی‌های چینی در سال آینده

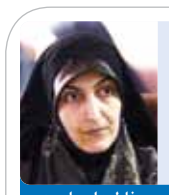
فروش خودرو در چین در سال ۲۰۲۳ به ۲۷.۶ میلیون می‌رسد که سه درصد رشد خواهد داشت. به گزارش ایسنا، برترین نهاد صنعت خودروی این کشور گفت که فروش خودرو در چین احتمالاً سه درصد افزایش می‌یابد و به ۲۷.۶ میلیون در سال ۲۰۲۳ می‌رسد و انتظار دارد که بهبود اقتصادی اثرات منفی مانند افزایش ابتلا به کووید-۱۹ را جبران کند. ژو هایدونگ، معاون مقام ارشد انجمن خودروسازان چین گفت: از مجموع، فروش خودروهای با انرژی جدید، احتمالا ۳۵ درصد رشد خواهد کرد و به ۹ میلیون دستگاه خواهد رسید. این انجمن شاهد فشارهای نزولی بر این بخش در سال آینده ازجمله کندی در بهبود اعتماد مصرف‌کننده و رکودی بود که می‌توان انتظار داشت به دنبال پایان مشوق‌های دولتی در پایان سال ۲۰۲۲ رخ دهد. انجمن خودروهای مسافری چین درخواست تمدید حداقل تا سال ۲۰۲۳ برای مشوق‌ها ازجمله کاهش مالیات خرید خودروهای موتور احتراقی و یارانه‌های مختلف دولت محلی را مطرح کرد. خودروسازان و سرمایه‌گذاران در حال آماده شدن برای رکود در بازار هستند اما انجمن خودروسازان چین گفت که انتظار دارد افزایش حمایت دولت بهبود اقتصادی را در سال آینده حفظ کند.

کاهش محدودیت‌های کووید باعث می‌شود که ویروس به‌سرعت گسترش یابد و احتمال بیماری کارکنان افزایش یابد و به‌طور بالقوه به تولید آسیب برساند. البته وضعیت غیرقابل‌پیش‌بینی است.

فروش خودروهای جدید شامل خودروهای الکتریکی، پلاگین هیبریدی و سلول سوختی هیدروژنی است که در نوامبر ۷۲.۳ درصد بیشتر از یک سال قبل بود. بر اساس گزارش رویترز، داده‌ها نشان می‌دهد که مجموع فروش خودرو در ۱۱ ماه اول سال ۳.۳ درصد بیشتر از مدت مشابه سال گذشته بوده است. انجمن خودروهای مسافری چین در ماه جولای، پیش‌بینی رشد خود را برای سال ۲۰۲۲ از ۵.۴ درصد قبلی به سه درصد کاهش داد.

یادداشت

هدف از خصوصی‌سازی صنعت خودرو

فاطمه امیراحمدی
روزنامه‌نگار

یکی از محورهای دستورالعمل هشت‌ماده‌ای رئیس‌جمهوری به وزیر صنعت، معدن و تجارت، واگذاری سهام دولتی شرکت‌های خودروساز بزرگ بود که رئیس سازمان خصوصی‌سازی، ۳ شرط را برای تحقق این موضوع ضروری دانست. حسین قربان‌زاده تاکید کرده بود تا زمانی که سهام در وثیقه سایپا و ایران‌خودرو آزاد نشود، امکان واگذاری سهام آنها وجود ندارد. از سوی دیگر باید وضعیت شرکت‌ها و سهام تودلی خودروسازان روشن شود تا واگذاری باقی سهام دولتی به‌درستی انجام شود.

سهام دولتی چقدر است؟

بنا بر تاکید رئیس‌جمهوری، قرار بود سهام دولتی در ۶ ماه نخست سال واگذار شود، اما مشکلات حقوقی مانع واگذاری شده است. برخی کارشناسان صنعت خودرو معتقدند در شرایط فعلی دولت نمی‌تواند سیاست‌گذاری و تنظیم‌گری مناسب برای بخش خصوصی در صنعتی بزرگ مانند صنعت خودرو داشته باشد. تجربه‌های گذشته نشان می‌دهد در این واگذاری هیچ‌گاه بهره‌وری صنایع افزایش نیافته است. در حال حاضر دو شرکت بزرگ خودروساز داخلی به‌لحاظ حقوقی خصوصی هستند و اگر قانون تجارت برای آنها اجرا شود، بسیاری از مشکلات رفع می‌شود. این کارشناسان پیشنهاد می‌کنند دولت به‌جای اینکه سهام ۶ و ۱۷ درصدی دو شرکت سایپا و ایران‌خودرو را واگذار کند، باید نخست سهام‌های تودلی را واگذار کند. در واقع باید بخش مهمی از سهام شرکت گسترش سرمایه‌گذاری ایران‌خودرو و تمامی سهام شرکت سرمایه‌گذاری سمند در بورس به‌شکل بلوکی واگذار شود. به این ترتیب ۳ تا ۵ صندلی حق رای به بخش خصوصی واگذار می‌شود.

گفتنی است نگهداری این سهام تودلی تا امروز غیرقانونی و قرار بوده این واگذاری در سال ۹۷ انجام شود؛ با واگذاری این سهام خودبه‌خود مجمع دو خودروساز در اختیار بخش خصوصی قرار می‌گرفت و مجمع طبق قانون تجارت از سوی آنها تشکیل و مدیرعامل تعیین می‌شد؛ بنابراین با تاکید این کارشناسان در همین وضعیت فعلی می‌توان مدیریت را به بخش خصوصی واگذار کرد و در ادامه هم در فرصت مناسب، امکان واگذاری باقی سهام دولتی وجود خواهد داشت. یکی از دغدغه‌هایی که در واگذاری کل سهام دولتی مطرح می‌شود، چگونگی نظارت و کنترل ازسوی دولت بر عملکرد خودروسازهاست. برخی فعالان صنعت عنوان می‌کنند در حال حاضر باوجود حضور دولت در خودروسازی شاهد رانت‌هایی در بخش قطعه‌سازی و نفوذ برخی قطعه‌سازان بزرگ در صنعت خودرو هستیم. اگر تمام سهام واگذار شود آمار رانت‌ها که به‌راحتی قابل‌شناسایی نیستند، بالا می‌رود. کارشناسان صنعت خودرو عنوان می‌کنند در فرانسه بخشی از سهام شرکت‌های پژو و رنو در اختیار دولت است، بدون اینکه دخالتی در مدیریت داشته باشد؛ علاوه‌بر اینکه سهام در اختیار خزانه دولت است نه وزارت صنایع؛ همان‌گونه که دولت چین هم چنین سیاستی در صنعت خودرو دارد. به‌این ترتیب باوجود اینکه بسیاری از شرکت‌های این کشور، دولتی هستند، اجازه می‌داده می‌شود مالکیت خصوصی اجرا شود. مشکل ما در صنعت خودرو این است که قانون به‌درستی اجرا نمی‌شود.

بهبود عملکردها

یکی از چالش‌های کشور در حوزه قانون این است که قوانین خوب، درست اجرا نمی‌شوند. اگر قوانین موجود به‌درستی عملیاتی شوند، بخش زیادی از مشکلات فعلی صنایع از جمله خودروسازی حل‌وفصل می‌شود. اما مهم‌ترین پرسشی که در حوزه واگذاری سهام دولتی خودروسازی مطرح می‌شود این است که با واگذاری سهام چه نتیجه‌ای موردانتظار است؟ آیا با خصوصی‌سازی، صنعت خودرو به‌سوی بهبود کیفیت و رقابتی شدن قیمت‌ها حرکت خواهد کرد؟ مدیریت دولتی چه در ایران و چه کشورهای دیگر مانند مدیریت بخش خصوصی پویا نیست و بر لبه تکنولوژی حرکت نمی‌کند که همین امر خروج دولت از بنگاهداری را ضروری می‌کند، اما همچنان باید نظارت دولت بر عملکرد خودروساز در راستای بهبود کیفیت و حرکت براساس دانش فنی روز جهان وجود داشته باشد. آیا پس از واگذاری این امر مهم محقق خواهد شد و شاهد صنعتی به‌معنای واقعی تولیدکننده و بهره‌ور خواهیم بود؟

احتمال ورود بازار خودرو به فاز جدید

رئیس اتحادیه نمایشگاه‌داران خودرو تبریز درباره آینده بازار خودرو گفت: پیش‌بینی می‌شود بازار خودرو در ۴ ماه باقیمانده از سال، با در نظر گرفتن سیاست‌های جدید از جمله حذف قرعه‌کشی، فروش از طریق بورس، واردات خودرو، حذف نرخ دستوری و... که نشانگر حذف یا به حداقل رساندن فاصله نرخ کارخانه و بازار هستند، وارد فاز جدید شود و نوساناتی را تجربه کند. ابراهیم مددیان در گفت‌وگو با ایسنا با بیان اینکه بازار خودرو در سال ۱۴۰۱ فرازونشیب و نابسامانی‌هایی را سپری کرده، اظهار کرد: در ۸ ماه گذشته، دو شوک بزرگ به این بازار وارد شده که یکی در اواخر فروردین با افزایش یک‌شبه ۴۰ میلیون تومانی نرخ سمند رقم خورد که نرخ سایر خودروها را نیز تحت‌الشعاع قرار داد. وی ادامه داد: شوک دوم مربوط به افزایش نرخ بی‌سابقه ارز در ماه‌های گذشته بود که تاثیر مستقیم آن در بازارهای موازی از جمله مسکن، سکه و طلا قابل‌لمس بود و صعودی شدن قیمت‌ها موجب شد همسو با سایر بازارهای مرتبط، بخشی از پول‌های سرگردان به بازار خودرو هدایت شود. مددیان با بیان اینکه این عوامل خودرو را از کالای مصرفی به کالای سرمایه‌ای تبدیل کرده، گفت: اگر نگاهی به نرخ خودروها از نیمه نخست شهریور تا نیمه دوم آبان داشته باشیم، درمی‌یابیم افزایش نرخ کارخانه‌ای برخی از تولیدات داخلی نیز مستقیم در افزایش نرخ بازار تاثیرگذار بوده است. به‌عنوان مثال، قیمت پژو ۲۰۶ تیپ دو از ۳۰۰ به ۳۳۰ میلیون تومان و دناپلاس از ۵۰۳ به ۵۸۰ میلیون تومان، پراید مدل ۹۹ از ۱۷۲ به ۲۰۲ میلیون تومان رسیده بود.

نیمه پنهان عرضه خودرو در بورس کالا بررسی شد

چاره‌ای از روی ناچاری

شهناز صفایی
editor@smtnews.ir

اوایل پاییز سال ۹۹ نخستین زمزمه‌های جدی عرضه خودرو در بورس کالا به گوش رسید که هدف اصلی آن، ایجاد شفافیت در معاملات و تحقق هدف تبدیل خودرو به یک کالای مصرفی اعلام شده بود و در نهایت اردیبهشت امسال، اولین عرضه خودرو در بورس انجام شد و بازار به‌نوعی این رویکرد جدید در عرضه خودرو را پذیرفت. حال بیش از ۶ ماه از اولین عرضه خودرو در بورس کالا گذشته، اما همچنان بازار خودرو نوسان دارد و روی ثبات و آرامش را به خود ندیده است. صمت به سراغ فعالان و صاحب‌نظران این بازار رفته تا از دلایل موافقت و مخالفت‌شان با عرضه خودرو در بورس کالا بپرسد و از حال و روز این روزهای بازار خودرو باخبر شود. با صمت همراه باشید.

عکس: صمت

نخستین نتیجه عرضه خودرو در بورس کالا این است که شرکت‌های خودروساز را از شرایط زیان خارج و به تامین نقدینگی آنها کمک می‌کند تا بتوانند تیراژ تولیدشان را افزایش دهند

بورس به حباب قیمتی خودرو رسمیت می‌بخشد

علی خسروانی، فعال بازار خودرو درباره عرضه خودرو در بورس کالا به صمت گفت: بورس کالا، محل عرضه کالاست و فی‌نفسه عرضه کالا در بورس راهکار خوبی است، اما با روند کنونی عرضه خودرو در بورس کالای کشور به‌دلیل فرآیند نامناسبی که دارد، مخالف هستم.

خسروانی ادامه داد: به‌نظر می‌رسد عرضه خودرو در بورس کالا، پوششی برای گرانفروشی شرکت‌هاست. قیمت خودروهای تولید داخل دستوری تعیین می‌شود و مصوب است و وقتی به‌عنوان مثال، خودرویی که نرخ مصوب آن ۲۰۰ میلیون تومان است، در بورس عرضه و با قیمت ۳۰۰ میلیون تومان فروخته می‌شود، برای شرکت‌ها به‌نوعی کشف قیمت به‌شمار می‌رود و قیمت واقعی آن خودرو را ۳۰۰ میلیون تومان اعلام می‌کنند، اما در واقع می‌توان گفت چون فضا غیررقابتی است، این کشف قیمت درست نیست. وی افزود: نمی‌توان در بازاری که خودرو به کالایی سرمایه‌ای تبدیل شده، آن را در بورس عرضه کرد. در واقع انجام این کار به‌نوعی قیمت‌شویی است و به یک قیمت نادرست رسمیت می‌بخشد و به این دلیل با آن مخالف هستم.

خسروانی درباره تاثیر عرضه خودرو در بورس کالا بر بازار اظهار کرد: عرضه خودرو در بورس کالا، تاثیر افزایشی یا کاهشی بر قیمت خودرو در بازار نخواهد داشت و در نهایت قیمت بورس، تابعی از قیمت بازار خواهد بود. اتفاقی که در این روند رخ می‌دهد این است که قیمت بالای حاشیه بازار رسمیت پیدا می‌کند و چون در بورس عرضه می‌شود، قبح گرانی از بین می‌رود. این فعال بازار خودرو اظهار کرد: با روند یادشده عرضه خودرو در بورس به‌جای اینکه منجر به تخلیه حباب قیمتی شود، به حباب قیمتی رسمیت می‌بخشد. برای اینکه این مشکل برطرف شود، باید بازار خودرو را رقابتی کنیم تا در این فضا، قیمت واقعی تعیین شود.

خسروانی ادامه داد: با قیمت‌گذاری دستوری مخالف هستم، چون قیمت خودرو بدون توجه به هزینه تمام‌شده خودروساز، تعیین و منجر به زیاندهی او می‌شود. قیمت هر کالا باید در بازار تعیین شود؛ پس باید آزادسازی قیمت‌ها را عملی کرد و برای این کار، نیاز به فضای رقابتی داریم؛ یعنی باید واردات را آزاد و تعرفه حمایت از تولید تعیین کنیم. البته در بحث تعرفه، واردات بی‌رویه، بی‌ضابطه و بدون حمایت از تولید مدنظر نیست و باید به این موارد توجه کنیم.

وی افزود: برای ایجاد فضای رقابتی نخست باید انحصار شکسته شود. وقتی انحصار شکسته می‌شود، دست خودروساز هم باز است تا قیمت مناسبی روی محصولش بگذارد و بازار در واقع خودش کشف قیمت می‌کند. در این میان، بورس کالا هم یک بازار است و به کشف قیمت کمک می‌کند.

این فعال بازار خودرو گفت: تجربه ثابت کرده با عرضه خودرو در بورس، قیمت خودرو در بازار کاهش پیدا نخواهد کرد و تنها نتیجه عرضه خودرو در بورس این بوده که عرضه خودرو با قیمت بالا، رسمیت پیدا می‌کند. در واقع مهم عرضه خودرو در بورس نیست؛ آنچه در این زمینه اهمیت دارد، این است که این عرضه در تیراژ بالا و بدون محدودیت باشد. واقعیت این است که عرضه قطره‌چکانی، کمک چندانی به بازار خودرو نمی‌کند.

وی افزود: در حال حاضر برای واردکننده از تعرفه و هزینه گمرک گرفته تا مالیات و سود بازرگانی خودرویی که می‌خواهد وارد کند، همه در ابهام است؛ یعنی تاجر و فعال اقتصادی وارد یک فضای مه‌آلود می‌شوند که در آن مشخص نیست چه خواهد شد. اگر واردات خودرو را آزاد بگذاریم و طبق ضوابطی، افراد اجازه واردات خودرو داشته باشند و تمام فرآیند تعرفه مالیاتی، هزینه بازرگانی و گمرک مشخص باشد، اتفاقی که در نهایت رخ می‌دهد این است که رانت ایجاد نمی‌شود.

رانت، پیامد انحصار

خسروانی با اشاره به عرضه خودرو در بورس کالا با هدف رانت‌زدایی اظهار کرد: رانت در انحصار ایجاد می‌شود و در فضای انحصاری نمی‌توان جلوی رانت را گرفت. در این شرایط، درست این است که فضا برای همه باز باشد و بازار، قیمت را براساس عرضه و تقاضا تعیین کند. اگر فرصت برای همه یکسان و رقابتی باشد، به‌طور خودکار رانت از بین می‌رود، اما وقتی به عده‌ای محدود، مجوز واردات تعداد محدودی خودرو داده شود، چون این امتیاز منحصرا برای آنهاست، امکان سوءاستفاده هم وجود دارد. در نهایت هم باید در یک سازکار خاص، ناظری باشد تا از موقعیت سوءاستفاده نشود.

خسروانی در ادامه افزود: اگر فضا رقابتی و باز، واردات آزاد و قیمت دستوری حذف شود، عرضه خودرو هر جا باشد، چه در بورس و چه در یک فروشگاه، مهم نیست؛ مهم این است که در این فضای رقابتی، قیمت براساس مکانیسم بازار تعیین شود.

وی اظهار کرد: یکی دیگر از مواردی که در این عرضه‌ها مطرح است، عرضه خودرو در بورس به‌صورت قطره‌چکانی است تا هدف که کشف قیمت است، محقق شود. این هم موضوع مهمی نیست و حتی اگر صفر تا صد محصولات خودروساز داخلی هم در بورس عرضه شود و جز بورس هیچ جای دیگری عرضه نداشته باشند، برای رسیدن بازار خودرو به آرامش، بهتر است فضا باز باشد و قیمت هم دستوری نباشد. در این میان این سوال مطرح است که چرا تعداد محدودی خودرو در بورس عرضه می‌شود؟ و پاسخ این است که هدف فقط گرفتن یک قیمت رسمی از طریق بورس است که قیمت واقعی نیست و به‌نوعی قیمت‌سازی است.

خسروانی در پایان گفت: متاسفانه شاهدیم که شرکت‌های خودروساز با ایجاد کد بورسی، قیمت‌های بورس را هم تحت‌تاثیر قرار می‌دهند؛ یعنی شرکت با کد بورسی عوامل خودش، با قیمت بالا محصولات خودش را خریداری می‌کند و در نهایت قیمت محصولات‌شان در بازار افزایش می‌یابد.

عرضه خودرو در بورس کالا از روی ناچاری

حسن کریمی‌سنجری، کارشناس صنعت خودرو نیز در پاسخ به این پرسش که آیا موافق عرضه خودرو در بورس هستید یا خیر در گفت‌وگو با صمت اظهار کرد: نمی‌توان به این سوال بدون در نظر گرفتن شرایط اقتصادی و مدیریتی بازار خودرو و همین‌طور وضعیت عرضه و تقاضای خودرو پاسخ داد؛ مگر اینکه در شرایط کاملا متفاوتی قرار داشته باشیم. وی افزود: عرضه خودرو در بورس کالا، سابقه جهانی ندارد و اصولا خودرو کالایی نیست که ویژگی‌های آن با کالاهایی که در بورس کالا عرضه می‌شود، مطابقت داشته باشد. در واقع شرایط خرده‌فروشی کالایی که دارایی ثابت است و برای خرید آن، نیاز به تخصص برای راهنمایی و مشاوره شخص خریدار وجود دارد و معمولا به‌صورت مویرگی از طریق نمایندگی‌های فروش و با حق انتخاب خریدار عرضه می‌شود، فعلا در بورس کشور ما وجود ندارد و خودرو را با نرخ دستوری از طریق قرعه‌کشی به خریدار واگذار می‌کنیم. طبیعتا در این شرایط، عرضه خودرو در بورس کالا شرایط بهتری به‌وجود می‌آورد؛ یعنی فروش از طریق بورس در مقایسه با قیمت‌گذاری دستوری و فروش خودرو با روش قرعه‌کشی، روش مناسب‌تر و توصیه‌شده‌تری است.

از عرضه قطره‌چکانی پرهیز شود

کریمی‌سنجری درباره تاثیر عرضه خودرو در بورس کالا بر بازار اظهار کرد: نخستین نتیجه عرضه خودرو در بورس کالا این است که شرکت‌های خودروساز را از شرایط زیان خارج و به تامین نقدینگی آنها کمک می‌کند تا بتوانند تیراژ تولیدشان را افزایش دهند. دومین تاثیر این اقدام این است که باتوجه به اینکه قیمت دستوری نیست و در مکانیسم بازار تعیین می‌شود، امکان دارد بخشی از متقاضیان سبد خودرو که صرفا برای استفاده از اختلاف قیمت خودرو در کارخانه و بازار ثبت‌نام می‌کردند، کنار بروند و قدری فشار تقاضا کم شود. این روند باعث می‌شود قیمت خودرو در کف بازار قدری متعادل شود.

وی افزود: در میان‌مدت، اگر اولا قیمت‌گذاری و قرعه‌کشی به‌طور کامل حذف شود و دوم اینکه واردات خودرو به همان شیوه‌ای که دولت اعلام کرده، سریع‌تر آزاد شود، به‌نظر می‌رسد نوسان قیمت ناشی از وجود شکاف بین عرضه و تقاضای خودرو از بین برود؛ یعنی دیگر قیمت خودرو در بازار تحت‌تاثیر کمبود عرضه در مقابل تقاضا نیست. البته امکان دارد خودرو تحت‌تاثیر نرخ ارز یا جابه‌جایی شاخص‌های گوناگون اقتصادی گران شود، اما اگر دو اتفاق همزمان بیفتد، اول اینکه همه خودروها در بورس کالا عرضه شوند و از عرضه قطره‌چکانی پرهیز کنیم یعنی هر چه تولید می‌شود در بورس کالا عرضه شود و دوم اینکه واردات هم سریع‌تر عملیاتی شود، قدری شرایط بازار خودرو بهتر خواهد شد و دیگر افزایش قیمتی ناشی از اختلاف عرضه و تقاضا نخواهیم داشت.

کریمی‌سنجری درباره واردات خودروهای خارجی به بورس با هدف جلوگیری از ایجاد رانت نیز اظهار کرد: در حال حاضر عرضه در بازار خودرو به‌ویژه بازار خودروهای خارجی، قدری نسبت به تقاضا تاخیر دارد و اختلاف قیمت در بازار زیاد است. قیمت خودروهای خارجی در بازار خیلی بالاست و حتی با تعرفه‌های بسیار بالا هم نمی‌توان بازار این خودروها را سامان داد؛ بنابراین دولت برای اینکه کشف قیمت کند و در واقع قدری هم سود ببرد، تا کل این سود در اختیار دلالان قرار نگیرد، ناچار خودروها را در بورس کالا عرضه می‌کند. این کارشناس صنعت خودرو افزود: اگر خودرو مستقیم به بازار عرضه شود، چون بازار خیلی تشنه عرضه خودرو است، قیمت‌ها بسیار بالا می‌رود. پس دولت به ناچار در بورس کالا، کشف قیمت می‌کند و براساس آن، قیمت نهایی خودرو می‌شود قیمت تمام‌شده با سود معقول؛ بنابراین می‌توان گفت قیمتی که با آن خودرو در بورس کالا به فروش می‌رسد، به مکانیسم بازار نزدیک‌تر است. به‌نظرم باوجود شرایطی که داریم بورس کالا بهترین راهکار برای سامان دادن به وضعیت بازار خودرو و قیمت‌گذاری است.

علی خسروانی: تجربه ثابت کرد با عرضه خودرو در بورس، قیمت خودرو در بازار کاهش پیدا نخواهد کرد

سخن پایانی

بازار خودرو همچنان در التهاب است و چون متقاضیان زیادی دارد، چالش‌های آن به موضوع گفتمان اکثریت افراد جامعه تبدیل شده است. این تحلیل‌های گاه کارشناسانه و گاهی سطحی و کم‌عمق، با هر اتفاقی در بازار خودرو محور خاصی پیدا می‌کند و در هفته‌هایی که خودرو در بورس کالا عرضه می‌شود، محور این گفت‌وگوها می‌شود مزایا و محاسن عرضه خودرو در بورس. به‌نظر برخی کارشناسان و صاحب‌نظران صنعت خودرو، آنچه بی‌شک در این روند محقق خواهد شد، کمک زیادی به بازار خودرو نخواهد کرد و دولت چاره‌ای جز اینکه خودرو را در بورس عرضه کند تا قیمت آن در بازار کمی متعادل شود، ندارد. در مقابل برخی هم معتقدند عرضه خودرو به‌عنوان یک کالا در بورس می‌تواند مفید باشد؛ البته نه با سازکار کنونی. این گروه بر این باورند روندی که برای عرضه و کشف قیمت خودرو در بورس دنبال می‌شود، به اشتباه انتخاب شده است. هر چه هست بازار خودرو راه‌های زیادی رفته تا بتواند روی ریل قرار بگیرد و به آرامش برسد و امیدواریم به‌زودی شاهد این اتفاق باشیم.

برخورد قاطع با مافیای زغال‌سنگ

افت صادرات و افزایش مصرف داخلی فولاد

لزوم کاهش تصدی‌گری دولت در خودروسازی

بازار معدن و صنایع معدنی زیر ذره‌بین

بازار داغ فولاد ایران در زمستان

روند رو به رشد بهای فولاد در بازار داخلی یکی از مهم‌ترین اخبار در یک هفته گذشته بود. این رشد نرخ در سایه بروز موج جدید سرما و کمبود گاز آغاز شد و ادامه‌دار پیش‌بینی می‌شود. بدون تردید روند تولید در واحدهای احیا مستقیم در این شرایط تحت تأثیر قرار خواهد گرفت و از میزان تولید در این زنجیره خواهد کاست. در چنین شرایطی وزارت صنعت، معدن و تجارت به دنبال تصویب بخشنامه‌های مختلف باهدف تنظیم بازار است. بااین‌وجود انتقاداتی نسبت به این بخشنامه‌ها نیز وارد است که عملا کارایی آنها را زیر سؤال می‌برد.

عکس: صمت

تنظیم بازار معدن و صنایع معدنی با تکیه‌بر ظرفیت‌های بورس کالا در یک سال گذشته جزو سیاست‌های اصلی وزارت صنعت، معدن و تجارت قرارگرفته است. به گزارش معدن‌نیوز در چند هفته اخیر نیز مصوبات و بخشنامه‌های متعددی برای تنظیم فرآیند عرضه این محصولات در بورس کالا ابلاغ‌شده است.

بخشنامه‌ای ضد صادرات

در جدیدترین بخشنامه از سوی مدیرکل دفتر صنایع معدنی خطاب به مدیرعامل شرکت بورس کالای ایران، کف عرضه برخی محصولات بخش معدن و صنایع معدنی، بنا به مصوبات جلسه ستاد تنظیم بازار اصلاح‌شده است. در این نامه تاکید شده تولیدکنندگان موظف هستند کالای خود را در بورس کالا عرضه کنند و گواهی سیستمی صادرات اخذ کنند. بورس کالا نیز موظف است در پایان هرماه عرضه شرکت‌های مذکور را به سامانه جامع تجارت ارائه که در صورت رعایت کف عرضه، شرایط صادرات را برای واحد مذکور فراهم کند.

این سیاست که عموما شامل تنظیم میزان عرضه در بازار داخلی می‌شود، در شرایطی نتیجه‌بخش است که بازار با کمبود روبه‌رو باشد. بدین ترتیب وزارت صنعت، معدن و تجارت می‌تواند با تعیین کف عرضه و نظارت بر اجرای دقیق آن توسط تولیدکنندگان، کمبودهای موجود را مرتفع و از التهاب حاکم در بازار بکاهد.

اما تعیین کف عرضه به‌مراتب بالاتر از نیاز بازار داخلی و در شرایطی که لزومی برای آن احساس نمی‌شود، زمینه‌ساز عدول تولیدکنندگان از اجرای این مصوبه است. بنابراین چنین سیاستی نه‌تنها نتیجه‌بخش نخواهد بود بلکه بسیاری از تولیدکنندگان را در صف قانون‌شکنان قرار می‌دهد.

به عبارتی از اعتبار مصوبات وزارت صنعت، معدن و تجارت نیز کاسته خواهد شد. علاوه بر این محدودیتی جدید در مسیر صادرات بخش معدن و صنایع معدنی کشور ایجاد می‌شود که به‌هیچ‌عنوان مطلوب سیاست‌های کشور نیست.

نخستین موج سرما و احتمال رشد قیمت

از هفته گذشته شاهد بروز نخستین موج سرما در کشور بودیم. ازآنجاکه در سال‌های اخیر مصرف گاز در کشور در ماه‌های سرد سال نسبت به میزان تولید آن پیشی گرفته است، این موج جدید سرما، احتمال تداوم و جدی شدن هرچه بیشتر محدودیت‌های گاز صنایع را تقویت کرد. به‌ویژه آنکه در روزهای گذشته اخباری مبنی بر محدودیت در تأمین گاز صنایع فولادی کشور منتشرشده است. درحال‌حاضر مقررشده تنها ۴۰ درصد گاز واحدهای احیا مستقیم تأمین شود. این در حالی است که گاز به‌عنوان خوراک اصلی در این بخش از زنجیره تولید فولاد مصرف می‌شود.

بر همین اساس نیز شاهد افت عرضه آهن اسفنجی در رینگ معاملاتی بورس کالا و به دنبال آن، افزایش نرخ این محصول بوده‌ایم. این رشد قیمتی به‌سرعت به سایر حلقه‌های زنجیره تولید فولاد نیز منتقل شد، تاجاییکه نرخ میلگرد و تیرآهن نیز در بازار آزاد پس از گذران یک دوره ثبات نسبی، با رشد نرخ همراه بود. ازآنجاکه فعالان بازار این کمبود را ادامه‌دار پیش‌بینی می‌کنند، این روند صعودی نرخ نیز تداوم خواهد یافت.

صادرات سیمان افزایشی است

در طول دهه‌های اخیر صنعت سیمان در ایران با جذب سرمایه قابل‌توجهی توسعه‌یافته است، تاجایی که ایران با تولید ۶۳ میلیون تن سیمان در سال ۲۰۲۱، در جایگاه هفتمین تولیدکننده بزرگ این محصول در دنیا قرار گرفت. میزان ظرفیت تولید سیمان کشور به‌مراتب بالاتر از نیاز بازار داخلی برآورد می‌شود، بر همین اساس نیز صادرات راهکار اصلی تداوم تولید در این بخش است.

ازآنجاکه سیمان محصولی حجیم و ارزان است، صادرات آن دشواری‌های خاص خود را دارد. بااین‌وجود ایران در سال گذشته توانست در رتبه سوم صادرات این محصول پرمصرف قرار گیرد. میزان صادرات سیمان ایران در ۷ ماهه منتهی به پایان مهرماه برابر ۷.۶ میلیون تن گزارش‌شده است. بنابراین می‌توان این‌طور ادعا کرد که صادرات سیمان ما در مدت‌زمان یادشده و در مقایسه با ۷ ماهه منتهی به پایان مهرماه ۱۴۰۰، رشد ۴ درصدی را از آن خودکرده است.

جبران کسری‌های اکتشافی

واردات بیش از ۳۰ دستگاه حفاری اکتشافی جزو مهم‌ترین اخباری بود که در روزهای گذشته منتشر شد. اکتشاف گام نخست در مسیر توسعه معدنی کشور است، بااین‌وجود در سال‌های مختلف نسبت به آن بی‌توجهی شده است. بخشی از این بی‌توجهی در قالب کمبود واردات تجهیزات موردنیاز برای اکتشاف و استخراج نمایان شده است. در هفته‌ای که پشت سر گذاشتیم رئیس هیات عامل ایمیدرو از واردات بیش از ۳۰ دستگاه حفاری اکتشافی به کشور برای دستیابی به برنامه سالانه یک‌میلیون متر حفاری، خبر داد.

بااین‌وجود برای رفع نیاز در این بخش نیازمند واردات تجهیزات به‌مراتب بیشتری هستیم. کما اینکه درحال‌حاضر نیز بنا بر اظهارات وجیه‌اله جعفری برای واردات بیش از ۱۰۰ دستگاه حفاری ثبت سفارش شده است.

هم‌زمان اقداماتی برای بهره‌مندی از ذخایر معدنی کوچک‌مقیاس اجرایی شده است. بهره‌مندی از این ذخایر لزوماً سودآور نیست، اما چنانچه فرصتی برای تجمیع ذخایر معادن کوچک در نقطه‌ای متمرکز فراهم شود، سرمایه‌گذاری برای بهره‌مندی از ظرفیت‌های این بخش، با توجیه فنی و اقتصادی همراه خواهد بود.

طرحی جدید برای فروش ماشین‌آلات

هپکو به‌عنوان تولیدکننده بزرگ تجهیزات و ماشین‌آلات معدنی در طول سال‌های گذشته با مشکلات متعددی روبه‌رو بوده است. درحال‌حاضر مقررشده این شرکت با حمایت صندوق بیمه فعالیت‌های معدنی، مسیر خرید ماشین‌آلات خود را تسهیل کند.

بر همین اساس نیز مقررشده به‌ازای خرید تجهیزات از این شرکت داخلی، تسهیلات با کارمزد ۱۲ درصد، تقسیط چهار ساله و ۶ ماه تنفس در اختیار خریداران قرار گیرد. بدین ترتیب از یک‌سو بخشی از نیازهای کشور به این تجهیزات تأمین می‌شود.

از سوی دیگر نیز با تکیه‌بر ظرفیت‌های داخلی از خروج ارز از کشور نیز جلوگیری می‌شود.

سیگنال مثبت در بازار جهانی

فلزات صنعتی برنده بازارهای مالی و کالایی دنیا ظرف هفته گذشته بودند. چین به‌عنوان دومین اقتصاد بزرگ دنیا ظرف هفته گذشته صحنه اعتراضات گسترده مردمی در اعتراض به تداوم محدودیت‌های کرونایی بود. بازار فلزات در درجه نخست در واکنش به این موج اعتراضی با کاهش نرخ مواجه شدند. اما روند ریزشی قیمت‌ها ادامه‌دار نبود، چراکه دولت چین به‌سرعت وارد عمل شد و با وعده کاهش محدودیت کرونایی بخشی از ناآرامی در این کشور را کنترل کرد. درعین‌حال سیاست‌های انبساطی دولت برای بازگرداندن اقتصاد به مسیر رشد نیز ادامه یافت.

سقوط شاخص دلار امریکا، سیگنال دیگری بود که از رشد بهای فلزات صنعتی حمایت کرد. اظهارنظرهای جروم پاول مبنی بر کاهش احتمالی سیاست انقباضی از سوی فدرال رزرو و احتمال رشد حداکثر ۰.۵ درصدی نرخ بهره به‌جای افزایش ۰.۷۵ درصدی در نیمه ماه دسامبر و توقف رشد نرخ بهره در ماه‌های ابتدایی سال ۲۰۲۳ عامل اصلی بازگشت اقبال به بازارهای مالی و کالایی دنیا بود.

سخن پایانی

در ادامه انتشار اخبار مثبت از داده‌های اشتغال و دستمزد امریکا نیز از رشد بهای فلزات صنعتی در دنیا حمایت کرد. هرچند که برخی فعالان بازارهای مالی امریکا، پس از انتشار این داده، نسبت به تغییر سیاست‌های مالی فدرال رزرو در ماه دسامبر دچار تردید و واهمه شدند. بنابراین درحال‌حاضر بازارهای فلزی منتظر تصمیم‌گیری و اثرگذاری سیاست‌های مالی اقتصادهای بزرگ دنیا هستند.

آگهی تجدید مناقصه عمومی توسعه و نگهداری فضای سبز شماره ۴-۱۴۰۱

موضوع مناقصه : توسعه و نگهداری فضای سبز در محدوده منطقه آزاد تجاری - صنعتی انزلی

دستگاه مناقصه گزار : سازمان منطقه آزاد تجاری – صنعتی انزلی

مبلغ تضمین: ۴.۳۴۲.۹۲۸.۰۰۰ (چهار میلیارد و سیصد و چهل و دو میلیون و نهصد و بیست و هشت هزار) ریال

نوع تضمین : چک تضمین شده بانکی و واریز نقدی به حساب شماره ۰۲۱۰۱۸۷۸۲۵۰۰۱ بانک صادرات به نام سازمان منطقه آزاد تجاری _ صنعتی انزلی.

هزینه خرید اسناد مناقصه : مبلغ ۵.۰۰۰.۰۰۰ (پنج میلیون) می باشد که از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (سامانه ستاد) به آدرس اینترنتی www.setadiran.ir انجام خواهد شد.

تاریخ فروش اسناد مناقصه : ۱۴۰۱/۰۹/۲۰ لغایت ۱۴۰۱/۰۹/۲۴

آخرین مهلت ارائه پیشنهاد : روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۱/۱۰/۰۴ تا ساعت ۱۱ صبح

تاریخ بازگشایی پاکات : روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۱/۱۰/۰۴ رأس ساعت ۱۵ بعد از ظهر.

محل بازگشایی پاکات : ساختمان اداری سازمان منطقه آزاد انزلی ، دفتر معاونت توسعه مدیریت.

محل فروش اسناد : کلیه مراحل برگزاری فراخوان از دریافت و تحویل اسناد فراخوان از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (سامانه ستاد) به آدرس اینترنتی www.setadiran.ir انجام خواهد شد.

محل تحویل پاکت تضامین : گیلان،منطقه آزاد انزلی،بلوار شهید فاتحی،فاز تجارت و گردشگری،ساختمان اداری سازمان منطقه آزاد انزلی ، دفتر معاونت توسعه مدیریت.

به پیشنهادهای فاقد امضاء ، مخدوش و پیشنهادهایی که بعد از انقضای مدت مقرر دریافت شود و همچنین پیشنهادهای فاقد سپرده،سپرده های مخدوش یا سپرده های کمتر از میزان مقرر ،چك شخصی و نظایر آن مطلقاً ترتیب اثر داده نخواهد شد.

مدت اعتبار پیشنهاد مالی : پیشنهادهای مالی ارائه شده می بایست به مدت ۳ ماه از تاریخ بازگشایی پاکت پیشنهاد قیمت دارای اعتبار باشد .

حداقل صلاحیت مورد نیاز : داشتن رتبه ۵ رشته کشاورزی از سازمان مدیریت و برنامه ریزی.

سایر اطلاعات و جزئیات مربوط در اسناد مناقصه مندرج است.

هزینه آگهی مناقصه بر عهده برنده مناقصه خواهد بود.

متقاضیان می توانند برای کسب اطلاعات بیشتر با شماره تلفن ۰۱۳ ۴۴۴۵۳۰۲۳ دبیرخانه کمیسیون معاملات سازمان تماس حاصل نموده و یا به پایگاه ملی مناقصات به نشانی www.iets.mporg.ir و سایت www.setadiran.ir و سایت سازمان منطقه آزاد تجاری - صنعتی انزلی به نشانی www.anzalifz.ir مراجعه نمایند

و همچنین سایت سازمان منطقه آزاد تجاری _ صنعتی انزلی به نشانی www.anzalifz.ir مراجعه نمایند.

کلیه مراحل برگزاری فراخوان از دریافت و تحویل اسناد فراخوان تا بازگشایی پاکت ها و عقد قرارداد از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس www.setadiran.ir انجام خواهد شد

متقاضیان شرکت در فراخوان در صورت عدم عضویت در سامانه ، نسبت به ثبت نام و دریافت گواهی امضاء الکترونیکی (برخط) برای کلیه صاحبان امضاء مجاز و مهر سازمانی اقدام لازم به عمل آورند.

سازمان منطقه آزاد انزلی
مدیریت روابط عمومی و امور بین الملل

نظرگاه

زیر و بم حاشیه سود معدنکاری

محمد مسن آبادی - فعال معدن: داستان یارانه سوخت برای فعالیت‌های معدنی سالیان سال است که ادامه دارد و همچنان به نتیجه واحدی نرسیده است. برخی معتقدند سوبسید تعلق گرفته به انرژی در کشور از یک سو و اختصاص دادن ارز نیمایی که در سال‌های قبل صرف واردات ماشین‌آلات و تجهیزات فرآوری و موجب شده است، فعالیت معدنکاری در بیشتر معادن حاشیه سود قابل توجهی پیدا کند. البته روشن است که برای دولت، صادرات انرژی مصرفی برای استحصال مواد معدنی سود بیشتری از درآمد حاصل از مواد معدنی ایجاد خواهد کرد. شاهد این موضوع، وضعیت معادن فلزی کشورمان و مقایسه عیار حد در آنها، نسبت به عیار حد جهانی است. این مقایسه روشن می‌کند که آنچه به‌عنوان ماده معدنی در کشورمان استخراج و استحصال می‌شود، در بیشتر کشورها باطله عیار پایین به‌شمار می‌رود.

برهمین اساس، بسیاری موضوع واقعی شدن نرخ سوخت را عنوان می‌کنند. در حالی که به‌گفته گروهی دیگر تغییر نرخ سوخت و واقعی شدن آن، صدماتی جدی به بدنه معدنی کشور وارد خواهد کرد و بدیهی است که این تغییر، موجب تعطیلی تعداد قابل توجهی از معادن، به‌ویژه معادن کوچک‌مقیاس و از بین رفتن مشاغل وابسته به آنها خواهد شد. با این همه، به‌نظر می‌رسد این اتفاقی است که دیر یا زود رخ خواهد داد و نمی‌توان جلوی آن را گرفت. نمونه این ماجرا، سال گذشته درباره افزایش نرخ اجناس داخلی رخ داد. دولت سال‌های سال با روش‌های گوناگون قیمت‌ها را ثابت نگه داشت، اما ناگهان پرداخت سوبسید به کالاها را متوقف و به این ترتیب همه قیمت‌ها جهشی افزایشی پیدا کرد. همین شرایط در انتظار بخش معدن و دیگر بخش‌های اقتصادی هم هست، اما نباید از این نکته غافل شد که تغییرات ناگهانی صدمات بیشتری به تولیدکننده و معدنکار وارد خواهد کرد. اگر این تغییرات به‌کندی و مرور زمان اتفاق بیفتد، پذیرش آن راحت‌تر و معدنکاران مجال بیشتری برای هماهنگ شدن با آن خواهند داشت. از مزایای واقعی شدن نرخ سوخت در بخش معدن می‌توان به چند نمونه زیر اشاره کرد: جلوگیری از قاچاق سوخت، جلوگیری از هدررفت انرژی و کنترل و هدفمند شدن مصرف.

اما از معایب واقعی شدن نرخ سوخت هم، نباید غافل شد، زیرا بیش از همه، گریبان قشر ضعیف و کارگری در مناطق دورافتاده را خواهد گرفت. این آسیب بسیار جدی است، زیرا کارگران معدن محل کسب درآمد و فرصت اشتغال دیگری ندارند و به این ترتیب تامین معیشت آنها به‌خطر می‌افتد. در صورتی که فرصتی برای تدبیر در اختیار معدنکاران قرار داده نشود، شوک ناشی از افزایش نرخ تمام‌شده استخراج و استحصال، تعطیلی معادن را به‌دنبال می‌آورد و به تبع آن، موجی از تعدیل نیرو و بیکاری کارگران و شاغلان ایجاد خواهد شد. علاوه بر این، در سال‌های گذشته کارخانه‌های فراوان متعددی بدون هیچ‌گونه طرح عملیاتی تاسیس شده و امروز نگرانی‌هایی جدی از بابت تامین مواد اولیه آنها وجود دارد. افزایش نرخ سوخت، مشکلات این صنایع را برای تامین ماده اولیه دوچندان خواهد کرد و انتظار می‌رود بسیاری از آنها را با خطر تعطیلی روبه‌رو کند. از سوی دیگر، ماشین‌آلات فرسوده سدی جدی در برابر واقعی شدن نرخ سوخت و تبعات ناشی از آن به‌شمار می‌روند. عمر متوسط ماشین‌آلات معدنی در ایران بیش از ۱۷ سال است و متاسفانه کمبود اپراتور و سرویس کار حرفه‌ای و نبود قطعات یدکی استاندارد سبب شده که مصرف سوخت در آنها بیش از استاندارد جهانی باشد و افزایش نرخ سوخت، سبب افزایش ناگهانی نرخ پیمانکاری خواهد شد، اما موضوع مهم‌تر از واقعی شدن نرخ سوخت، کنترل مصرف و راهکار تحقق آن، واردات ماشین‌آلات جدید و کم‌مصرف است. همچنین توجه به آموزش اپراتور و تعمیرکارهای ماشین‌آلات سنگین هم اهمیت فراوانی دارد، زیرا به‌طور مستقیم در کاهش مصرف سوخت موثر خواهد بود. اگر دولت یارانه سوخت و انرژی را بردارد و صادر کند، درآمد بیشتری به‌دست خواهد آورد، اما نکته مهم این است که آیا برای ایجاد اشتغال، عمران و آبادی در مناطق کمتربرخوردار، طرح و برنامه‌ای وجود دارد تا در صورت تعطیلی معادن، کارگران آن جذب مشاغل دیگر شوند؟ متاسفانه پاسخ این سوال منفی است، در نتیجه باید این نکته را مدنظر قرار داد که باتوجه به پراکندگی معادن، چاره‌ای جز در نظر گرفتن اقدامات حمایتی نیست، تا حداقل در کوتاه‌مدت بتوان اشتغال فعالان این حوزه را تضمین کرد و مانع از کوچ اجباری معدنکاران مناطق دورافتاده شد.

معدنی‌ها پروژه‌های نیروگاهی دارند

براساس اعلام ایمیدرو، عملیات اجرایی ساخت نیروگاه برق توسط ۸ شرکت معدن و صنایع معدنی به‌میزان ۴ هزار و ۳۸۰ مگاوات آغاز و این برنامه با راهبری ایمیدرو و در راستای توسعه زیرساخت‌های معدن و صنایع معدنی کشور اجرایی شده است. به گزارش سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران (ایمیدرو)، تاکنون از ۳۱ سایت احداث نیروگاه طبق تفاهمنامه بین وزارتخانه‌های صنعت، معدن و تجارت و نیرو، عملیات اجرایی ۸ ساختگاه آغاز شده است. شرکت‌های فولاد مبارکه یک‌هزار و ۵۰۰ مگاوات، گل‌گهر یک‌هزار مگاوات، آلومینیوم المهدی ۶۶۰ مگاوات، فولاد خوزستان ۵۰۰ مگاوات، توسعه معادن و فلزات ۳۸۰ مگاوات، آلومینیوم جنوب ۳۱۵ مگاوات و فولاد غرب آسیا ۲۵ مگاوات شرکت‌هایی هستند که عملیات ساخت نیروگاه را آغاز کرده‌اند. ۲۳ شرکت دیگر در پروژه ساخت نیروگاه در «دوره پیشبرد» قرار دارند که از جمله می‌توان به مجتمع فولاد شادگان، منطقه ویژه اقتصادی پارسیان و شرکت‌های آلومینای ایران، ملی‌مس و هرمزگان اشاره کرد. دوره پیشبرد شامل انتخاب مشاور، انجام مطالعات اولیه، انتخاب ساختگاه، مطالعات شبکه، مطالعات واخذ مجوزهای محیط‌زیست، مجوزهای پدافند غیرعامل، تامین آب و سوخت پروژه، تامین مالی و انتخاب پیمانکار است. به گزارش ایرنا، ظرفیت مورد تقاضا برای احداث نیروگاه در شروع تفاهمنامه ۱۰ هزار مگاوات بود که با استقبال انجام شده، در یک مرحله به ۱۲ هزار و در حال حاضر به ۱۶ هزار و ۵۰۰ مگاوات افزایش یافته است. فروردین امسال، تفاهمنامه ساخت نیروگاه‌ها توسط صنایع در صحن علنی مجلس شورای اسلامی تصویب شد و پشتوانه قانونی به خود گرفت و براین‌اساس وزارتخانه‌های نیرو، صمت و نفت ملزم به اجرای آن شدند.

در نشست فاطمی‌امین با فعالان اقتصادی کرمان تاکید شد

برخورد قاطع با مافیای زغال‌سنگ

گروه معدن
editor@smtnews.ir

نشست وزیر صنعت، معدن و تجارت با فعالان اقتصادی استان کرمان در حالی برگزار شد که به‌گفته رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی، حدود ۵ هزار نفر از کارگران زغال‌سنگ به‌علت مشکلات بیمه‌ای امکان بازنشستگی ندارند، بنابراین باید بخشی از ظرفیت مصوبات شورای معادن به این صنعت نحیف اختصاص یابد که این امر نیاز به دستور وزیر صمت دارد. محمدرضا پورابراهیمی ضمن بیان این مطلب افزود: اگر این اتفاق بیفتد، می‌توان ۵ هزار نفر را بازنشسته و معادل آن نیروی جدید استخدام کرد. نماینده مردم کرمان و راور در مجلس اضافه کرد: ۱۷ هزار نفر در صنعت زغال کشور اشتغال دارند و این آمار با سیاست‌گذاری صحیح تا ۳ برابر قابل افزایش است. صمت در این گزارش به موارد مطرح شده در نشست وزیر صنعت، معدن و تجارت با فعالان اقتصادی استان کرمان پرداخته است.

عکس: مس سرچشمه کرمان - صمت

باید انحصار خرید زغال‌سنگ پایان یابد

نماینده مردم کرمان و راور در مجلس شورای اسلامی با بیان اینکه زغال‌سنگ صنعتی سخت و زیانبار است و به‌همین دلیل، اصلاح قانون برای تغییر ضریب کاری، مطالبه کارگران این معادن ضرورت دارد، گفت: ۱.۲ میلیارد تن ذخایر زغال‌سنگ داریم، اما با کمترین میزان بهره‌برداری روبه‌رو هستیم، بنابراین انتظار می‌رود متولی صنعت زغال در وزارت صمت تعیین تکلیف شود تا ماموریت‌های این حوزه را برای تولیدات زغال ۸ استان کشور مشخص کند. وی یادآور شد: می‌توان مشکلات صنعت زغال‌سنگ را با قیمت‌گذاری صحیح رفع کرد و انحصار در خرید این محصولات توسط شرکت‌های اصفهانی باعث نرخ پایین و تاخیر در پرداخت شده است. پورابراهیمی افزود: نرخ این محصول در شرکت‌های زغال‌سنگ کشور معادل یک‌سوم قیمت‌های جهانی آن محصول است. وی تاکید کرد: طی ۷ ماه سال جاری، ۷۲۰ هزار تن زغال و کک وارد کشور شده که معادل ۵۰۰ میلیون دلار ارزبری دارد و این آمار در سال گذشته ۹۲۰ هزار تن بوده است؛ در شرایطی که زغال‌سنگ داخلی یک‌سوم نرخ جهانی آن است، مافیا اجازه توسعه و افزایش نرخ زغال‌سنگ کشور را نمی‌دهد. این نماینده مجلس گفت: باید تعرفه واردات زغال‌سنگ برای احیای شرکت‌های داخلی اجرایی شود، زیرا متخصصان زغال ترکیب واردات زغال‌سنگ و ضرورت واردات آن را کاملا رد می‌کنند. وی با اشاره به سیاست‌ها و مشوق‌های صادراتی عنوان کرد: صادرات نیازمند پشتیبانی است، بنابراین اجازه صادرات زغال‌سنگ را بدهید. پورابراهیمی خاطرنشان کرد: کک‌سازی ما در زرند با ظرفیت بیشتر از ۲۵ درصد فعالیت نمی‌کند و ۷۵ درصد ظرفیت کک‌سازی‌های ما نیز در کشور خالی است؛ در حالی که حمایت از این صنعت به‌شدت اشتغال‌زا است.

مغایرت کاهش اختیار شورای معادن استان‌ها با برنامه دولت

نماینده مردم کرمان و راور در مجلس شورای اسلامی گفت: به‌تازگی اختیارات شورای معادن استان‌ها کاهش یافته است، در حالی که این اقدام با برنامه‌های دولت منافات دارد. محمدمهدی زاهدی در نشست دیدار فعالان اقتصادی استان کرمان با وزیر صمت در محل استانداری کرمان اظهار کرد: دیار کریمان از نظر وسعت معادن و تعدد آنها بهشت معادن ایران به‌شمار می‌رود، اما اختیارات شورای معادن استان کم است. وی خطاب به وزیر صمت یادآور شد: برخی اختیارات پیشین را از شورای معادن استان‌ها گرفته‌اید که با سیاست‌های دولت سازگاری ندارد. زاهدی افزود: بحث تفویض اختیارات را بارها از رئیس‌جمهوری و سخنگوی دولت شنیدیم، اما گرفتن این اختیارات با برنامه‌های دولت منافات دارد و در واقع تفویض اختیارات به‌نفع کشور و استان‌ها است. نماینده مردم کرمان و راور در مجلس گفت: استان کرمان معادن بلوکه‌شده متعددی دارد و حداکثر فرصت یک تا ۲ ماهه بدهید تا معادن آزادسازی شوند و پهنه‌های معدنی را به صنایع و معادن دیگر واگذار کنیم که این امر مطالبه مردم است.

■ بازگشت حساب بانکی معادن به استان

زاهدی همچنین با اظهار گلایه‌مندی از وزارت صنعت، معدن و تجارت گفت: ورود حساب‌های شرکت‌های معدنی به کرمان را نظارت و خروج منابع استان را پیگیری کنید.

وی افزود: قانون مجلس شورای اسلامی به‌صراحت اعلام می‌کند که منابع مالی واحدهای بزرگ باید به بانک‌های استان کرمان بازگردد، اما این حساب‌ها گاهی از استان خارج می‌شوند و این بند قانون اجرا نمی‌شود. نماینده مردم کرمان و راور در مجلس شورای اسلامی گفت: برخی واحدهای صنعتی و معدنی گرچه منابع جدید به استان نمی‌آورند، بلکه منابع خود را از استان می‌برند. وی ادامه داد: مخاطب ما وزیر صمت است و باید تذکرات لازم را در این بخش به واحدهای صنعتی و معدنی بدهد؛ درست نیست که وزیر را برای سوال به مجلس فرابخوانیم که در شأن و مصلحت کشور نیست.

■ مشارکت در محرومیت‌زدایی

زاهدی گفت: واحدهای معدنی سودهای خوبی دارند، بنابراین باید در محرومیت‌زدایی استان کرمان مشارکت کنند و باید سهم این واحدها در این حوزه پرداخت شود. این نماینده مجلس بیان کرد: سال‌ها بعد، منابع استان کرمان خارج می‌شود یا به‌اتمام می‌رسد و یک‌سری عوارض زیست‌محیطی باقی می‌ماند، از این‌رو این واحدها باید سهم خود را در قبال مردم ایفا کنند. وی افزود: ضروری است تا واحدهای صنعتی و معدنی با راه‌اندازی اقتصاد پایدار و صنایع جنبی و کمکی، زنجیره تولید را کامل کنند و این مهم به رفع محرومیت و اشتغال پایدار استان کرمان کمک می‌کند.

■ تعیین تکلیف نرخ سوخت

زاهدی در ادامه با اشاره به ضرورت سریع تعیین تکلیف نرخ سوخت کارخانه‌های سیمان استان کرمان گفت: کارخانه بریکت و ذوب شهرستان راور هنوز راه‌اندازی نشده، اما پول گاز را از آن واحد تولیدی دریافت می‌کنند.

> وزیر صمت در سفر به کرمان کلنگ احداث نخستین مجتمع تولید لاستیک فوق‌سنگین کشور را در شهرستان کرمان با ۱۸۰ میلیون یورو سرمایه‌گذاری به زمین زد

حقوق دولتی را از معادن کوچک دریافت نکنید

رئیس خانه صنعت، معدن و تجارت استان کرمان نیز گفت: سردرگمی عجیبی در حقوق و عوارض دولتی وجود دارد، بنابراین وضعیت محاسبه و دریافت حقوق و عوارض معادن کوچک و متوسط باید از معادن بزرگ جدا شود.

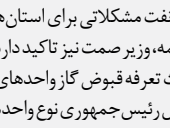
بابک اسماعیلی افزود: معادن بزرگ پیش‌تر با حداقل تولید ۴ میلیون تن محتوای فلز؛ مس، سرب و روی مشخص می‌شدند که امروز قانون، یک میلیون تن مواد خام را معدن بزرگ می‌داند و از ۹ درصد عوارض ارزش‌افزوده ۱۰ درصد حقوق دولتی دریافت می‌کنند.

وی اظهار کرد: معتقدم دولت به حق خود در عوارض حقوق دولتی نرسیده، اما لازم است، بدانیم آن را از کجا دریافت کنیم. رئیس خانه صنعت، معدن و تجارت استان کرمان با بیان اینکه وزارت صمت همان‌طور که در سود شریک است، باید ۵۰ درصد هم در ضرر معادن خصوصی شریک باشد، گفت: ۸ درصد حقوق عوارض دولتی را معادن کوچک پرداخت می‌کنند و خواهشمندیم این هزینه را دریافت نکنید؛ بیش از ۲۰۰ معدن بزرگ کشور، ۹۲ درصد عوارض حقوق دولتی می‌پردازند. وی با بیان اینکه ماشین‌آلات معدنی استان کرمان بسیار فرسوده شده، اظهار کرد: واردات آنها را برای معادن کوچک و متوسط بدون محدودیت آزاد کنید تا باتوجه به نرخ ماشین‌آلات، هزینه بالایی برای این دسته از معادن نداشته باشد. اسماعیلی افزود: معادن مناطق دورافتاده و محروم از مالیات معاف شده‌اند، اما اگر مالک حقیقی باشد، مالیات را باید پرداخت کند. در ادامه، جلسه نمایندگان اتاق بازرگانی نیز در این نشست مشکلات تامین اجتماعی، بانکی و مالیات را از مشکلات بخش خصوصی برشمردند. نماینده شرکت معادن زغال‌سنگ استان کرمان نیز تصریح کرد: نرخ زغال‌سنگ به‌طور کامل دستوری است و باوجود افزایش نرخ جهانی، در کشور تغییر نداشته است. وی ادامه داد: رئیس‌جمهوری دستور ضریب شغلی را در بازدید از طبس صادر کرد که باید براساس قانون می‌توانست تا ۲۰ درصد معافیت دولتی به واحدهای صنعتی و معدنی بدهد که آن تصمیم هم لغو شده است. در حالی که فاطمی‌امین معتقد است: این نرخ نیازی به اعلام وزارت صمت نداشته و شرکت گاز باید آن را اعمال کند؛ رئیس سازمان صمت استان کرمان می‌گوید: مدیرعامل شرکت گاز استان کرمان به‌علت ابلاغ نشدن این مصوبه به استان‌ها، درخواست مصوبه شورای تامین را دارد. مهدی حسینی‌نژاد ادامه داد: براساس لیست وزارت صمت کدهایی به شرکت گاز اعلام شده که بر این اساس، شرکت گاز استان تعرفه‌ها را می‌بندد و برخی از این کدها شامل برخی فرآیندها نمی‌شوند. وی یادآور شد: ابلاغ نشدن این مصوبه توسط وزارت نفت مشکلاتی برای استان‌ها ایجاد کرده و شرکت گاز به آن عمل نمی‌کند. با این همه، وزیر صمت نیز تاکید دارد شرکت گاز با فشار استاندار و سازمان صمت، بحث تعرفه قبوض گاز واحدهای صنعتی و معدنی را اعمال کند، زیرا در مصوبه معاون اول رئیس‌جمهوری نوع واحدهای صنعتی مشخص نشده و در این‌باره باتوجه به مشکل بسیاری از استان‌ها، رایزنی‌های لازم با وزارت نفت انجام شده است. وزیر صمت در سفر خود به کرمان، کلنگ احداث نخستین مجتمع تولید لاستیک فوق‌سنگین کشور را در شهرستان کرمان با ۱۸۰ میلیون یورو سرمایه‌گذاری به زمین زد.

سخن پایانی

هرچه زودتر اجرایی شود.

■ مشکل صنایع فولادی و درخواست تنفس

ایمان عتیقی، مدیرعامل مجموعه صنایع معدنی گل‌گهر سیرجان نیز با اشاره به کاهش ۵۰ درصدی نرخ سنگ‌آهن در کشور و کاهش ۴۰ تا ۶۰ درصدی سود واحدهای فولادی گفت: وزارت صمت مدت ۲ ماه تنفس برای پرداخت حقوق دولتی اعلام کند، زیرا باتوجه به طرح‌های توسعه با کمبود نقدینگی مواجه شدیم.

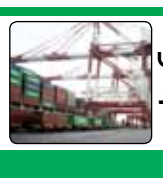
امکان برگزاری مزایده برای ۶ هزار محدوده معدنی وجود ندارد

نخستین نشست علمی و تخصصی معادن و صنایع معدنی استان همدان با حضور معاون امور معادن و فرآوری مواد وزارت صمت، رئیس سازمان صمت استان همدان، رئیس دانشگاه ملایر، استادان و اعضای هیات علمی دانشگاه، شرکت‌ها، نخبگان و اندیشمندان معادن و صنایع فرآوری مواد استان همدان در دانشگاه ملی ملایر برگزار شد.

معاون امور معادن و فرآوری مواد وزارت صنعت، معدن و تجارت در این نشست گفت: هم‌اینک ۱۹ هزار محدوده معدنی در مرحله مزایده قرار دارند که ۶ هزار مورد از این محدوده‌ها به‌دلیل مسائل زیست‌محیطی و منابع طبیعی امکان مزایده ندارند. به گزارش ایرنا، رضا محتشمی‌پور در نخستین نشست علمی و تخصصی معادن و صنایع معدنی استان همدان در دانشگاه ملی ملایر اظهار کرد: همچنین ۵ هزار محدوده در نخستین نوبت به مزایده خواهد رفت. وی تصریح کرد: ۱۳ هزار محدوده معدنی داریم که تمامی مجوزهای زیست‌محیطی و منابع طبیعی را دارند و باید دوباره فعال شوند. وی با بیان اینکه امسال برای نخستین‌بار اطلاعات و عملکرد معادن کشور، الکترونیکی شد، افزود: در کل، از ۲ هزار محدوده معدنی که دارای نقص اطلاعاتی بودند ـ با الکترونیکی شدن پرونده‌ها ـ تعداد آنها به ۳۰۰ محدوده رسید. معاون امور معادن و فرآوری مواد وزارت صنایع، معادن و تجارت انرژی را مهم‌ترین عنصر در فرآوری مواد و بخش معادن عنوان و بیان کرد: مشخص نیست در آینده چنین انرژی برای تبدیل مواد معدنی به محصولات در اختیار داشته باشیم و ظرفیت توسعه زنجیره فولاد به‌عنوان بزرگ‌ترین بخش معدنی به‌شکل گذشته وجود ندارد و باید روی تولید آلیاژی کار کنیم. محتشمی‌پور با بیان اینکه باید به‌طور جدی روی توسعه فرآوری‌های جدید تمرکز کنیم، ادامه داد: دانشگاه‌ها در این حوزه باید به کمک ما بیایند. وی با اشاره به جمع‌آوری مقررات بخش معدن در ابتدای امسال، گفت: برنامه وزارت صمت این است که سالانه یک بخشنامه جامع منتشر و سال آینده نسخه جدید را صادر کند. معاون امور معادن و فرآوری مواد وزارت صنعت، معدن و تجارت با بیان اینکه بیشترین دغدغه ما نقشه‌ها و داده‌های اکتشافاتی است، اظهار کرد: در طول سال می‌تواند تنها حدود یک درصد از درخواست‌های اکتشافاتی ما مجوز بگیرد و حجم زیادی از تقاضاهای اکتشافات به‌دلیل عدم‌موافقت برگشت می‌خورد. محتشمی‌پور خواستار حمایت نمایندگان مجلس در این حوزه شد و افزود: در مسئله محیط‌زیست و منابع طبیعی باید به یک نقطه اعتدال برسیم و در این ۲ حوزه دغدغه‌هایی داریم که باید با کمک مجلس حل شود. محتشمی‌پور یادآور شد: در مجموع، پروانه اکتشافاتی که در کشور صادر شده، ۱۳ درصد از مساحت کل کشور است و اکتشافات بیشتر در سطح انجام می‌شود و رتبه خوبی در این زمینه نداریم. وی با اشاره به برداشت ۶۱۷ میلیون تن ماده معدنی سال گذشته در کشور و صادرات ۴.۵ میلیون تنی، بیان کرد: در بخش محصولات فرآوری‌شده همچون کنسانتره نیز همین میزان صادرات انجام می‌شود و از نظر وزنی عمده صادرات مربوط به هماتیت با خلوص زیر ۴۰ درصد است. معاون امور معادن و فرآوری مواد وزارت صنعت، معدن و تجارت ادامه داد: حدود ۶۰ تا ۷۰ درصد موادی که صادر می‌شوند، واردات داریم و در کشور فرآوری می‌کنیم. محتشمی‌پور همچنین به کمبود ماشین‌آلات در این حوزه اشاره و بیان کرد: مجوزهایی که امسال تا ابتدای آذر برای ورود ماشین‌آلات در کشور صادر کردیم، بیش از ۲ برابر سال گذشته بوده و افزایش تولید ماشین‌آلات ساخت داخل نیز ۵۰ درصد افزایش یافته است. به‌گفته وی، ساماندهی وضع مقررات، ساماندهی اطلاعات، فعال کردن سامانه اطلاعات معدنی (کاداستر) و الکترونیکی کردن عملکرد معادن از جمله محورهای مهمی است که طی یک سال گذشته توسط وزارت صمت دنبال شد و توسعه اکتشافات با محوریت دولت برنامه دیگر این بخش است. معاون امور معادن و فرآوری مواد وزارت صنعت، معدن و تجارت یادآور شد: در حوزه اکتشافات در ۳ ناحیه خراسان جنوبی، کردستان و آذربایجان غربی اقدامات شروع شده که در خراسان جنوبی و کردستان به‌اتمام رسیده و در آذربایجان غربی در مرحله تلفیق نقشه‌های نهایی است. محتشمی‌پور تاکید کرد: باید سطح فناوری را در بخش معدنی، فرآوری و اکتشافات ارتقا دهیم و از ظرفیت دانشگاه‌ها استفاده کنیم. نماینده مردم ملایر در مجلس شورای اسلامی نیز گفت: برگزاری این نشست‌ها باید دارای خروجی و ارائه راهکارهای لازم و مورد استفاده صنعت و دانشگاه باشد. هادی بیگی‌نژاد بیان کرد: در حوزه فرآوری، اکتشافات، ماشین‌آلات و برقراری ارتباط صنعت با دانشگاه، باید کاربردی عمل شود و به‌طور قطع مراکز علمی، سیاست‌گذاران و صنعتگران در کنار هم نسخه خوبی ارائه می‌دهند.

گسترش تجارت
همراه با صمت
دوشنبه
۲۱ آذر ۱۴۰۱
۱۷ جمادی‌الاول ۱۴۴۴
۱۲ دسامبر ۲۰۲۲
شماره ۲۲۱۹
پیاپی ۳۵۳۷
www.Tejaratdaily.com

دومینوی زیان مالی برای تجارت و تولید

چوب حراج به طلای سرخ

مسئولیتی سنگین بر دوش وزیر جوان

گام جدی ایران برای تجارت ترجیحی با کشورهای منطقه برداشته شد

تجارت آزاد با اوراسیا از ۱۴۰۲

گروه تجارت
editor@smtnews.ir

خرداد سال ۱۳۹۸ برقراری تجارت آزاد بین ایران و اتحادیه اقتصادی اوراسیا با مصوبه مجلس شورای اسلامی، وارد فاز اجرایی شد؛ آبان همان سال نیز موافقتنامه تجارت ترجیحی بین ایران و این اتحادیه به امضا رسید و در ادامه مذاکرات برای تبدیل این موافقتنامه به موافقتنامه تجارت آزاد که مسیری برای به صفر رساندن تعرفه تجارت حدود ۸۰ درصد کالاها است، آغاز شد. اتحادیه اورآسیا یک بلوک اقتصادی متشکل از ۵ کشور ارمنستان، روسیه، قزاقستان، قرقیزستان و بلاروس است که با برخورداری از حدود ۱۸۳ میلیون نفر جمعیت فعال، دارای یک هزار و ۹۰۰ میلیارد دلار تولید ناخالص داخلی، رتبه اول در تولید نفت، رتبه دوم در تولید گاز و رتبه چهارم در تولید برق است. این مشخصات نشان می‌دهد این اتحادیه یکی از پر رونق‌ترین بازارهای سرمایه‌گذاری در جهان به شمار می‌آید. بین سال‌های ۲۰۱۵ تا ۲۰۲۱، گردش تجاری بین اتحادیه اقتصادی اوراسیا و ایران از ۲.۳ میلیارد دلار به ۵ میلیارد دلار افزایش یافت. به گزارش صمت، اقدامات دولت سیزدهم نشانگر وجود عزمی جدی در رویکرد ایران برای توسعه تجارت با کشورهای عضو اتحادیه اوراسیا بوده و اخبار اعلام شده در چند مدت اخیر نشان می‌دهد که در صورت اجرا شدن برنامه‌ها به شیوه‌ای مناسب، آینده روشنی برای تجارت ایران و کشورهای این اتحادیه وجود خواهد داشت.

عکس: صمت

بر اساس مذاکراتی که تاکنون انجام شده، قرار است ۹۳ درصد کدهای تعرفه‌ای ایران و اوراسیا برای گروه‌های کالایی مانند خودرو، لوازم خانگی، پوشاک، دارو، صنایع غذایی و محصولات کشاورزی در زمره گروه‌های سبز قرار گرفته و صفر شود

موافقتنامه تجارت آزاد ایران با اوراسیا نهایی شد

میرهادی سیدی، سرپرست گروه مذاکره‌کننده ایران با اتحادیه اوراسیا از نهایی شدن مذاکرات ایران و اوراسیا بر سر تجارت آزاد ۷۵۰۰ قلم کالا خبر داد.

به گزارش مهر، سیدی اظهار کرد: حدود ۳۰ دور مذاکره با اتحادیه اقتصادی اوراسیا که نمایندگان ۵ کشور به علاوه خود اتحادیه اقتصادی اوراسیا بودند، انجام شد. در طول ۲ سال که بالغ بر ۳۰ دور مذاکره بر خط (آنلاین) و حدود ۷ دور مذاکره حضوری برگزار شد، ابعاد موافقتنامه تجارت آزاد در چارچوب مرسوم در جهان تدوین شد. در نهایت متن ۱۵۰ صفحه‌ای موافقتنامه به عنوان مفصل‌ترین موافقتنامه تجاری ایران به‌دست آمد.

وی با بیان اینکه این موافقتنامه هم از لحاظ حجم و متن و هم از نظر پوشش کالایی، بزرگ‌ترین پوشش کالایی را شامل می‌شود، گفت: در دور آخر مذاکرات که ۳ روز طول کشید، مواردی از متن موافقتنامه نهایی شده و فهرست کالاهای مدنظر ایران نیز در حد نهایی کردن پیش برده شد.

انتظار می‌رود به زودی با امضای یادداشتی میان ریاست سازمان توسعه تجارت ایران و وزیر تجارت اوراسیا در تهران، اتمام مذاکرات اعلام شود.

▣ تعرفه تجارت صفر خواهد شد

سیدی در مورد کالاهایی که تعرفه‌هایشان صفر می‌شود، افزود: واردات ایران از کشورهای اتحادیه اوراسیا درحال‌حاضر بیشتر متمرکز روی غلات و دانه‌های روغنی است. از ایران هم به همین ترتیب سیب، سیفی‌جات و محصولاتی که در گلخانه‌ها تولید می‌شوند با تعرفه صفر صادر می‌شوند.

طرف اوراسیایی حدود ۹۵ درصد اقلام را تحت پوشش موافقتنامه قرار داده است. به آن معنا که همه بخش‌های کالایی تحت پوشش این موافقنامه هستند، مگر اقلام ویژه‌ای که به دلایلی مایل به وارد کردن آن‌ها نیستیم مانند ماشین‌آلات کشاورزی یا محصولات لبنی که اگر تحت پوشش این موافقتنامه قرار نگیرند نیز هزینه آن‌ها برای کشور افزایش نخواهد داشت.

سرپرست گروه مذاکره‌کننده ایران با اتحادیه اوراسیا ادامه داد: بیش از ۷ هزار و ۵۰۰ قلم تحت پوشش این موافقتنامه قرار می‌گیرد. وقتی ۹۵ درصد اقلام تحت پوشش چنین توافقی قرار می‌گیرد، رقابت در این کالاها شکل گرفته و دو طرف در حد توانایی‌های رقابتی خود از بازار یکدیگر استفاده کنند.

وی ادامه داد و گفت: در صورت تبدیل موافقتنامه پیشین به موافقتنامه تجارت آزاد، تعرفه تجارت حدود ۸۰ درصد کالاها میان ایران و اوراسیا صفر می‌شود؛ بدیهی است این امر تأثیر زیادی در تجارت کشور خواهد داشت چراکه تاکنون توافقنامه‌ای مشابه با این توافقنامه که کالاهای زیادی را تحت پوشش خود قرار دهد، نداشتیم.

این موافقتنامه نه تنها صادرات کشور ایران را به پنج کشور اتحادیه اقتصادی اوراسیا افزایش می‌دهد بلکه تأمین نیازهای وارداتی کشورمان از بازار اوراسیا را نیز تسهیل می‌کند.

▣ رشد سرمایه‌گذاری‌های طرفین

سیدی با بیان اینکه در سال اول اجرای موافقتنامه تجارت ترجیحی ایران و اوراسیا صادرات ایران به کشورهای اوراسیا ۸۲ درصد افزایش پیدا کرد، گفت: امروز پس از حدود ۲ سال و ۹ ماه مجموع تجارت ما با اتحادیه اوراسیا دو برابر شده است.

مفاد موافقتنامه تجارت آزاد تحت مذاکره، این ظرفیت را ایجاد می‌کند که در کنار توسعه تجارت، سرمایه‌گذاری و تولید مشترک میان دو طرف نیز توسعه پیدا کند.

مشاور امور بین‌الملل و توافقنامه‌های تجاری سازمان توسعه تجارت ایران با بیان اینکه بیش از ۵۰ درصد صادرات در جهان تحت موافقت‌نامه‌هایی از این دست انجام می‌شود، تصریح کرد: برای مثال کشور ترکیه با حدود ۲۱ کشور توافقنامه تجارت آزاد و با تعرفه صفر دارد. این رقم هم‌اکنون برای ایران حدود ۵ درصد است و از میانگین جهانی عقب هستیم.

پس از انجام ۱۵ دور مذاکره از طریق وبینار و ۵ دور مذاکرات حضوری میان ایران و اتحادیه اقتصادی اوراسیا امیدواریم تفاهمنامه جدید را تا ۳ ماه آینده به امضا رسانده و سپس پارلمان‌های دو طرف باید آن را به تصویب برسانند.

طی نشست‌ها و جلسات برگزار شده میان ایران و اتحادیه اقتصادی اروپا و اوراسیا تلاش شده بهترین راه‌حل‌ها برای مشکلات تجار ایرانی تدوین شود

شروع تجارت آزاد با اوراسیا از ۱۴۰۲

علیرضا پیمان‌پاک، رئیس سازمان توسعه تجارت گفت: تجارت آزاد با اوراسیا به معنای ایجاد یک بازار ۷۰۰ میلیارد دلاری پیش روی تولید ایران است. احتمال می‌رود از سال آینده تجارت آزاد با این اتحادیه اجرا شود.

به گزارش مهر، پیمان‌پاک با بیان اینکه حضور فعالان ایران در اتحادیه‌ها و پیوندهای منطقه‌ای مورد تاکید است، اظهار کرد: با توجه به تاکید دولت بر لزوم ایفای نقش فعالانه‌تر در اتحادیه‌ها و پیوندهای اقتصادی، طی یک سال گذشته ۹ نشست در مورد اوراسیا برگزار کردیم.

بر اساس آنچه که اعلام شده پس از بررسی و تایید دولت‌های عضو در اتحادیه اوراسیا در مورد جزییات مذاکرات انجام شده، تا پایان آذرماه تصویب نهایی تجارت آزاد با اوراسیا تعیین تکلیف می‌شود. در صورت تداوم این رویه، از سال آینده تجارت آزاد با اوراسیا کلید خواهد خورد.

معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت ادامه داد: بر اساس مذاکراتی که تاکنون انجام دادیم، مقرر شده ۹۳ درصد کدهای تعرفه‌ای ایران و اوراسیا برای گروه‌های کالایی مانند خودرو، لوازم خانگی، پوشاک، دارو، صنایع غذایی و محصولات کشاورزی در زمره گروه‌های سبز قرار گرفته و صفر شود.

رئیس سازمان توسعه تجارت با اشاره به قرارگیری ۷۰۰ قلم کالا در تجارت ترجیحی موقت با اتحادیه اوراسیا طی ۳ سال گذشته، گفت: تجارت ترجیحی موجب افزایش ۵۵ درصدی صادرات ما به این اتحادیه شد؛ بنابراین وقتی تجارت آزاد با اوراسیا اجرایی شود یعنی یک بازار ۷۰۰ میلیارد دلاری پیش روی صنعت و تولید ما ایجاد شده که می‌توان از طریق آن تجارت را به نحو مطلوب گسترش داد.

دید مثبت به مذاکرات ایران و اوراسیا

آنتون ستونفسکی، سرتیم مذاکراتی اتحادیه اقتصادی اوراسیا با بیان اینکه کشورهای روسیه، بلاروس، قزاقستان و قرقیزستان، ایران را کشوری قدرتمند و باثبات دانست.

او معتقد است همکاری اقتصادی میان این کشورها می‌تواند به سود تمام طرف‌ها باشد. ستونفسکی اظهارکرد: امیدوارم همکاری میان اعضای اتحادیه اقتصادی اوراسیا و ایران به خوبی انجام شود. در سال ۲۰۱۸ توافق تجارت ترجیحی میان ایران و اتحادیه اقتصادی اوراسیا منعقد و از اکتبر ۲۰۱۹ به بعد اجرایی و باعث شد. این اقدامات سبب ایجاد پیشرفت‌های زیادی در تجارت میان دو طرف شده و از این نظر پیامدهای مثبتی همراه خود داشت. البته همچنان کالاهای زیادی وجود دارد که می‌تواند وارد تجارت دو طرف شود چرا که ظرفیت بالایی همچنان بلااستفاده مانده است.

ستونفسکی با بیان اینکه تعداد کالاهایی که هم‌اکنون میان دو طرف مبادله می‌شود، می‌تواند بسیار افزایش یابد، تصریح کرد: برای ایجاد تجارت آزاد و رسیدن به تعرفه‌های کمتر باید فعالیت‌های بیشتری انجام شود و این امر می‌تواند برای هر دو طرف سودآور باشد.

طی نشست‌ها و جلسات برگزار شده میان ایران و اتحادیه اقتصادی اروپا، تلاش بر آن شده تا بهترین راه‌حل‌ها برای مشکلات تجار ایرانی تدوین شوند. برای ارتقای این موافقتنامه نیاز به مذاکرات جدیدی نیاز بود تا بتوانیم موافقتنامه ترجیحی را به موافقتنامه تجارت آزاد تبدیل کنیم.

▣ به ظرفیت‌های تجارت توجه شود

وی با بیان اینکه تلاش واقعی ما معطوف به استفاده از تمام ظرفیت موافقتنامه است، ادامه داد: در سال ۲۰۱۹ حجم تجارت میان دو طرف ۲ میلیارد و ۴۰۰ میلیون دلار بود که تا سال ۲۰۲۱ به ۵ میلیارد دلار رسید. بر این اساس اتحادیه اقتصادی اوراسیا سومین رتبه در تعامل اقتصادی با ایران را داشته است.

ستونفسکی تاکید کرد: باید نهایت تلاش خود را جهت افزایش حجم تجارت کشورهای عضو اتحادیه اقتصادی اوراسیا با ایران را به‌کار گیریم.

حدود ۴ میلیارد دلار از حجم تجارت میان دو طرف مربوط به محصولات کشاورزی بوده و در چند سال اخیر تجارت ماشین‌آلات صنعتی نیز افزایش زیادی داشته است. ایران نیز ماشین‌آلات، مواد فلزی و مواد معدنی به کشورهای اوراسیا صادر کرده است. بنابراین ظرفیت‌های جدی برای افزایش حجم تجارت میان ایران و کشورها منطقه اوراسیا وجود دارد.

سخن پایانی

مزایا و پیامدهای تجارت ترجیحی ایران با کشورهای عضو اتحادیه اوراسیا، یکی از مسائلی است که طی چند مدت اخیر در صدر اخبار تجارت قرار گرفته اما پیش از انعقاد این قرارداد، شاهد قرارداد تجارت ترجیحی با ترکیه بودیم که این قرارداد انتقادهایی را به‌دنبال داشت. کارشناسان اقتصادی و فعالان تجاری معتقدند قرارداد ترجیحی ایران با ترکیه نه‌تنها به نفع کشور نبود، بلکه به دلیل غیرکارشناسی بودن مفاد آن، ضربه‌های مهمی را به بازار داخلی، توسعه صنایع ایرانی و در نهایت ارزآوری کلان کشور وارد کرد.

حال پس از تجربه ناموفق تجارت ترجیحی با ترکیه، تمرکز ایران بر تجارت ترجیحی با کشورهای عضو اتحادیه اوراسیا است. به گزارش تسنیم، مزیت‌های تجاری کشورهای عضو اتحادیه اوراسیا برای ایران بسیار زیاد است؛ برخی کشورهای عضو این اتحادیه مانند روسیه و قزاقستان تولیدکنندگان بزرگ غلات، دانه‌های روغنی و خوراک دام و طیور در دنیا هستند و از نظر امنیت غذایی اهمیت ویژه‌ای دارند. علاوه‌بر آن کشورهایی مانند بلاروس و روسیه در تولید برخی ماشین‌آلات صنعتی دارای مزیت هستند و می‌توان چه در قالب تجارت ترجیحی و چه در قالب تجارت آزاد از این ظرفیت‌ها استفاده کرد. بنابراین استراتژی که ایران در ادامه برای تجارت ترجیحی با کشورها اتخاذ می‌کند، از اهمیت زیادی برخوردار است.

نظرگاه

بهبود ظرفیت‌های لجستیکی بنادر شمال

کامبیز جهانبانی
مدیرعامل کشتیرانی دریای خزر

درحال‌حاضر ناوگان کشتیرانی دریای خزر با ۱۰۰ درصد ظرفیت و بارگیری کامل بارهای صادراتی و بارهای کریدور شمال-جنوب از اسکله‌های بنادر شمال کشور مشغول به فعالیت است. با توجه به اولویت‌ها و ماموریت‌های ناوگان ملی کشتیرانی در کریدور شمال- جنوب، کشتیرانی دریای خزر تلاش دارد تا نقش، سهم و وظیفه خود را در زمینه حمل کالای صادراتی به خصوص در مسیر کریدور شمال- جنوب به صورت کامل ایفا کند. حدود ۳۸ درصد از بارهای صادراتی کشور از سوی کشتیرانی دریای خزر حمل می‌شود؛ این در حالی است که تنها ۲۰ درصد از ناوگان در حال تردد به بنادر شمالی، متعلق به کشتیرانی دریای خزر بوده و مابقی مربوط به کشتی‌های خارجی و ناوگان کشتیرانی بخش خصوصی ایران است.

طی سال‌های اخیر با توسعه حمل‌ونقل کانتینری که پیش از این در دریای خزر متداول نبود، ۸۳ درصد حمل کالاهای کانتینری از بنادر شمالی کشور به بنادر روسیه و قزاقستان را انجام می‌دهد. امسال نیز در این زمینه نسبت به مدت مشابه سال قبل، در بخش حمل بار صادراتی کانتینری رشد ۱۲۵ درصدی را به ثبت رسیده است. در بخش واردات نیز سهم کشتیرانی دریای خزر نسبت به صادرات متناسب است؛ در حالی که کشتیرانی‌های بخش خصوصی و خارجی متمایل به حمل کالاهای وارداتی هستند و سهم بیشتری در حمل بار وارداتی دارند.

با توجه به شرایط کشور روسیه و مجموعه تحولاتی که در حوزه مسیرهای حمل بار این کشور به دلیل مناقشات با اوکراین صورت گرفته، حجم تقاضا برای صادرات به روسیه با رشد فزاینده‌ای مواجه است. بر این اساس کشتیرانی دریای خزر طی ۷ ماه ابتدایی امسال در بخش حمل کالاهای مربوط به کریدورهای شمال-جنوب نسبت به سال گذشته افزایش ۳۵۰ درصدی را تجربه کرده است؛ بنابراین به طور تقریبی غالب سهم حمل کالا از کریدور شمال-جنوب به عنوان یک مأموریت ملی، در اختیار کشتیرانی دریای خزر است؛ ضمن اینکه در حال تکمیل زیرساخت‌ها و توسعه ناوگان در این مسیر هستیم.

وظیفه تکمیل زیرساخت‌ها و توسعه بنادر با سازمان بنادر و دریانوردی بوده و شرکت‌های کشتیرانی، بهره‌بردار این زیرساخت‌ها هستند. با وجود افزایش تقاضا برای صادرات از بنادر شمال کشور، این بنادر به لحاظ زیرساخت‌هایی که باید از سوی نهادهای ذی‌ربط و دستگاه‌های دولتی مهیا شوند، به روزرسانی نشده و نیازمند تکمیل و توسعه تجهیزات جدید در این بنادر هستیم. به همین علت در برخی بنادر، شاهد انباشت کالاهای صادراتی بوده که امیدواریم با تدبیر سازمان بنادر و دریانوردی این محدودیت‌ها نیز به زودی رفع شوند. یکی از مشکلات جدی امروز ایران، سنتی بودن شیوه تخلیه و بارگیری و تجهیزات بندری در بنادر شمالی سنتی است.

یکی از ضرورت‌های توسعه صادرات از بنادر شمال کشور، کانتینری شدن کالاهاست؛ در راستای افزایش ظرفیت ناوگان و همگام با توسعه تجارت به دنبال خرید کشتی دست دوم با رعایت منافع ملی و بهره‌وری این کشتی‌ها هستیم. اما عرضه شناور نو یا با سن کم در دریای خزر و منطقه برای فروش بسیار است، همین امر، موانعی را بر سر راه خرید کشتی‌های دست دوم ایجاد کرده است.

به دلیل مشکلات لجستیکی و روان نبودن تشریفات صادراتی و کند بودن بارگیری، ناوگان بخش خصوصی در بسیاری از مواقع کشتی‌ها را با نیمی از ظرفیت یا حتی به صورت خالی حرکت می‌دهند که این یک معضل جدی است.

در راستای تقویت روابط، همزمان با توسعه ناوگان از سوی کشتیرانی‌ها، بنادر نیز نیاز به بازنگری دارند تا قادر باشند به وظایف خود در قالب کالاهای صادراتی و کریدور شمال-جنوب به خوبی عمل کنند. به همین منظور بنادر باید نیازسنجی بازارهای هدف را از هم اکنون در دستورکار قرار دهند.

حدود ۷۰ درصد از مدت زمان حمل‌ونقل کالا در بنادر می‌گذرد؛ بنابراین تسریع در عملیات بندری و افزایش بهره‌وری در کنار استفاده بهینه از ناوگان است که به توسعه صادرات کشور و رونق بنادر در شمال کشور می‌انجامد.

یادداشت

باز شدن راه صادرات با حمل‌ونقل دریایی

سیدرضی حاجی آقامیری
فعال تجاری

باتوجه به اهمیت استراتژیک حمل‌ونقل دریایی در ایران و جهان و اثر غیرقابل‌انکار آن بر وضعیت اقتصادی کشور، توجه مضاعف به نوسازی ناوگان حمل‌ونقل دریایی را می‌طلبد. ایران به‌دلیل قرارگیری در موقعیت استراتژیک جغرافیایی، فرصتی استثنایی برای بهره‌گیری از حمل‌ونقل دریایی دارد، باوجود تمامی این شرایط، متاسفانه تا به امروز دیده شده فعالیت‌ها و تصمیمات اتخاذشده در این راستا، متناسب با ظرفیت‌های موجود نیست. به‌عبارتی، تجارت دریایی و مزیت حمل‌ونقل بر بستر دریا، همواره از مسائل مغفول‌مانده در عرصه بازرگانی بین‌المللی است. در حال حاضر، ایران با ۱۵ کشور همسایه است که از این تعداد، با ۸ کشور مرز آبی دارد. ایران ضمن بهره‌گیری از فرصت همسایه بودن با این کشورها، می‌تواند از طریق دریای عمان و راهیابی به آب‌های آزاد، ارتباطات تجاری خود را بسیار گسترده‌تر کند. کاهش هزینه‌های حمل‌ونقل، توانایی حمل بارهای سنگین به مقاصد دور و سایر مسائل این‌چنینی، از جمله مزایای توجه به حمل‌ونقل دریایی است. به‌طورکلی حمل‌ونقل دریایی یکی از لوازم مهم صادرات است و این اهمیت برای کشورهایی که به راه‌های آبی جهانی دسترسی دارند، بسیار بیشتر است. ایران نیز از این قاعده مستثنا نیست؛ برای صادرات کالاهای سنگین از نظر وزنی یا دارای حجم‌های بزرگ به کشورهای دور، مناسب به‌نظر می‌رسد تا فعالان تجاری از حمل‌ونقل دریایی استفاده کنند، اما پیش از پرداختن به مزایای حمل‌ونقل دریایی، در نظر داشته باشیم که چه کالاها و محصولاتی قابلیت انتقال با کشتی را دارند، چرا که علاوه بر اهمیت وجود راه ارتباط دریایی، باید به ذات کالای صادرشده نیز توجه ویژه داشته باشیم. علاوه بر آن، کشور مقصد و فاصله با کشورها، عاملی تعیین‌کننده برای حجم و نوع کالای صادرشده است، چرا که زمان، فسادپذیری کالاها، مسافت و در نهایت هزینه حمل‌ونقل همه از موارد اصلی در توسعه تجارت بوده و باید به آنها توجهی ویژه داشت. به‌طورکلی می‌توان گفت برای صادرات کالاهای سنگین، محصولاتی که دیر فاسد شوند و از حمل‌ونقل دریایی استفاده می‌شود. همچنین زمانیکه مقصد صادراتی دور باشد نیز باید از این شیوه انتقال بار استفاده کرد چرا که حمل‌ونقل هوایی بیشتر محدودیت‌هایی در زمینه میزان جابه‌جایی کالاها داشته و همچنین صرف هزینه‌های زیادی را می‌طلبد، از این‌رو مهم‌ترین مزیت استفاده از حمل‌ونقل دریایی را می‌توان کاهش هزینه‌ها و توجیه‌پذیری فعالیت‌های تجاری معرفی کرد. از سویی دیگر، برای کالاهای سنگینی که نسبت به وزن و حجم خود ارزش چندانی ندارند، انتقال با هواپیما یا حتی در برخی موارد حمل‌ونقل زمینی تنها هزینه صادرات را به‌طور غیرمنطقی افزایش می‌دهد؛ بنابراین این نوع کالاها باید با کشتی و از طریق ناوگان حمل‌ونقل دریایی جابه‌جا شوند.

به‌طورکلی توسعه فعالیت‌های تجاری، دسترسی به بازارهای صادراتی کشورهای دورتر از ایران و کاهش هزینه‌های حمل‌ونقل از مهم‌ترین مزیت‌ها و پیامدهای بهره‌گیری از حمل‌ونقل دریایی هستند، اما غیر از بسترسازی‌های صنعتی، توجه به لوازم دیگر توسعه مانند پوشش‌های بیمه‌ای برای جبران خسارت‌های فعالیت‌های تجاری از مهم‌ترین نکاتی است که مدیران دولتی باید به آن توجه داشته باشند. فعالان تجاری معتقدند در نگاهی کلی، مهم‌ترین ایراد بیمه‌نامه‌های تجاری، محدودیت و بالا بودن هزینه آن است. غیر از وجود تحریم‌های بین‌المللی علیه ایران، وجود مشکلاتی سیاسی و امنیتی در منطقه سبب شده تا هزینه بیمه‌های حمل‌ونقل دریایی به‌شدت افزایش یابد، اما باوجود بالا بودن ریسک این نوع حمل‌ونقل، همچنان ارتباط آبی از مهم‌ترین راه‌های تعاملات تجاری به‌ویژه برای ایران به‌شمار می‌رود. مهم‌ترین مسئله‌ای که انتظار می‌رود دولت برای توسعه فعالیت‌های صادراتی به آن توجه داشته باشد، بهبود روابط بین‌المللی و کاهش تنش‌های سیاسی در منطقه است. تنها در این صورت، هزینه‌های بیمه‌ای کاهش می‌یابد، تعاملات تجاری در فضای بهتر و باثبات‌تری انجام می‌شود و در نهایت می‌توان از مزیت حمل‌ونقل دریایی به‌نفع تجارت ایران بهره برد.

افزایش ۳۹درصدی تجارت ایران و افریقا

به‌گفته سید روح‌الله لطیفی، قائم‌مقام باشگاه تجار ایران و افریقا، تجارت ایران و قاره افریقا در ۸ ماه نخست ۱۴۰۱ ، یک میلیارد و ۵۶ میلیون دلاری بوده که نسبت به مدت مشابه سال قبل افزایش ۳۹ درصدی داشته است.

به‌گزارش ایمنا، لطیفی در نشست کمیسیون بین‌الملل و تجارت خارجی خانه صنعت، معدن و تجارت ایران در تشریح تجارت ۸ ماهه ایران با قاره افریقا افزود: از ابتدای سال تا پایان آبان امسال، یک میلیون و ۹۱۴ هزار تن کالا به ارزش یک میلیارد و ۵۶ میلیون و ۵۵۵ هزار دلار بین ایران و کشورهای قاره افریقا تبادل شد که نسبت به مدت مشابه سال قبل، ۱۰.۵ درصد در وزن و ۳۹ درصد در ارزش افزایش داشته است.

قائم‌مقام باشگاه تجار ایران و افریقا افزود: در این مدت، یک میلیون و ۸۴۴ هزار و ۶۰۱ تن کالای ایرانی به ارزش ۹۹۰ میلیون و ۵۶۹ هزار دلار به ۳۸ کشور افریقایی صادر شده، که نسبت به مدت مشابه ۹ درصد در وزن و ۳۶ درصد در ارزش کالاهای صادره، افزایش را نشان می‌دهد.

لطیفی درباره واردات از افریقا گفت: از ابتدای سال تا پایان آبان از ۲۱ کشور افریقایی، ۶۹ هزار و ۳۱ تن کالا به ارزش ۶۶ میلیون دلار را به ایران واردات انجام گرفته که نسبت به همین مدت در سال ۱۴۰۰ با رشد ۷۷ درصدی در وزن و ۹۸ درصدی در ارزش همراه بوده است.

اصلاحیه کاهش حقوق گمرکی مواد اولیه ابلاغ شد

دومینوی زیان مالی برای تجارت و تولید

پاسخگوی زیان‌های تصمیمات شتابزده دولت کیست؟

ملیکا انصاری
editor@smtnews.ir

اواخر مهر امسال، دولت لایحه کاهش حقوق گمرکی مواد اولیه را به‌منظور کاهش هزینه فعالان تجاری و حمایت از تولید، به شورای نگهبان ارسال کرد. براساس آن، دولت در نظر داشت تا نرخ حقوق گمرکی مواد اولیه، واسطه‌ای، اجزا، قطعات، ماشین‌آلات و تجهیزات تولید را از ۴ درصد، به یک درصد کاهش دهد. حال پس از گذشت حدود ۲ ماه از این نظر، شورای نگهبان با آن موافقت کرده و در نهایت قانون کاهش حقوق گمرکی مواد اولیه به گمرکات کشور ابلاغ شده است. این قانون از زمان ابلاغ، لازم به اجرا بوده و این نکته‌ای است که باید به آن توجه کرد، چرا که تا به امروز تجار با هزینه‌های اعمال‌شده به ثبت سفارش و واردات پرداخته و تغییر این قانون، در عمل به زیان واردکنندگانی است که تا به امروز منفعل نبوده‌اند. صمت در این گزارش، ضمن بررسی تاثیر ابلاغ قانون کاهش حقوق گمرکی مواد اولیه بر تولید، به تاثیر آن بر تجارت داخلی و خارجی کشور پرداخته است که در ادامه می‌خوانید.

عکس: صمت

در شرایطی که وجود تورم، کاهش ارزش واحد پول ملی و سایر موارد اینچنینی به‌طورمستمر بر بازار فشار وارد می‌کند، کاهش هزینه واردات مواد اولیه، تنها تا حد مشخصی اثرگذار است

قانون کاهش حقوق گمرکی مواد اولیه ابلاغ شد

علی وکیلی، مدیرکل دفتر واردات از ابلاغ قانون الحاق یک جزء به تبصره ۷ قانون بودجه سال ۱۴۰۱ خبر داد. به‌گزارش ایسنا، وکیلی بااشاره به احکام قانون بودجه امسال اظهار کرد: از تاریخ ابلاغ این قانون، نرخ حقوق گمرکی مواد اولیه، واسطه‌ای، اجزا، قطعات، ماشین‌آلات و تجهیزات به یک درصد کاهش می‌یابد. وی ادامه داد: در این راستا، دفتر مقررات صادرات و واردات وزارت صنعت، معدن و تجارت ردیف تعرفه‌های مربوط به موارد مذکور را ارسال کرده و بدیهی است کالاهای اظهار یا ترخیص‌شده از ۳ آبان امسال به بعد، در صورت وجود در فهرست مذکور، مشمول مقررات این قانون خواهند بود.

براساس این گزارش، اوایل تیر، وزیر صنعت، معدن و تجارت طی نامه‌ای به رئیس‌جمهوری با بیان اینکه افزایش نرخ مبنای محاسبه تعرفه، افزایش مضاعف مالیات بر ارزش‌افزوده کالاهای وارداتی را در پی داشته که در مجموع باعث افزایش هزینه‌های تولید، افزایش قاچاق و نیاز به نقدینگی، کاهش تولید و افزایش تورم خواهد شد، خواستار کاهش حقوق گمرکی برای مواد اولیه، واسطه‌ای، اجزا، قطعات، ماشین‌آلات و تجهیزات که با احتساب سود بازرگانی، حقوق ورودی آنها حداکثر ۱۰ درصد بوده، به یک درصد شد، در نهایت اواخر مهر لایحه کاهش «نرخ حقوق گمرکی مواد اولیه، واسطه‌ای، اجزا، قطعات، ماشین‌آلات و تجهیزات» به یک درصد به تایید شورای نگهبان رسید.

براساس بند (ه) تبصره ۷ قانون بودجه سال ۱۴۰۱، نرخ ارز محاسبه ارزش گمرکی کالاهای وارداتی در همه موارد، از جمله محاسبه حقوق ورودی براساس نرخ ارز اعلام‌شده بانک مرکزی، نرخ سامانه مبادله الکترونیکی (ای تی اس) در روز اظهار و مطابق ماده ۱۴ قانون امور گمرکی است، همچنین در سال ۱۴۰۱ نرخ ۴ درصد حقوق گمرکی یادشده در صدر بند (د) ماده (۱) قانون امور گمرکی برای کالاهای اساسی، دارو، تجهیزات و ملزومات مصرفی پزشکی و همچنین نهاده‌های کشاورزی و دامی به یک درصد تقلیل یافت.

اجرای دیر یک قانون خوب

مجیدرضا حریری، فعال بازرگانی در گفت‌وگو با صمت، نسبت به خبر کاهش میزان تعرفه‌های گمرکی برای واردات مواد اولیه واکنش نشان داد و گفت: از ابتدای امسال، دولت تغییر ارز محاسباتی برای تعرفه‌های گمرکی را در دستور کار خود قرار داده و نرخ ارز را از ۴۲۰۰ تومان، به‌میزانی حدود ۲۳ هزارتومان افزایش داد. این افزایش ۵ برابری، به‌معنای رشد چندین برابری هزینه‌های وارداتی بوده و در نهایت بر نرخ تمام‌شده مواد اولیه وارداتی تاثیر مستقیم داشت. در آن زمان، فعالان بازرگانی و همچنین تولیدکنندگان، نسبت به این رویه اعتراض کرده و نسبت به زیان‌ها و تاثیرات منفی این اتفاق هشدار دادند. وی ادامه داد: طی چند ماه گذشته، هزینه واردات مواد اولیه بالا رفته و بخشی از واردات به‌صورت تعهدی انجام شده است. از ابتدا باید کاهش درصد میزان تعرفه‌های گمرکی اعمال شده و شاهد چند ماه واردات در شرایط نامساعد نمی‌بودیم، اما متاسفانه ابتدا دولت هزینه‌ها را بدون توجه به پیامدهای آن افزایش داده و در برابر اعمال راهکارهای موثر و مثبت، تاحدی مقاومت کرد. حال پس از چند ماه، قانون کاهش حقوق گمرکی مواد اولیه ابلاغ شده و این نرخ از ۴ درصد به یک درصد تقلیل یافته که آن را می‌توان اقدامی مثبت در راستای بهبود وضعیت تجارت کشور و تامین مواد اولیه عنوان کرد.

ضرر مالی واردکنندگان

حریری در ادامه صحبت‌های خود، به اهمیت شیوه اجرای کاهش حقوق گمرکی مواد اولیه اشاره کرد و گفت: در رابطه با وضعیت هزینه‌های کالاهایی که پیش از این ثبت سفارش یا وارد شده و واردکننده هزینه‌های سنگین آن را در این مدت پرداخت کرده، هنوز نمی‌توان نظر قطعی داد و باید دید سازمان گمرک چه رویه‌ای را برای عملیاتی کردن کاهش هزینه حقوق گمرکی در پی خواهد گرفت، اما آن چیزی که واضح و مبرهن است، اهمیت اجرای این قانون از ابتدای امسال و همزمان با تغییر نرخ ارز محاسبه تعرفه‌های گمرکی است. این فعال تجاری تصریح کرد: از ابتدای امسال، نرخ ارز محاسباتی تعرفه‌های گمرکی ۵ برابر افزایش یافت و کاهش درصد تعرفه‌های گمرکی برای واردات مواد اولیه، مسئله‌ای بود که دولت باید همزمان با اجرای این قانون در نظر می‌گرفت. در چنین شرایطی هزینه تمام‌شده مواد اولیه‌ای که در چند ماه گذشته وارد شدند، کاهش یافته و هزینه‌های اضافی پرداخت‌شده، به واردکنندگان بازخواهدگشت، اما براساس اخبار اعلام‌شده، دولت در نظر دارد تا از تاریخ ابلاغ این قانون، نرخ حقوق گمرکی مواد اولیه، واسطه‌ای، اجزا، قطعات، ماشین‌آلات و تجهیزات را به یک درصد کاهش دهد. این اقدام در نهایت به ضرر واردکنندگانی است که طی چند ماه اخیر به خرید مواداولیه و مورد نیاز کشور پرداختند و شیوه‌ای مناسب به‌نظر نمی‌رسد. حریری تاکید کرد: دولت باید پیش از تصمیم‌گیری و اجرای طرح‌های جدید، تمامی ابعاد و پیامدهای آن را در نظر گیرد. مشکلاتی که برای واردکنندگان طی چند ماه اخیر پیش آمد، ناشی از شتابزدگی مدیران در تصمیمات و نبود دوراندیشی مناسب در این بحث بود.

قیمت‌ها کاهش نمی‌یابد

حریری تاثیر کاهش درصد تعرفه واردات مواد اولیه بر نرخ نهایی تولیدات صنایع را کمرنگ دانست و در این‌باره توضیح داد: مواد اولیه به‌عنوان یکی از ارکان مهم تولید صنعت شناخته می‌شوند، اما تاثیر آن نسبت به هر صنعت متفاوت است و نمی‌توان تنها مواد اولیه را عاملی بر نرخ تمام‌شده تولید معرفی کرد. در گام نخست، کاهش هزینه‌های واردات، بر بازار کالاهایی مانند کنجاله، نهاده دامی و روغن تاثیر آنی دارد و با اجرایی شدن قانون جدید مبنی بر یک درصد شدن تعرفه‌های وارداتی، در ادامه حداقل ثبات قیمتی را برای این کالاها شاهد خواهیم بود، اما تمامی کالاها و تولیدات از این دسته نیستند و اجرای قانون کاهش حقوق گمرکی، تاثیر زیادی بر بازار آنها خواهد داشت.

وی ادامه داد: در امر تولید، تنها مواد اولیه اهمیت نداشته و سایر موارد همچون هزینه‌های مربوط به نیروی انسانی، انرژی، ماشین‌آلات و سایر موارد این‌چنینی نیز تاثیرگذار هستند، از این‌رو زمانی که هزینه واردات مواد اولیه در ابتدای امسال ۵ برابر شد، نرخ تمام‌شده تولید کالاها در بازار به یک‌باره ۵ برابر نشده و این هزینه در بحثی به نام صرفه‌به‌مقیاس، سرشکن شد. این فعال بازرگانی خاطرنشان کرد: از سویی دیگر، میزان نقش مواد اولیه در تولید، بسته به هر نوع کالا متفاوت بوده و در نهایت کاهش هزینه گمرک، در آینده نرخ کالاها را کاهش خواهد داد. قیمت‌ها در بازار تثبیت شده و انتظار نمی‌رود که در آینده سیر نرخ کالاهای مختلف نزولی شود.

دولت باید پیش از تصمیم‌گیری و اجرای طرح‌های جدید، تمامی ابعاد و پیامدهای آن را در نظر گیرد. مشکلاتی که برای واردکنندگان طی چند ماه اخیر پیش آمد، ناشی از شتابزدگی مدیران در تصمیم‌گیری‌ها و نبود دوراندیشی مناسب در این بحث بود

کاهش هزینه‌ها، موتور محرکه تولید

امیر شهریاری، فعال تجاری در گفت‌وگو با صمت، کاهش هزینه واردات مواد اولیه را تاثیرگذار بر بازارهای داخلی عنوان کرد و در این‌باره گفت: دولت اعلام کرده نرخ حقوق گمرکی مواد اولیه، واسطه‌ای، اجزا، قطعات، ماشین‌آلات و تجهیزات به یک درصد کاهش خواهد یافت و این اقدام را می‌توان در راستای کاهش هزینه‌های تولید موثر دانست. کاهش این هزینه‌ها در نهایت تا حدی به ثبات بازار کمک کرده و از این‌رو تصمیم دولت برای یک درصد شدن میزان تعرفه واردات مواد اولیه را می‌توان مثبت ارزیابی کرد. وی ادامه داد: باوجود تمام ابعاد مثبت قانون جدید ابلاغ‌شده به گمرک، باید موارد متعددی را همواره تاثیرگذار بر بازار دانست و تنها کنترل کردن آنها می‌تواند به مدیریت تورم کمک کند. به‌عنوان مثال، همچنان نرخ ارز در بازار شیبی صعودی داشته و نوسانات مربوط به این موضوع، به‌طورمستقیم بر صنایع و نرخ تمام‌شده کالای تولیدی موثر است. شهریاری خاطرنشان کرد: در شرایطی که وجود تورم، کاهش ارزش واحد پول ملی و سایر موارد این‌چنینی به‌طورمستمر بر بازار فشار وارد می‌کند، کاهش هزینه واردات مواد اولیه، تنها تا حد مشخصی اثرگذار است و نباید این اصل را از خاطر برد، از این‌رو عوامل مختلف داخلی و خارجی، بر بحث نرخ تمام‌شده تولید موثر است و به‌منظور کنترل تورم، باید به تمامی عوامل توجه داشت.

تاثیر چالش‌های جهانی بر قیمت‌ها

شهریاری در ادامه صحبت‌های خود به افزایش نرخ‌های جهانی اشاره و تاکید کرد: نباید قیمت‌های جهانی را در بحث واردات نادیده گرفت و هر اقدامی که باعث افزایش قیمت‌ها در عرصه‌های جهانی شود، از کنترل واردکننده و حتی دولت خارج است. برای مثال، بسیاری از کالاهای وارداتی ایران، اقلام استراتژیکی همچون دانه‌های روغنی، نهاده‌های دامی، کنجاله سویا، گندم و سایر موارد این‌چنینی است. نه‌تنها ایران، بلکه بسیاری از کشورهای جهان بخش زیادی از اقلام استراتژیک خود را از ۲ کشور روسیه و اوکراین تهیه کرده و ادامه‌دار شدن تنش‌ها میان این ۲ کشور، بر بازار کالاهای عنوان‌شده تاثیر منفی گذاشته است. وی ادامه داد: به‌طورکلی هر اقدامی که بتواند منجر به کاهش هزینه‌های تامین مواد اولیه و واردات کالاهای استراتژیک برای کشور شود، مثبت تلقی شده و از آن می‌توان به‌عنوان نکته‌ای مثبت یاد کرد، اما فراموش نکنیم که تنها مشکلات تجار، منحصر به هزینه‌های وارداتی نیست و سایر فشارهای مالی نیز می‌تواند نرخ تمام‌شده کالای وارداتی یا محصول تولیدشده را افزایش دهد. این فعال تجاری ادامه داد: علاوه بر تمامی موارد عنوان‌شده، نمی‌توان از مسئله موانع داخلی برای آزادسازی و واردات کالاها غافل شد. این موانع که بیشتر از محدودیت‌های قانونی سرچشمه می‌گیرند، طی سال‌های اخیر نه‌تنها فعالیت بازرگانان را درگیر دست‌انداز کرده، بلکه هزینه تمام‌شده واردات و نرخ نهایی تولید را نیز افزایش داده است.

واردات، درگیر قوانین خلق‌الساعه

این فعال تجاری وجود مانع در مسیر آزادسازی کالاهای وارداتی را یکی از چالش‌های مهم در واردات عنوان کرد و در این‌باره گفت: بارها دیده شده انبار گمرک‌ها دیگر جایی برای نگهداری کالاها نداشته و بارهای دپوشده آسیب دیده‌اند. دلایل رسوب کالاها در گمرک متعدد هستند؛ بعضی از کالاها به‌دلیل مشکلات حواله ارزی و چالش با بانک مرکزی آزادسازی نشده و برخی دیگر نیز به‌علت افزایش تعرفه‌های وارداتی و مشکلات مالی، امکان ترخیص ندارند، همچنین دسته‌ای از کالاهای وارداتی درگیر قوانین خلق‌الساعه شده و به‌خاطر تغییرات ناگهانی مقررات، همچنان در گمرک‌ها و بنادر مانده‌اند. شهریاری افزود: تنوع در مشکلات گمرکی بسیار است و نمی‌توان برای رفع تمامی موانع، یک دستورالعمل مشخص داشت. بنابراین نمی‌توان یک‌شبه و تنها با تاکید بر ادامه بروکراسی‌های پیچیده اداری، مشکلات مربوط به دپوی کالاها در گمرکات را رفع کرد، اما به‌طورکلی مهم‌ترین دلیل دپوی کالاها در انبارها، مشکلات قانونی ایجادشده از سوی دولت است؛ تا زمانی که دولت به این مسائل بی‌توجه باشد، نمی‌توان نسبت به تامین نیازهای داخلی با واردات و کاهش فشارهای هزینه‌ای، امیدوار بود.

سخن پایانی

حدود ۹ ماه از افزایش هزینه‌های وارداتی می‌گذرد و در این مدت واردکنندگان هزینه‌های زیادی را متحمل شده‌اند. به‌تازگی قانون کاهش درصد تعرفه واردات مواد اولیه وضع شد و این نشان می‌دهد هنوز دولت آن‌طور که باید و شاید، نسبت به عواقب تصمیمات خود مطلع نیست. مدیران می‌توانستند پیش از ابلاغ و اجرای سیاست‌های خود، با در نظر گرفتن تمامی ابعاد لازم، بسترهای مناسب را فراهم کنند، اما همچنان دولت به اعمال قوانین خلق‌الساعه، علاقه بیشتری دارد.

حمایت وزارت جهادکشاورزی از محصولات صادرات‌محور

وزیر جهاد کشاورزی گفت: حمایت و تسهیل صادرات محصولات کشاورزی از مهم‌ترین اهداف وزارت جهاد کشاورزی است. به گزارش مهر، سیدجواد ساداتی‌نژاد در چهل‌ویکمین جلسه قرارگاه دیپلماسی غذایی که با حضور اعضای اتاق تعاون ایران برگزار شد، افزود: مشوق‌های صادراتی مختلفی از جمله رفع تعهد بازگشت ارز حاصل از صادرات برخی محصولات کشاورزی، کاهش و حذف تعرفه‌های صادراتی، پرداخت یارانه‌های صادراتی و... در دستور کار وزارت جهاد کشاورزی قرار دارد. وی با بیان اینکه به‌واسطه اقدامات صورت گرفته در یک سال شاهد رشد صادرات محصولات کشاورزی بوده‌ایم، بیان کرد: صادرات محصولات کشاورزی به کشورهای هند، پاکستان، عراق، چین، روسیه و... در حال انجام است و در حال حاضر هیچ‌گونه محدودیت و ممنوعیتی از سمت کشورهای هدف صادراتی برای محصولات کشاورزی ایران وجود ندارد. وزیر جهاد کشاورزی خاطرنشان کرد: با اعمال ممنوعیت و محدودیت‌های داخلی غیرمنتظره و یک‌شبه صادراتی و وارداتی در بخش کشاورزی مخالفیم. در این راستا برنامه بلندمدت یک‌ساله به بازرگانان و تجار بخش کشاورزی خواهیم داد. ساداتی‌نژاد در بخش دیگری از سخنان خود با اشاره به نقش تشکل‌ها و اتحادیه‌های بخش کشاورزی در صادرات محصولات کشاورزی، گفت: به دنبال آن هستیم که در آینده نزدیک تمام اختیارات تنظیم بازار داخل و صادرات محصولات کشاورزی را به تشکل‌ها و اتحادیه‌های تولیدی و بازرگانی بخش کشاورزی واگذار کنیم. وی در ادامه افزود: تشکل‌ها و اتحادیه‌های بخش کشاورزی در صورت یکپارچگی و اتحاد، قابلیت حکمرانی بخش کشاورزی به‌عنوان خصوصی‌ترین و مردمی‌ترین بخش اقتصادی کشور را دارند.

میزان صادرات زعفران هر ماه کاهش می‌یابد

چوب حراج به طلای سرخ

کیمیا ملکی
editor@smtnews.ir

«طلای سرخ» لقبی است که ارزش بالای محصول زعفران را نشان می‌دهد. زعفران به‌عنوان یکی از محصولات استراتژیک ایران منافع بسیاری را برای تولیدکننده و صادرکننده به همراه دارد. ۹۵ درصد زعفران ایران در منطقه خراسان کشت می‌شود و کشور ما نخستین صادرکننده زعفران در جهان است و بیشترین سهم صادرات را دارد. اصلی‌ترین مقاصد صادراتی زعفران ایران کشورهای اسپانیا، هنگ‌کنگ، چین، امارات، ایتالیا و فرانسه هستند که تا ۶۰ درصد زعفران تولیدی کشور به این مناطق ارسال می‌شود. چندی پیش خبری مبنی بر پایه‌ریزی برنامه صادرات ۲۰۰ تنی زعفران به کشور قطر که تقریبا معادل صادرات یک سال کل کشور است، اعلام شد؛ خبری که همان زمان‌های اولیه انتشار تعجب بسیاری را برانگیخت. این موضوع در حالی مطرح شد که میزان صادرات ۶ ماه نخست سال ۱۴۰۰ به قطر ۲ تن و ۴۶۰ کیلوگرم بوده است. صمت در این گزارش به بررسی وضعیت تولید و صادرات این کالای ارزآور پرداخته است.

برنامه ارسال ۲۰۰ تن زعفران به کشور قطر، تقریبا معادل صادرات یک سال زعفران کل کشور به بیش از ۶۰ کشور جهان است. کارشناسان با توجه به این آمار نسبت به تحقق این هدف تردید دارند

چه به سر صادرات زعفران آمد؟

ماجرا از این قرار بود که ۲۷ شهریور امسال و در فاصله چند ماه تا آغاز جام جهانی ۲۰۲۲ قطر، بزرگ‌ترین قرارداد تجاری در حوزه زعفران بین ایران و قطر برای انتقال و فرآوری ۲۰۰ تن زعفران با ارزش اولیه ۳۰۰ میلیون دلار با حضور شخصیت‌های سیاسی و اقتصادی دو کشور به امضا رسید. یک ماه بعد، در ۲۰ مهر طبق توافق انجام‌شده، نخستین محموله صادراتی زعفران از محل مازاد نیاز داخلی کشور، در گمرک مشهد با حضور مدیر کل سازمان استاندارد، مدیر کل گمرک و نمایندگان وزارت جهاد کشاورزی، بارگیری و به مقصد کشور قطر حرکت کرد و یک هفته بعد نیز دومین محموله به قطر ارسال شد؛ روند صادرات مازاد زعفران تولیدی کشور تا سال آینده میلادی پابرجا خواهد بود.

بیش از ۹۰ درصد زعفران دنیا در ایران تولید می‌شود و خرید زعفران از ایران بیشترین سهم را در دادوستد این کالا دارد و حجم زیادی از طلای سرخ تولیدی کشور صادر می‌شود. تربت‌حیدریه، گناباد، حاشیه رود بیرجند، قائن و فردوس از مناطق اصلی کشت زعفران ایران به‌شمار می‌روند. در حالی که ایران یکی از بهترین صادرکنندگان زعفران در دنیا است، با گذشت زمان میزان صادرات این محصول از کشور ما کاهش داشته است. در دهه گذشته به‌دلیل قاچاق پیاز زعفران به کشور افغانستان، صادرات زعفران ایران به‌شدت تحت تاثیر قرار گرفته است.

با این اقدام، افغانستان پا به عرصه کشت و صادرات زعفران گذاشت و به مهم‌ترین رقیب ایران در بازار زعفران تبدیل شد.

تعرفه صادرات زعفران از ایران به چین و هند حدود ۳۰ درصد و برای افغانستان صفر است؛ از همین رو برخی تاجران ترجیح می‌دهند ابتدا محصول خود را به افغانستان و سپس به چین صادر کنند تا بتوانند از تعرفه صفر استفاده کنند که این جرم نیست، بلکه نتیجه کم‌کاری ایران در حوزه سیاست خارجی و تجارت است.

از سوی دیگر براساس گفته‌های برخی کارشناسان، اسپانیا نخستین واردکننده زعفران ایران است که زعفران ایران را به‌صورت فله‌ای وارد و در بسته‌بندی‌های جدید با نام و برند خود به بازار جهانی عرضه می‌کند که این موضوع به‌دلیل ضعف ایران در بسته‌بندی است. ظاهرا این بار نیز کم‌کاری برخی مسئولان و تولیدکنندگان سود واقعی این طلای سرخ را نصیب خریداران فله‌ای این کالا کرده است.

گوش شنوایی نیست

غلامرضا میری، نایب رئیس شورای ملی زعفران کشور با انتقاد نسبت به بی‌نظمی‌های موجود در بازار زعفران به صمت گفت: متاسفانه در حال حاضر هیچ نظارتی بر بازار زعفران نیست و برخی افراد که هیچ تخصصی در حوزه زعفران ندارند با نظرات غیرکارشناسی و وعده‌های متعدد بازار را ملتهب و کشاورز را سردرگم می‌کنند.

▣ مظنه زعفران در بازار

نایب رئیس شورای ملی زعفران کشور درباره نرخ زعفران بیان کرد: هر کیلو زعفران نگین صادراتی با نرخ ۴۱ میلیون و ۳۵۰ هزار تومان از کشاورز خریداری می‌شود.

وی با اشاره به صادرات خوب زعفران به کشورهای جهان گفت: در حال حاضر زعفران تولیدی ما به ۶۷ کشور دنیا صادر می‌شود و از دی سال ۱۴۰۰ تاکنون با گذشت زمان هر ماه کاهش صادرات را شاهد بودیم. اگر از صادرات حمایت شود قطعا نرخ زعفران در بازار افزایش می‌یابد و به نفع کشاورز است. برخی فکر می‌کنند تنها تولیدکننده زعفران در دنیا ایران است، اما این‌گونه نیست؛ گرچه ایران بزرگ‌ترین تولیدکننده زعفران است، اما تنها تولیدکننده نیست.

میری در تشریح ویژگی‌های زعفران که برای مشتری از اهمیت برخوردار است، اظهار کرد: میزان کروسین، پیکروکروسین و سافرانال برای مشتری مهم است. این موارد در زعفران کشور ما بالاتر از حد استاندارد بین‌المللی است؛ بنابراین باید از کیفیت و تاریخچه تولید زعفران کشور دفاع کنیم.

▣ ضرری ازسوی آقایان

نایب رئیس شورای ملی زعفران کشور درباره صادرات ۲۰۰ تن زعفران به قطر اظهار کرد: برخی مسئولان وعده صادرات زعفران به قطر را می‌دهند که کشاورز برمبنای این وعده برنامه‌ریزی می‌کند و از سوی دیگر بازار تشنه می‌ماند که برای صادرات آماده شود، این در حالی است که با کمبود زعفران در بازار نرخ آن افزایش می‌یابد. صادرات ۲۰۰ تن زعفران به قطر تقریبا معادل صادرات یک سال کل کشور به بیش از ۶۰ کشور جهان است. براساس آمار اعلامی شورای ملی زعفران، میزان صادرات به این کشور در ۶ ماه نخست سال گذشته ۲ تن و ۴۶۰ کیلوگرم و در مدت مشابه امسال نیز ۲ تن و ۲۶۲ کیلوگرم بوده است. به کشاورزان تنها امید واهی داده شد و اکنون کشاورز هیچ پولی برای پرداخت به کارگران خود ندارد؛ از همین رو مجبور به فروش زعفران با نرخ پایین می‌شود. نرخ زعفران که در زمان مناسب فروش آن ۴۵ میلیون تومان در هر کیلوگرم بوده، اکنون با از بین رفتن بازار به ۲۸ میلیون تومان رسیده است. در نتیجه بیشترین ضرر متوجه کشاورزان است.

میری درباره بسته‌بندی زعفران‌های صادراتی اظهار کرد: بسته‌بندی ما در برابر سایر کشورها به‌ویژه اسپانیا بسیار متنوع‌تر است. برای هر بسته یک گرمی در کشور بیش از ۵ نوع بسته‌بندی وجود دارد؛ در نتیجه ضعف در بسته‌بندی موجب کاهش صادرات نشده، بلکه نوسانات نرخ ارز و به‌دنبال آن افزایش نرخ زعفران باعث کاهش صادرات شده است.

▣ علل کاهش صادرات

نایب رئیس شورای ملی زعفران کشور در تشریح دیگر دلایل کاهش صادرات زعفران بیان کرد: بخشی از کاهش صادرات زعفران کشور به وضع قوانین و مقررات خلق‌الساعه‌ای که دست‌وپای صادرکننده را می‌بندد، برمی‌گردد. صادرکننده زعفران باید ارز حاصل از صادرات خود را برگرداند اما اگر امروز دلار ۲۶ هزار تومان باشد و موقع برگشت ارز دلار ۳۳ هزار تومان باشد، بسیار متضرر خواهد شد. از طرف دیگر تعرفه یک درصدی آب مجازی از زعفران گرفته می‌شود، در حالی که زعفران هیچ آب‌بری ندارد؛ این مبلغ را صادرکننده باید پرداخت کند. در واقع یک کیلو زعفران برای صادرکننده حدود ۸ میلیون تومان هزینه سرباز دارد. در چنین وضعیتی قاچاقچی سوءاستفاده می‌کند و زعفران را بدون آنکه ارز را بازگرداند و تعرفه آب مجازی را پرداخت کند و عوارض بدهد با هر کیفیتی از کشور خارج می‌کند و در بازارهای جهانی ۲۰ درصد ارزان‌تر از صادرکننده ایرانی می‌فروشد که عملا صادرکننده دیگر امکان رقابت در بازار جهانی را از دست می‌دهد. اینها موانعی است که وجود دارد و ما در جلسات متذکر می‌شویم اما تاکنون اقدامی برای رفع آنها انجام نشده است.

وی با اشاره به این موضوع که صادرات برای قاچاقچی هزینه یا تعهد ارزی ندارد و نیاز نیست عوارضی پرداخت کند، افزود: به‌دلیل تحریم، از بازار عربستان سعودی و امریکا محروم هستیم و این باعث شده بخش عمده‌ای از بازار را به قاچاقچی و بخشی از آن را دانسته یا ندانسته به کشورهای همسایه بدهیم.

▣ قاچاق طلایی

نایب رئیس شورای ملی زعفران کشور با بیان اینکه قاچاق زعفران به‌دلیل حجم کم و البته ارزش بالا محبوبیت زیادی نزد قاچاقچیان دارد، گفت: اگر بخواهیم به کشورهای چین و هندوستان زعفران صادر کنیم، باید ۳۸ درصد عوارض پرداخت کنیم. ۲۰ سال است که می‌گوییم هند و چین از ما چنین عوارضی را دریافت می‌کنند و برای اینکه بتوانیم زعفران را مستقیم به این کشورها صادر کنیم، باید این مشکل رفع شود اما گوش شنوایی برای رفع این مشکل نیست.

مسئولان باید مشکل عوارض صادراتی را حل کنند یا این درصد را کاهش دهند اما متاسفانه تاکنون هیچ اتفاقی رخ نداده است. وی با اشاره به اینکه گاهی باید زعفران را به تجار همسایه بدهیم و برای یافتن بازار صادراتی، با پرداخت عوارض در حفظ بازار بکوشیم، گفت: ما زعفران را به چین و هندوستان تحویل می‌دهیم و آنها به‌عنوان کشور واسط زعفران ایران را به برخی دیگر از کشورها صادر می‌کنند که این فرآیند موجب از دست رفتن برخی از مشتریان می‌شود.

اصلی‌ترین مقاصد صادراتی زعفران ایران کشورهای اسپانیا، هنگ‌کنگ، چین، امارات، ایتالیا و فرانسه هستند

نقش دلالان در افزایش و کاهش نرخ زعفران

حیدر محمدپور، یکی از کشاورزان با اشاره به برخی مشکلات صنعت زعفران به صمت گفت: کاهش نرخ و هزینه‌های بالای تولید و نقش دلالان در افزایش و کاهش نرخ زعفران از مشکلات مهم کشاورزان است. باتوجه به ارزآوری بالای این محصول، ایجاد اشتغال و مصرف کم آب، باید دولت ورود جدی‌تری برای رفع مشکلات تولید و صادرات این محصول باارزش داشته باشد.

محصول زعفران می‌تواند در اقتصاد مقاومتی، جایگاه برتری داشته باشد، اما اکنون توسط دلالان نرخ‌گذاری می‌شود و به محض اینکه گل زعفران وارد بازار می‌شود، عده‌ای دلال قیمت‌ها را پایین می‌آورند.

وی ضمن انتقاد از نبود حمایت کافی از فعالان این حوزه بیان کرد: حمایت نشدن زعفران‌کاران در طول سال و برخورد نکردن با دلالان از عوامل اصلی افت قیمت‌ها است. سود زعفران در جیب دلال است و کشاورز با همه زحمت و مرارتی که می‌کشد سود چندانی نمی‌برد.

این کشاورز با اشاره به مشکلات معیشتی کشاورزان و هزینه‌های زیاد تولید اظهار کرد: بسیاری از زعفران‌کاران برای گذران زندگی نیاز به پول و نقدینگی دارند و بعضی از دلالان با سوءاستفاده از این موضوع مبالغی به زعفران‌کار می‌دهند و به‌جای مبالغ داده شده، در فصل برداشت، زعفران از کشاورز می‌گیرند و با این کار عملا سود زحمات کشاورز به جیب دلال سودجو و متمول سرازیر می‌شود و سر زعفران‌کار بی‌کلاه می‌ماند.

▣ نقش دلالان را دست‌کم نگیرید

محمدپور درباره دلالان زعفران گفت: کاشت، داشت، برداشت، فرآوری و فناوری شناسنامه‌دار کردن زعفران به‌ویژه نوع دارویی این محصول، نیاز شدیدی به افرادی باانصاف در این صنعت دارد، اما عده‌ای هستند که ۸۰ درصد سود زعفران را برای خودشان می‌خواهند و حاصل دسترنج کشاورزان و تولیدکنندگان را از بین می‌برند.

سخن پایانی

ظاهرا بی‌نصیبی ایران از بازار خوب گردشگری جام‌جهانی قطر کافی نبود و زخم جدید این بار برای بازار زعفران است؛ وعده‌ای که ازسوی برخی مسئولان داده شد و خوش‌خیالی بیش نبود؛ هرچند این وعده از ابتدا نیز از نگاه فعالان این حوزه کاملا دست‌نیافتنی بود. این خوش‌خیالی کام بسیاری از کشاورزان را تلخ کرد و بازار را به‌هم ریخت. کمبود زعفران در بازار و به‌دنبال آن افزایش نرخ را نیز اگر فراموش کنیم نمی‌توان از فرصت طلایی فروش برای زعفران گذشت، به‌طوری که اکنون کشاورزان با کاهش نرخ قابل‌توجهی زعفران خود را می‌فروشند. ظاهرا وعده‌ها این بار نیز محقق نشد و باز هم کشاورز سوخت.

یادداشت

حذف دلالی با ارگانیک شدن نظام کشاورزی

محمدرضا رضاپناه - رئیس اتحادیه انجمن‌های علوم گیاه پزشکی ایران

امروزه رویکرد جهانی به تولید محصولات سالم و ارگانیک است. محصولات ارگانیک حاصل بکارگیری استانداردهای داوطلبانه زیست‌محیطی هستند که مهم‌ترین هدف آن حفظ و پایداری خاک و ارزش‌های اکوسیستمی است.

کشاورزی ارگانیک (OF) به‌عنوان واکنشی به اثرات منفی کشاورزی مدرن صنعتی در قرن بیستم توسعه یافته است. این اثرات که بیشتر ناشی از استفاده از مواد شیمیایی کشاورزی به‌وجود می‌آید، آلودگی تک تک اجزای محیط‌زیست، کاهش حاصلخیزی خاک، کاهش نشاط و ایمنی گیاه، کاهش تنوع زیستی و کاهش کیفیت غذا با تاثیر منفی بر سلامت انسان را شامل می‌شود.

فرمت آنالیز ریسک ۳ قسمت دارد که شامل برنامه ریسک مدیا، ارزیابی ریسک و مدیریت آن می‌شود. محققان، سیاست‌گذاران و رسانه‌ها باید در موضوع آنالیز ریسک، مسائل مختلف را در کنار یکدیگر در قالب آنالیز ریسک بین‌المللی حل کنند. باید همه ریسک‌هایی که غذا و میوه ما را تهدید می‌کند را در نظر گرفت. موادی که باعث ایجاد ریسک در غذای ما می‌شود متعدد است؛ از مواد میکروبی تا شیمیایی. برخی از محصولات کشاورزی اگر زودتر از موعد برداشت شوند سبب بروز مسائل فیزیولوژیکی در میوه می‌شوند که برای مصرف‌کننده تبعاتی دارد. مرکبات به ویتامین سی‌شان معروف هستند که اگر به اندازه کافی قند در آن موجود باشد یا در معرض آفتاب قرار گیرد نتیجه آن یک میوه خوشمزه و شیرین خواهد بود و در مقابل میوه‌ای با طعم اسیدی سبب ایجاد ذهنیتی در کودکان می‌شود که حتی دیگر مایل به مصرف آن نخواهند بود. اگر امروز میوه‌های موجود در بازار کیفیت مطلوبی نداشته باشند شاهد جایگزینی میوه با تنقلات خواهیم بود.

اگر می‌خواهیم میوه‌ها را به‌صورت مصنوعی رسیده کنیم، آدابی دارد. این مشکل باید ریشه‌ای حل شود. لازم است نظام ارگانیک ایجاد شود. نظام کشاورزی ارگانیک را باید در ایران از ۰.۱ درصد خارج کرده و پله‌پله به ۲ درصد یا بیشتر برسانیم. تمام کشورها تلاش می‌کنند تولیدات ارگانیک خود را افزایش دهند. تولیدات ارگانیک محصولاتی هستند که ملاحظات زیستی در ابزار تولید آنها به‌ویژه خاک رعایت می‌شود. استفاده نکردن از کود و سموم شیمیایی که باعث تخریب محیط زیست و ایجاد آلودگی می‌شوند، از اهداف مهم تولید این محصولات است.

ذکر این نکته حائز اهمیت است که برای صادرات در بازار رو به گسترش محصولات ارگانیک می‌توانیم سهم خوبی داشته باشیم. نظام ارگانیک یک نظام فرآیندی است و از سودجویی جلوگیری می‌کند. به‌بیانی دیگر در نظام ارگانیک، تقریبا نظام دلالی محو می‌شود.

به‌دلیل نبود نظام منسجم آنالیز ریسک و آموزش آن براساس اصول بین‌المللی، بستر گسترده‌ای برای سودجویان ایجاد شده که نتیجه آن در بازار میوه، خرید میوه کال از باغداران، انبارداری نامناسب، کاهش مواد مغذی و رسیده کردن برخی محصولات با مواد شیمیایی است که این موضوع آسیب‌های زیادی را به همراه دارد.

این مشکل را با نگهداری نامناسب سیب برای عید نیز داریم که متاسفانه این محصول، به‌دلیل عدم تغذیه کافی در زمان رشد، پس از انبارداری کیفیت مطلوبی ندارد و شاهد این موضوع به‌ویژه در انتهای سال هستیم، به‌نحوی که تمایل افراد و کودکان به مصرف سیب رو به کاهش است.

برای رفع این مشکل چند راهکار لازم است؛ اول اینکه از مواد مغذی بسیار خوبی برای خاک آن استفاده شود تا در نهایت محصول خوبی عمل آید.

باید تلاش کنیم ۳ رکن آنالیز ریسک، به‌صورت قانونی ایجاد و فضا را برای صادرات و مصرف بهینه داخلی رونق بخشند. در برخی کشورها وزیر انتقال به دوره اکولوژیک مطرح است؛ شاید نظام منسجم آنالیز ریسک نیز توسط این وزارتخانه بتواند تحول ایجاد کند.

یادداشت

بحران آب در تهران جدی شد

پدرام جدی
کارشناس انرژی

بحران آب تهران که ما مدت بسیاری درگیر آن هستیم و در رسانه‌ها موردبحث قرار گرفته است، فقط مربوط به شهر تهران نیست، بلکه بسیاری از شهرهای ما درگیر این موضوع هستند. دلیل اصلی هم به کاهش بارش‌هایی که در سال‌های اخیر شاهد آن بودیم، برمی‌گردد. کمبود بارش‌ها سبب شد تا سدهای موجود به‌میزان مناسب نرسد و ما ذخایر مناسبی را برای تامین آب شرب نداشته باشیم؛ اما ابعاد دیگری هم در بحث کمبود آب شهر تهران وجود دارد. یکی از این ابعاد بحث‌های فنی و اکولوژیک است.

نکته‌ای که وجود دارد، این است که کاهش میزان بارش در کشور بسیار مشهود است، امکان دارد در بعضی از سال‌ها بارش به‌میزان مطلوب باشد، اما در برخی سال‌ها، کشور با کم آبی مواجه باشد. مسئله‌ای که در سال‌های اخیر متوجه آن بودیم، این است که جنس بارش‌ها تغییر کرده است و تفاوت در شدت بارش‌ها کاملا مشهود است، به این معنا که در یک هفته به‌میزان یک سال، بارش باران رخ می‌دهد که در نهایت چنین اتفاقی تبدیل به سیل و رواناب می‌شود.

از طرف دیگر، هرچقدر دمای هوا بالا برود، شرایط برای تبخیر، فراهم می‌شود. کشور ایران از لحاظ جغرافیایی، در کمربند گرم و خشک کره زمین قرار دارد و به‌طور طبیعی دمای هوا بالا است. این دمای بالا، متاثر از تغییر اقلیم جهانی است و چنین چیزی در کشور ما تاثیرگذاری بیشتری خواهد داشت. ما ظرفیت یک کشور گرم و خشک را داریم که مصرف آب شرب ما ۱۲ درصد است و در شهرهای مختلف این مقدار متفاوت است. در قیاس با ۱۰۰ درصد، این مقدار عدد کمی محسوب می‌شود، همچنین بخشی از همین ۱۲ درصد، در شبکه‌های شهری و بخش دیگر در شبکه‌های انتقال از دست می‌رود.

اکنون بخشی از آب موردنیاز پایتخت از شهرهای کرج و قزوین تامین می‌شود. اگر آب تهران تامین نشود، همین ۱۴ میلیون نفر که در تهران حضور دارند، معترض خواهند شد و مسئولان مجبور می‌شوند آب موردنیاز شهروندان را از خلیج‌فارس تامین کنند، حتی در بحث آلودگی هوای تهران نیز، این استان گنجایش این تعداد خودرو را ندارد. فارغ از آنکه، آیا این سوختی که وارد این خودروها می‌شود پاک است یا خیر؟

یکی از شرط‌های لازم برای توسعه، موضوع آب است. در تاریخ هم اگر دیده باشید، هرکجا که آب در جریان بوده، تمدنی در آنجا برقرار شده است. یک انسان شهری، تنوع و نیاز مصرفی بالایی دارد؛ اما در روستا و شهرهای کوچک چنین چیزی وجود ندارد.

همین بحث آلودگی هم مصرف آب را افزایش می‌دهد. شما نگاه کنید زمانی که در تهران هوا آلوده است و باران می‌بارد، خودروی شما کثیف می‌شود و مجبور هستید به کارواش مراجعه یا خودتان اقدام به تمیزی خودرو کنید. حالا این را در نظر بگیرید که در تهران چند میلیون ماشین وجود دارد؟ اگر یک‌دهم این تعداد هم اقدام به تمیزی خودرو کنند، می‌دانید چه حجمی از آب مصرف می‌شود؟

ما باید در میزان مصرف آب یک کنترل قابل‌توجه داشته باشیم. حالا در این میزان مصرف، می‌توانیم از تکنولوژی نیز استفاده کنیم. برای مثال، در روزهای گرم تابستان، مشاهده می‌شود، کولرهای آبی دائم در حال فعالیت هستند و برخی افراد برای کاهش مصرف آب، کولرها را به سایه‌بان مجهز می‌کنند.

دستگاه‌ها، شرکت‌ها و مجموعه‌های دولتی می‌توانند به این بحث ورود و آب باران را در سقف‌های خود ذخیره و در فضای سبزشان استفاده کنند، همچنین همان آب را می‌توانند برای شست‌وشوی ماشین مورداستفاده قرار دهند؛ اما همین آب را هم می‌شود، تصفیه کرد. ما باید به‌سمت کمک گرفتن از فناوری برویم. ما باید به‌سمتی برویم که بتوانیم از آب‌های جاری استفاده کنیم.

ما در فصل پاییز قرار داریم و زمستان در راه است، همچنین در این ۲ فصل، احتمال بارندگی وجود دارد، تنش کم آبی در طول این ۲ فصل رد می‌شود اما در بهار و تابستان آینده، بحران فراخواهدرسید. در صورتی این بحران را رد خواهیم کرد که میزان بارش‌ها به‌گونه‌ای باشد که سدها پر از آب شوند.

معلولان و مددجویان عضو بهزیستی، صاحب مسکن می‌شوند

نیکزاد، رئیس بنیاد مسکن انقلاب اسلامی گفت: معلولان و مددجویان عضو بهزیستی در یک برنامه منظم، صاحب مسکن خواهند شد.

به گزارش پایگاه خبری وزارت راه و شهرسازی، براساس تفاهمنامه‌ای که امروز ۱۵ آذر به امضای اکبر نیکزاد، رئیس بنیاد مسکن انقلاب اسلامی و علی محمد قادری، معاون وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی و رئیس سازمان بهزیستی کشور رسید، بیش از ۱۰ هزار واحد مسکونی با همکاری این ۲ نهاد برای معلولان و مددجویان عضو بهزیستی در تمامی شهرها ساخته خواهد شد. در قالب این تفاهمنامه، ظرف مدت ۲ سال آینده، سازمان بهزیستی کشور به‌ازای هر یک از معلولان و مددجویان، ۱۰۰ میلیون تومان وام بلاعوض به ساخت مسکن افراد مذکور در مناطق شهری اختصاص می‌دهد و بنیاد مسکن نیز از محل پروژه‌های در دست‌ساخت نهضت ملی مسکن، واحدهایی را به مددجویان تخصیص خواهد داد. کمک بلاعوض سازمان بهزیستی کشور برای خانوارهای دارای ۲ معلول تا سقف ۲۰۰ میلیون تومان در نظر گرفته شده و بنیاد مسکن انقلاب اسلامی نیز با رعایت جانمایی واحدهای مسکونی برای افراد دارای معلولیت در زمین‌های تامین‌شده نهضت ملی مسکن و طراحی واحدهای مسکونی با متراژ پایین به خانه‌دار شدن این گروه از افراد جامعه کمک می‌کند.

علی محمد قادری، معاون وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی و رئیس سازمان بهزیستی کشور، هنگام امضای این تفاهمنامه گفت: بنا داریم طی ۳ سال آینده، ۱۶۰ هزار واحد مسکونی برای معلولان و مددجویان عضو این سازمان تامین کنیم که تاکنون بالغ بر ۱۰۰ هزار نفر از طریق طرح‌های مرتبط با نهضت ملی مسکن برای این برنامه ثبت‌نام کرده‌اند. قادری گفت: در قالب این تفاهمنامه سازمان بهزیستی فقط ۱۰۰ میلیون تومان کمک بلاعوض می‌دهد و مابقی هزینه‌ها باید از محل آورده متقاضی، وام نهضت ملی و مشارکت مردمی و کمک نهادهای حمایتی تامین شود.

تغییر و تحولات اخیر در وزارت راه و شهرسازی بررسی شد

مسئولیتی سنگین بر دوش وزیر جوان

محمد انوشه‌ئی
editor@smtnews.ir

مهرداد بذرپاش مطابق پیش‌بینی‌ها، با رأی بالای مجلس به‌عنوان وزیر راه و شهرسازی انتخاب شد؛ اما او در روز رأی اعتماد، یکی از واقعیت‌های طرح مسکن میلیونی را به‌صراحت اعلام کرد که کلید قفل تامین مالی خانه‌سازی دولتی در دست وزیر مسکن نیست. همچنین، بذرپاش درباره این طرح که دولت حساب ویژه روی آن باز کرده است، این سوال را مطرح کرد که آیا راهکار حل مشکل بازار مسکن از مسیر ساخت یک میلیون مسکن در سال با سازکار فعلی عبور می‌کند یا متولی مسکن باید برای حصول نتیجه، راهکارهای دیگری را عملیاتی کند؟

بذرپاش در حالی بااشاره به مهم‌ترین معضل موجود برای اجرای طرح‌ها، برنامه‌ها و پروژه‌ها در وزارت راه و شهرسازی، این مشکل را بحران تامین منابع مالی اعلام کرد که انتظار می‌رفت در جلسه رأی اعتماد خود، نسخه‌ای عملیاتی و راهگشا برای حل بحران مسکن ارائه کند.

صمت در این گزارش تغییر و تحولات اخیر وزارت راه و شهرسازی را بررسی کرده است

برای نوسازی ناوگان‌های حمل‌ونقلی کشور به‌طورحتم باید از ظرفیت‌های غیردولتی استفاده کنیم. هم‌اکنون تمامی بار بر دوش دولت است که امکانات و منابع مالی بسیار محدودی دارد

برنامه‌های بذرپاش در راستای توسعه

به‌نظر می‌رسد برنامه‌های بذرپاش در راستای برنامه توسعه افقی و کاهش تراکم شهرها خواهد بود. برنامه‌ای که در آخرین جلسه شورای‌عالی مسکن نیز موردتایید قرار گرفت و معاون اول رئیس‌جمهوری نیز بر آن تاکید کرد.

رستم قاسمی، وزیر پیشین راه و شهرسازی شهریور سال ۱۴۰۱ پیرامون اولویت اول طرح نهضت ملی از واگذاری خانه‌های ویلایی تک‌واحدی در استان‌هایی که زمین برای ساخت مسکن وجود دارد، خبر داد. به‌گفته وی، اولویت اول در طرح نهضت ملی مسکن، واگذاری ویلاهای تک‌واحدی به مردم در استان‌هایی دارای زمین است.

همچنین هادی عباسی‌اصل، قائم‌مقام وزیر در نهضت ملی مسکن نیز دراین‌باره گفته است: سیاستی که در دستور کار قرار گرفته، این است که بیشتر واحدهای یک طبقه حیاطدار احداث کنیم، چرا که هم ارزان‌تر است و هم سریع‌تر به‌نتیجه می‌رسد. امروز سهم مسکن در سبد خانوار به حدود ۴۰ درصد رسیده و در کلانشهرها بالای ۵۰ درصد است.

اگر این وزارتخانه درست عمل کند، نیمی از هزینه سبد خانوار کاهش می‌یابد. در ۳ دهه اخیر، نرخ مسکن در تهران به بیش از ۱۱۰۰ برابر افزایش یافته است، حتی طلا، سکه و ارز نیز این افزایش را نداشته است. این افزایش نرخ روی سایر کالاها و خدمات تاثیر می‌گذارد. اکنون برنامه آقای بذرپاش برای کاهش سهم هزینه مسکن و زمین در سبد خانوار چیست؟ در قانون جهش تولید مسکن دولت مکلف شده سالانه یک میلیون واحد مسکونی بسازد و ساخت مسکن یکی از معدود وعده‌هایی بود که رئیس‌جمهوری عدد مشخصی درباره ساخت مسکن به مردم ارائه کرده و باید امروز ریشه‌یابی کرد که چرا وعده‌ها در حوزه مسکن روی کاغذ مانده و عملی نشده است.

نقش کلیدی وزارت راه و شهرسازی

محمدرضا رضایی‌کوچی، رئیس کمیسیون عمران مجلس شورای اسلامی در رابطه با تغییر و تحولات وزارت راه و شهرسازی به صمت گفت: وزارت راه و شهرسازی یکی از وزارتخانه‌های مهم و کلیدی در کشور است، چرا که هم در حوزه‌های مسکن و شهرسازی و هم در حوزه حمل‌ونقل ریلی، هوایی و دریایی تعریف شده است. طبیعی است که این وزارتخانه با معیشت مردم ارتباط مستقیمی دارد و عملکرد مثبت این نهاد می‌تواند در رضایتمندی و امید شهروندان تا حد بسیار زیادی موثر باشد.

رضایی‌کوچی در ادامه گفت: باتوجه به قانون جهش تولید مسکن و تعهد دولت مبنی بر ساخت یک میلیون واحد مسکونی در سال در قالب پروژه نهضت ملی مسکن، بسیاری از اقشار کم‌درآمد جامعه، منتظر اجرایی و نهایی شدن این طرح هستند که خوشبختانه جناب بذرپاش در صحن علنی مجلس متعهد شدند در این راستا گام‌های استواری بردارند و برای محقق شدن این هدف مهم تلاش کنند.

وی افزود: در بحث توسعه راه‌های کشور و به‌ویژه حمل و نقل ریلی که کمتر از ۱۰ درصد حمل باری را شامل می‌شود، امید می‌رود با توسعه این بخش، آمارها افزایش یابد و سهم حمل‌ونقل باری افزایش پیدا کند. از طرف دیگر، باتوجه به اینکه ۳ هزار نقطه حادثه‌خیز در کشور وجود دارد و هر ساله در حدود ۱۷هزار نفر در تصادفات جاده‌ای جان خود از دست می‌دهند، ضرورت دارد تا اقدامات جدی برای رفع مشکلات جاده‌ای انجام بگیرد.

ضرورت همکاری دولت با بخش خصوصی

محمدرضا رضایی‌کوچی، بااشاره به فرسودگی ناوگان حمل‌ونقل زمینی، هوایی و ریلی کشور به صمت گفت: برای نوسازی ناوگان‌های حمل‌ونقلی کشور به‌طورحتم باید از ظرفیت‌های غیردولتی استفاده کنیم. هم‌اکنون تمامی بار بر دوش دولت است که امکانات و منابع مالی بسیار محدودی دارد،بنابراین تاکنون در امر نوسازی موفق نبوده‌ایم. دولت‌ها ارتباط خوبی با بخش خصوصی ندارند و تاکنون فرصت مناسبی برای حضور آنها در حوزه‌های مختلف فراهم نشده است، بسیار از اقداماتی که هم‌اکنون تحت مدیریت دولت است، باید به بخش خصوصی واگذار شود. وزارت راه و شهرسازی نیازمند حضور مدیرانی است که بخش خصوصی را جدی گرفته و از ظرفیت آنها در پیشبرد اهداف مجموعه استفاده می‌کنند،بنابراین از وزیر جدید انتظار داریم مدیرانی با چنین تفکری را به‌کار بگیرند.

رئیس کمیسیون عمران مجلس شورای اسلامی خاطرنشان کرد: از آنجایی که بودجه وزارت راه و شهرسازی، ۲۲هزار میلیارد تومان تعریف شده است، به‌اعتقاد بنده، این عدد نمی‌تواند جوابگوی مخارج این وزارتخانه باشد، از این‌رو باید مسیر همواری برای سرمایه‌گذاری بخش خصوصی مهیا کرد تا از تمام ظرفیت‌های موجود استفاده شود؛ اتفاقی که تا به امروز کمتر موردتوجه قرار گرفته و وزیر جدید قول‌هایی برای اجرایی شدن این اتفاق مهم داده تا همکاری‌ها با بخش خصوصی افزایش یابد و نقدینگی به‌سمت این وزارتخانه هدایت شود.

موضوع دیگر، بحث استفاده از تهاتر نفت برای پیشرفت پروژه‌های عمرانی است که باوجود پیش‌بینی‌ها در بودجه، از این ظرفیت استفاده نشده است. از طرف دیگر، همکاری بانک‌ها و تسهیلات بانکی می‌تواند به ساخت مسکن و ارتقای زیرساخت‌های کشور کمک شایانی کند،بنابراین امید می‌رود با همکاری دولت و سایر نهادهای ذی‌ربط، وزارت راه و شهرسازی در مسیر توسعه قرار بگیرد تا موانع موجود یکی پس از دیگری از سر راه برداشته شود.

> اجرای طرح ساخت سالانه یک میلیون واحد مسکونی به تسهیلات گره خورده و تسهیلاتی که تاکنون برای این طرح در نظر گرفته‌شده، امکان تحقق ندارد

ظرفیت اجرایی وزارت راه و شهرسازی

فرهاد بیضایی، کارشناس مسکن در این‌باره به صمت گفت: براساس وعده وزیر پیشین راه و شهرسازی، برنامه‌ریزی برای ساخت یک میلیون واحد مسکونی در هر سال توسط وزارت راه و شهرسازی انجام شد که از چند جهت قابل‌تحقق نیست. ظرفیت فنی و اجرایی وزارت راه و شهرسازی به‌نحوی نیست که امکان ساخت این تعداد واحد مسکونی در یک سال را داشته باشد.

علاوه بر این، وزارت راه و شهرسازی ظرفیت انجام چنین تصدیگری را در شرایط فعلی ندارد. اجرای طرح یک میلیون واحد مسکونی به تسهیلات گره خورده و تسهیلاتی که تاکنون برای این طرح در نظر گرفته‌شده، امکان تحقق ندارد، بانک‌ها نیز عموما همکاری نمی‌کنند و اتفاقی در این حوزه نمی‌افتد.

نهضت ساخت مسکن ملی شود

بیضایی اضافه می‌کند: علاوه بر این، توجه داشته باشیم که مداخلات در بازار، نتایج خوبی در پی ندارد. در همین راستا، دولت باید نهضت ملی مسکن را در عمل به طرحی ملی تبدیل کند. درست است که اکنون نام این طرح نهضت ملی مسکن است، اما با انتصاباتی که در این وزارتخانه اتفاق افتاد، این طرح بیشتر نهضت دولتی مسکن است و مردم و بخش خصوصی در برنامه‌های این طرح نقشی ندارند. وی ادامه می‌دهد: اکنون که آقای بذرپاش سکان این وزارتخانه را برعهده گرفته، ضرورت دارد بخش خصوصی فعال شود و در حوزه مسکن سرمایه‌گذاری انجام گیرد تا بتوانیم در حوزه مسکن جذب سرمایه کنیم. این اقدام علاوه بر اثرات ضدتورمی، می‌تواند به تحقق وعده ساخت یک میلیون واحد مسکونی کمک کند. علاوه بر این، می‌توان برای ساخت واحدهای خودمالکی نیز در قالب این طرح برنامه‌ریزی کرد.

ساخت مسکن خودمالکی در شهرها

این کارشناس مسکن می‌گوید: در حوزه مسکن روستایی، عمده ساخت واحدها برعهده مردم است و به‌صورت خودمالکی ساخته می‌شود. این شیوه در شهرهای کوچک و متوسط نیز قابلیت اجرایی دارد و دولت نیز باید اقدامات لازم برای ساختن مسکن خودمالکی در حوزه‌های شهری را نیز پیگیری کند. لازمه ورود بخش خصوصی و ساخت واحدهای خودمالکی در نهضت ملی مسکن، تامین زمین مناسب است. تامین زمین‌های دولتی مرغوب و همچنین زمین‌های بخش خصوصی می‌تواند گره این طرح را باز کند.

بیضایی در پایان گفت: اگر دولت محدوده قانونی و خدماتی شهرها را افزایش دهد، تامین زمین انجام خواهد شد. همچنین دولت می‌تواند زمین‌های خود را برای ساخت مسکن خودمالکی در اختیار افراد قرار دهد. تبدیل نهضت ملی مسکن به طرحی ملی و تقویت بخش خصوصی در اجرای آن، افزایش محدوده شهرها برای افزایش عرضه زمین و تمرکز برای ایجاد خدمات زیربنایی و روبنایی برای توسعه محدوده خدماتی شهرها، مهم‌ترین اقدامی است که وزیر آینده در این حوزه باید در دستور کار قرار دهد. مردم و بخش خصوصی ساخت مسکن را می‌توانند بر دوش بکشند و تنها راهکار برون‌رفت دولت از وضعیت موجود، انجام اقداماتی است که به آن اشاره شد.

سخن پایانی

اگرچه نماینده‌ها و وزیر جدید راه و شهرسازی در صحبت‌های خود به مسئله زمین و ضرورت مدیریت صحیح در این زمینه برای مقابله با سوداگری ملکی به‌نفع ساخت مسکن اشاره کردند، اما در سخنان روزهای اخیر وزیر جدید راه و شهرسازی، به ۳ موضوع مهم و روز بازار مسکن اشاره‌ای نشد. نخستین موضوعی که وزیر در تشریح برنامه‌های خود برای دریافت رأی اعتماد از مجلس به آن اشاره‌ای نکرد، مسئله جهش نرخ مسکن و رشد شدید اجاره‌بهای واحدهای مسکونی است. هم‌اکنون بزرگ‌ترین مشکل متقاضیان و مستاجرها در بازار مسکن به این موضوع یعنی جهش شدید نرخ واحدهای مسکونی و ناتوانی طیف گسترده‌ای از تقاضای مصرفی برای خرید مسکن مربوط می‌شود. ضمن آنکه هزینه اجاره‌نشینی به‌ویژه در پایتخت و شهرهای بزرگ به‌شدت افزایش داشته و حتی بحران اجاره‌نشینی هم‌اکنون در بسیاری از شهرهای کوچک دامنگیر مستاجرها شده و تاکنون هیچ برنامه اثربخشی در این زمینه نیز به‌کار گرفته نشده است. وزیر راه و شهرسازی نیز در سخنان خود نه‌تنها راهکاری در این زمینه ارائه نکرد، بلکه اشاره‌ای هم به این موضوعات مهم نداشت. رکود سرمایه‌گذاری مولد در بخش مسکن یعنی رکود عمیق و ۸ ساله در بازار ساخت‌وساز و راهکار برون‌رفت از آن نیز دیروز در سخنان وزیر مورداشاره قرار نگرفت، همچنین زمین به محل سوداگری ملاکان بزرگی همچون بنگاه‌های اقتصادی و دستگاه‌ها تبدیل شده است و وزیر جدید در این زمینه‌ها باید برنامه‌های درستی داشته باشد و توان خود را در راستای ساماندهی بازار مسکن به کار برد.

بر اساس آخرین گزارش آماری صنعت فولاد ایران نمایان شد

افت صادرات و افزایش مصرف داخلی فولاد

بررسی آخرین آمار مربوط به صنعت فولادسازی نشان می‌دهد که در ۷ ماه نخست امسال، تولید فولاد رشد ۱۲ تا ۱۹ درصدی داشته و در مقابل صادرات کاهش یافته و مصرف داخلی رشد کرده است. به‌گزارش مهر، بررسی آخرین آمار مربوط به صنعت فولادسازی نشان می‌دهد که در ۷ ماه نخست امسال، ۷ میلیون و ۳۵۶ هزار تن مقاطع طویل فولادی شامل تیرآهن، میلگرد، نبشی، ناودانی و سایر مقاطع تولید شده که نسبت به ۶ میلیون و ۲۸۵ هزار تن تولیدی طی ۷ ماه نخست ۱۴۰۰، رشد ۱۷ درصدی را تجربه کرده است. در بخش صادرات این محصول نیز، شاهد افزایش صادرات بودیم، به‌گونه‌ای که در ۷ ماه نخست امسال، یک میلیون و ۵۸۰ هزار مقاطع طویل فولادی صادر شده که در مقایسه با مدت مشابه پارسال، رشد ۶ درصدی را نشان می‌دهد، البته صادرات در بخش‌های تیرآهن و نبشی، ناودانی و سایر مقاطع به‌ترتیب افت یک و ۱۳ درصدی داشته است. البته آمارها نشان می‌دهد که مصرف داخلی مقاطع طویل فولادی، رشد محسوسی داشته و نسبت به مدت مشابه سال قبل، ۲۰ درصد افزایش یافته و از ۴ میلیون و ۸۵۳ هزار تن در ۷ ماه نخست ۱۴۰۰ به ۵ میلیون و ۸۲۷ هزار تن در ۷ ماه نخست ۱۴۰۱ رسیده است.

عکس: صمت

تولید اقلام فولادی

محصول / متغیر	کل تولید		
	هفت ماهه سال ۱۴۰۰	هفت ماهه سال ۱۴۰۱	درصد تغییرات
تیرآهن	۶۷۹	۷۰۰	۳
میلگرد	۵۱۳۷	۶۱۴۶	۲۰
نبشی، ناودانی و سایر مقاطع	۴۶۹	۵۱۰	۹
کل مقاطع طویل فولادی	۶۲۸۵	۷۳۵۶	۱۷
ورق گرم	۴۶۶۰	۵۱۱۶	۱۰
ورق سرد	۱۴۱۰	۱۴۳۸	۲
ورق پوششدار	۸۶۰	۸۸۱	۲
⊕ کل مقاطع تخت فولادی	۴۷۴۴	۵۳۱۴	۱۲
کل محصولات فولادی	۱۱۰۲۹	۱۲۶۷۰	۱۵
بیلت و بلوم	۹۳۲۶	۱۱۰۹۳	۱۹
اسلب	۶۴۴۳	۷۱۷۵	۱۱
فولاد میانی	۱۵۷۶۹	۱۸۲۶۸	۱۶
آهن اسفنجی	۱۷۳۷۸	۲۰۷۳۷	۱۹

همچنین در این بازه زمانی، ۵ میلیون و ۳۱۴ هزار تن مقاطع تخت فولادی تولید شده که نسبت به مدت مشابه پارسال، ۱۲ درصد رشد را تجربه کرده است؛ با این حال در بخش صادرات این محصول (۲۰۱ هزار تن)، شاهد کاهش ۴۶ درصدی نسبت به مدت مشابه پارسال هستیم.

مصرف داخلی مقاطع تخت فولادی در ۷ ماه نخست امسال برخلاف صادرات این بخش، با افزایش همراه بوده، به‌گونه‌ای که در ۷ ماه نخست امسال، ۵ میلیون و ۳۴۹ هزار تن مقاطع تخت از سوی مشتریان داخلی خریداری شده که نسبت به ۷ ماه نخست پارسال، رشد ۱۳ درصدی را نشان می‌دهد.

در مجموع، ۱۲ میلیون و ۶۷۰ هزار تن محصولات فولادی تولید شده که ۱۵ درصد بیشتر از میزان تولید آنها در مدت مشابه سال گذشته است، همچنین صادرات کل محصولات فولادی با افت ۴ درصدی مواجه بوده است، اما در بخش مصرف داخلی، رشد ۱۹ درصدی را شاهد بوده‌ایم.

محصول / متغیر	تولید			صادرات			مصرف ظاهری		
	هفت ماهه سال ۱۴۰۰	هفت ماهه سال ۱۴۰۱	درصد تغییرات	هفت ماهه سال ۱۴۰۰	هفت ماهه سال ۱۴۰۱	درصد تغییرات	هفت ماهه سال ۱۴۰۰	هفت ماهه سال ۱۴۰۱	درصد تغییرات
تیرآهن	۹	۸	-۱۱	۷۵	۷۴	-۱	۶۱۳	۶۳۴	۳
میلگرد	۱۹	۲۳	۲۱	۱۳۰۷	۱۴۱۵	۸	۳۸۴۹	۴۷۵۴	۲۲
نبشی، ناودانی و سایر مقاطع	۲۶	۲۰	-۲۳	۱۰۴	۹۱	-۱۳	۴۹۱	۴۳۹	۱۲
کل مقاطع طویل فولادی	۵۴	۵۱	-۶	۱۴۸۶	۱۵۸۰	۶	۴۸۵۳	۵۸۲۷	۲۰
ورق گرم	۸۶	۱۹۸	۱۳۶	۲۹۱	۱۴۱	-۵۲	۴۴۵۳	۵۱۷۳	۱۶
ورق سرد	۲۰۴	۱۰۱	-۵۰	۱۱	۱۳	۱۸	۱۶۰۳	۱۵۲۶	-۵
ورق پوششدار	۱۳۷	۱۰۹	-۲۰	۶۷	۴۷	-۳۰	۸۱۶	۹۲۳	۱۶
⊕ کل مقاطع تخت فولادی	۴۲۵	۴۳۴	۲	۳۶۹	۲۰۱	-۴۶	۴۷۱۶	۵۳۴۹	۱۳
کل محصولات فولادی	۴۷۹	۴۸۵	۱	۱۸۵۵	۱۷۸۱	-۴	۸۵۴۹	۱۱۳۷۳	۱۹
بیلت و بلوم	۱	۲	۰	۲۷۲۲	۲۸۲۲	۴	۶۴۰۵	۸۲۷۳	۲۵
اسلب	۲	۰	-۱۰۰	۱۳۳۵	۸۶۰	-۳۶	۵۱۱۰	۶۳۱۵	۲۴
فولاد میانی	۳	۳	۰	۴۰۵۷	۴۷۹۹	۱۸	۱۱۷۱۵	۱۳۴۷۲	۱۵
آهن اسفنجی	۰	۰	۰	۴۹۸	۳۷۸	-۲۴	۱۴۴۸۰	۲۰۳۵۹	۴۲

مصرف داخلی

وحید یعقوبی، معاون اجرایی انجمن تولیدکنندگان فولاد در این ارتباط به مهر گفت: منحنی قیمتی فولاد، یک منحنی سینوسی است و باتوجه به تاثیر جنگ اوکراین، نرخ فولاد به قله خود رسیده بود، اما متاسفانه کشور یک فرصت‌سوزی بزرگ انجام داد و در قله قیمت‌ها، عوارض صادراتی روی فولاد اعمال کرد. وی افزود: روسیه به‌واسطه تحریم‌هایی که دارد، وارد بازارهای صادراتی ما شده و رقابت بین ما و روسیه شکل گرفته و با دامپینگی که روسیه کرده، سهم ما در بازارهای صادراتی کم شده است. یعقوبی درباره وضعیت صادرات تا پایان سال هم گفت: طبق پیش‌بینی‌هایی که موسسات تحلیلی ارائه کرده‌اند، تا ۳ ماه اول سال ۲۰۲۳، روند تقاضای فولاد نزولی است، یعنی در عمل پیش‌بینی نمی‌شود که افزایش نرخ چندانی یابد و نوسان خاصی نخواهد داشت. وی افزود: درباره کف قیمتی فولاد هم ۲ نظریه وجود دارد؛ نخست اینکه به‌دلیل بالا رفتن نرخ بهره در امریکا و نزولی بودن نرخ کامودیتی‌ها، نرخ فولاد متاثر و از این هم کمتر خواهد شد و نظریه دوم هم این است که نرخ کمتر از این، برای تولیدکنندگان فولاد جهان به‌صرفه نیست و به‌دلیل افزایش نرخ گاز و تعطیلی برخی کارخانجات در اروپا و رسیدن قیمت‌ها به کف، بنابراین دیگر نرخ فولاد از این پایین‌تر نخواهد آمد. این ۲ نظریه متفاوت است که باید ببینیم، کدام‌یک محقق می‌شود. وی ادامه داد: روند نزولی قیمت‌های جهانی روی صادرات فولاد اثر گذار است؛ اگرچه صادرات در شهریور افزایش یافته، اما روند، روند نزولی است و به‌نظر نمی‌رسد که بتوان تا پایان سال این افت ۱۵ درصدی را جبران کرد و حتی پیش‌بینی این است که به‌میزان صادرات پارسال هم نرسیم. یعقوبی تصریح کرد: امسال به‌احتمال‌زیاد در بهترین حالت و با کمک دولت برای توسعه صادرات، ۵ تا ۵.۵ میلیارد دلار صادرات خواهیم داشت.

واردات و صادرات

همچنین در بخش مربوط به شمش فولاد (فولاد میانی شامل اسلب، بیلت و بلوم) نیز شاهد تولید ۱۸ میلیون و ۲۶۸ هزار تن محصول بوده‌ایم که نسبت به مدت مشابه پارسال، رشد ۱۶ درصدی یافته است، همچنین ۴ میلیون و ۷۹۹ هزار تن از این محصول صادر شده که بیانگر رشد ۱۸ درصدی نسبت به مدت مشابه پارسال است.

در ۷ ماه نخست امسال، ۲۰ میلیون و ۷۳۷ هزار تن آهن‌اسفنجی تولید شده که رشد ۱۹ درصدی نسبت به مدت مشابه پارسال داشته است، البته در بخش صادرات این محصول (۳۷۸ هزار تن) شاهد افت ۴۶ درصدی بوده‌ایم.

بر اساس همین گزارش، به‌اعتقاد فعالان صنعت فولاد از جمله دلایل کاهش صادرات فولاد می‌توان به وضعیت بازار جهانی فولاد و کاهش تقاضا برای فولاد در مناطق مختلف دنیا، اعمال عوارض صادراتی روی محصولات فولادی در ابتدای سال و دامپینگ روسیه که منجر به کاهش سهم ایران در بازارهای هدف شد، اشاره کرد.

وزارت راه و شهرسازی
اداره کل راه و شهرسازی استان تهران

نوبت دوم

آگهی مناقصه عمومی شماره ۱۴۰۱/۲۱

اداره کل راه و شهرسازی استان تهران در نظر دارد پروژه ذیل را ازطریق برگزاری مناقصه عمومی یک‌مرحله‌ای از طریق سامانه تدارکات الکترونیک دولت واگذار نماید.

ردیف	موضوع	شماره مناقصه در سامانه ستاد	تضمین شرکت در فرایند ارجاع کار (ریال)	برآورد اولیه (ریال)
۱	مناقصه عملیات اجرایی علائم ترافیکی، خط‌کشی، گاردریل و نیوجرسی باند دوم جاده قدیم تهران- قم	۲۰۰۱۰۰۳۰۲۹۰۰۰۰۱۹	۴،۶۸۷،۷۶۴،۳۴۶	۹۳،۷۵۵،۲۸۶،۹۲۱

کلیه مراحل برگزاری مناقصه از دریافت اسناد مناقصه تا ارائه پیشنهاد مناقصه‌گران و بازگشایی پاکت‌ها از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس www.setadiran.ir انجام خواهد شد. همچنین ارسال فیزیکی پاکت الف مطابق برنامه زمانی زیر به آدرس مناقصه‌گزار الزامی است. (نوع تضمین یکی از تضامین معتبر در آئین‌نامه تضمین به شماره ۱۲۳۴۰۲ مورخ ۹۴/۹/۲۲ می‌باشد.)

آخرین مهلت زمانی ثبت‌نام و دریافت اسناد: از تاریخ درج آگهی تا ساعت ۱۲:۰۰ مورخ: ۱۴۰۱/۰۹/۲۷

آخرین مهلت زمانی ارسال پیشنهاد در سامانه ستاد و تحویل فیزیکی پاکت الف به دبیرخانه مناقصه‌گزار: ساعت ۰۸:۰۰ مورخ: ۱۴۰۱/۱۰/۱۱

زمان بازگشایی پاکات مناقصه ساعت ۱۰:۰۰ روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۱/۱۰/۱۱ در آدرس زیر خواهد بود:

آدرس مناقصه‌گزار: تهران، خیابان سپهبد قرنی، خیابان کلانتری، پلاک ۸۰، ساختمان شماره ۱ اداره کل راه و شهرسازی استان تهران

تلفن تماس: ۸۸۹۲۱۵۰۵ داخلی ۲۲۰۶

پیرو انتشار آگهی فوق مورخ ۱۴۰۱/۰۹/۲۰، شماره‌مناقصه درسامانه ستاد از ۲۰۰۱۰۰۳۰۲۹۰۰۰۰۱۸ به شماره۲۰۰۱۰۰۳۰۲۹۰۰۰۰۱۹ تغییریافت.

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۱/۰۹/۲۰ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۱/۰۹/۲۱

اداره کل راه و شهرسازی استان تهران

نوبت اول شناسه ۱۴۲۴۲۲

آگهی فراخوان مناقصه عمومی یک‌مرحله‌ای

شرکت ملی گاز ایران
شرکت مجتمع گاز پارس‌جنوبی

شرکت مجتمع گاز پارس‌جنوبی در نظر دارد خدمات مورد نیاز خود را با شرایط ذیل به صورت برگزاری مناقصه عمومی یک‌مرحله‌ای از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (سامانه ستاد) تامین نماید:

شماره فراخوان در سامانه ستاد ایران	۲۰۰۱۰۹۶۳۴۷۰۰۰۰۳۶
شماره مناقصه	۱۴۰۱/۵۰۹۰
موضوع مناقصه	احداث ساختمان‌های اوپراتوری در واحد صنعتی پالایشگاه پنجم
مبلغ تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار	مبلغ تضمین‌شرکت درفرایند ارجاع‌کار به‌میزان ۱۶،۰۷۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال می‌باشد.
نوع تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار	تضمین شرکت در فرایند ارجاع کار به صورت یکی از تضامین قابل قبول وفق آیین‌نامه تضمین شماره ۱۲۳۴۰۲/ت ۵۰۶۵۹ هـ مورخ ۹۴/۰۹/۲۲ هیات وزیران می‌باشد و همچنین مطابق با موارد مشخص شده در سامانه ستاد
مبلغ برآوردی مناقصه	۵۰۳،۴۷۷،۱۶۴،۱۴۶ ریال
آخرین مهلت دریافت اسناد ارزیابی کیفی در سامانه ستاد	مطابق تاریخ درج شده در سامانه ستاد ایران می‌باشد.
آخرین مهلت بارگذاری و ارسال مستندات ارزیابی کیفی (رزومه) در سامانه ستاد	مطابق تاریخ درج شده در سامانه ستاد ایران می‌باشد.
آخرین مهلت بارگزاری پیشنهادات مالی در سامانه ستاد	مطابق تاریخ درج شده در سامانه ستاد ایران می‌باشد.
آدرس مناقصه‌گزار	استان بوشهر، عسلویه، منطقه ویژه اقتصادی انرژی پارس، شرکت مجتمع گاز پارس جنوبی، پالایشگاه پنجم، خدمات پیمان‌ها- تلفن ۶-۷۵۲۱ (داخلی) ۰۷۷۳۱۳۱

بدیهی است کلیه فرآیند برگزاری مناقصه الکترونیکی از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (سامانه ستاد) به نشانی: WWW.SETADIRAN.IR انجام می‌پذیرد و به پیشنهادهای خارج از سامانه ستاد هیچگونه ترتیب اثری داده نخواهد شد و مناقصه‌گران بایستی نسبت به ثبت‌نام در سامانه ستاد و دریافت گواهی امضاء الکترونیکی اقدام نمایند. مناقصه‌گران می‌توانند جهت کسب اطلاعات بیشتر به سایت WWW.SPGC.IR مراجعه و یا با شماره تلفن‌های ۶-۷۵۲۱ (داخلی) ۰۷۷۳۱۳۱ تماس حاصل فرمایند.

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۱/۰۹/۲۱ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۱/۰۹/۲۲

روابط عمومی شرکت مجتمع گاز پارس جنوبی

شرکت معدنی و صنعتی گل گهر

آگهی مناقصه عمومی شماره ۱۴۰۱/۵۵/ع

شرکت معدنی و صنعتی گل گهر (سهامی عام) در نظر دارد "خدمات نظارت بر اجرای پروژه‌های راه‌سازی در محدوده شهرستان سیرجان" را از طریق برگزاری مناقصه عمومی به شرکت مهندسین مشاور واجد شرایط و دارای گواهینامه صلاحیت خدمات مشاوره با رتبه ۱ در رشته راهسازی از سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور واگذار نماید. لذا متقاضیان می‌توانند جهت اخذ اسناد مناقصه به وبسایت این شرکت به نشانی WWW.GEG.IR پخش مناقصه و مزایده مراجعه نموده و اسناد مذکور را به همراه فرم پرسشنامه ارزیابی تأمین‌کنندگان دریافت نمایند. مهلت تحویل پاکات تا ساعت ۱۴:۰۰ روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۱/۱۰/۰۴ در محل دفتر کمیسیون معاملات مجتمع و یا دبیرخانه دفتر مرکزی تهران می‌باشد. ضمناً بازدید از محل اجرای موضوع مناقصه و حضور در جلسه پرسش و پاسخ روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۱/۰۹/۲۷ مقرر شده است. شایان ذکر است فرمت ضمانت‌نامه‌های شرکت در مناقصه بایستی عیناً مطابق با فرمت ارائه شده در اسناد مناقصه تهیه گردد. شرکت معدنی و صنعتی گل‌گهر در قبول یا رد هر یک از پیشنهادات بدون نیاز به ذکر دلیل و بدون جبران خسارت مختار می‌باشد.

کمیسیون معاملات شرکت معدنی و صنعتی گل گهر

آگهی موضوع ماده ۳ قانون و ماده ۱۳ آئین نامه قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی و اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی

برابر رای شماره ۱۴۰۱۶۰۳۰۱۰۴۸۰۰۰۵۰۹ مورخ ۱۴۰۱/۷/۲۱ هیات اول موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی وساختمانهای فاقد سند رسمی مستقر در واحد ثبتی حوزه ثبت ملک لواسانات تصرفات مالکانه بلامعارض متقاضی آقای داریوش پیرنیاکان به شناسنامه شماره ۳۷۲۲ کد ملی ۵۰۵۹۲۰۰۷۵۲ صادره از جلفا فرزند لطف اله درشش دانگ یک قطعه باغ با بنای احداثی به مساحت ۵۰۱/۱۱ متر مربع قسمتی از پلاک شماره ۵۱۶ فرعی از ۳۶ اصلی واقع در قریه کند سفلی لواسان کوچک بخش ۱۱ تهران حوزه ثبت ملک لواسانات انتقال مع الواسطه ملک از مالک رسمی خانم ام لیلی سجده محرز گردیده است. لذا به منظور اطلاع عموم مراتب در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز آگهی می‌شود در صورتی که اشخاص نسبت به صدور سند مالکیت متقاضی اعتراضی داشته باشند میتوانند از تاریخ انتشار اولین آگهی به مدت دو ماه اعتراض خود را به این اداره تسلیم و پس از اخذ رسید ظرف مدت یک ماه از تاریخ تسلیم اعتراض دادخواست خود را به مراجع قضایی تقدیم نمایند. بدیهی است در صورت انقضای مدت مذکور و عدم وصول اعتراض طبق مقررات سند مالکیت صادر خواهد شد.

(شناسه آگهی :۱۴۱۴۵۰۵)

تاریخ انتشار نوبت اول : یک‌شنبه ۱۴۰۱/۹/۶

تاریخ انتشار نوبت دوم: دوشنبه ۱۴۰۱/۹/۲۱

۱۴۲۳۷/م الف نصر اله رادپور – رئیس اداره ثبت اسناد و املاک لواسانات

آگهی تغییرات شرکت سهامی خاص مهندسی پارس اکباتان کیان به شناسه ملی ۱۴۰۰۷۷۶۸۵۲۶ و به شماره ثبت ۵۲۹۸۰۵ به استناد صورتجلسه هیئت مدیره مورخ ۱۴۰۱،۰۷،۲۸ تصمیمات ذیل اتخاذ شد آقای انوشیروان ایلخانی مقدم به شماره ملی ۰۰۱۰۸۳۶۷۴۸ به سمت رئیس هیئت مدیره تا تاریخ ۱۴۰۲،۰۳،۱۷ آقای سیدرضا زرگرمرادی به شماره ملی ۱۷۵۷۴۹۵۶۲۲ به سمت مدیرعامل تا تاریخ ۱۴۰۲،۰۳،۱۷ آقای محمدصادق پیدایش به شماره ملی ۱۸۵۰۱۹۰۳۸۰ به سمت نایب رئیس هیئت مدیره تا تاریخ ۱۴۰۲،۰۳،۱۷ انتخاب گردیدند کلیه اوراق و اسناد تعهدآور شرکت از قبیل چک، سفته، بروات، قراردادها و عقود اسلامی با امضای ثابت مدیرعامل و امضای رئیس هیئت مدیره و مهر شرکت معتبر می باشد و همچنین اوراق عادی و اداری با امضای مدیرعامل و مهر شرکت منفردا معتبر خواهد بود. اختیارات هیئت مدیره به‌شرح ذیل به مدیر عامل تفویض گردید ۲

سازمان ثبت اسنادواملاک کشور اداره ثبت شرکت ها و موسسات غیرتجاری تهران (۱۴۲۴۳۵۹)

آگهی مفقودی

برگ سبز سواری تیبا نوک‌مدادی به شماره پلاک ۸۶ ط ۹۳۹ ایران۲۴ و به شماره موتور ۸۰۰۷۱۵۱ و به شماره شاسی s5810090006750 مفقود گردیده و از اعتبار ساقط است.

خرم‌آباد

یادداشت

پاییز سرد تالار شیشه‌ای

فردین آقابزرگی
کارشناس بازار سرمایه

شاخص کل بورس تهران در ماه‌های گذشته روند نزولی به خود گرفت؛ تا جایی که نماگر بورس به کانال یک‌میلیون و ۲۰۰ هزار واحدی سقوط کرد. این روند نزولی مجددا موجی از اعتراضات را میان سهامداران بورسی، تقویت کرد؛ بنابراین سازمان بورس و اوراق بهادار اقدام به تصویب محرک‌های مختلفی در حمایت از بازار سرمایه کرد که این سیاست‌ها به بازگشت شاخص کل به روند صعودی منتهی شدند. تحت تاثیر شرایط یادشده در حال حاضر شاخص بورس تهران در مرز یک‌میلیون و ۴۰۰ هزار واحدی نوسان می‌کند؛ بنابراین می‌توان این‌طور ادعا کرد که انتشار بسته حمایتی سازمان بورس از بازار سرمایه و همچنین روند رو به رشد بهای دلار در هفته‌های اخیر مهم‌ترین عامل رونق تالار شیشه‌ای بوده است. در واقع سیاست‌گذاران تلاش کردند با اجرای راهکارهای متعددی همچون تزریق منابع نقدینگی از منابع صندوق توسعه ملی به بورس، محدود کردن فروش حقوقی‌ها و بازارگردان‌ها، بیمه کردن سهام و... زمینه‌ساز بازگشت دوباره بورس به روند صعودی باشند.

باوجود بازگشت دوباره بازار سرمایه به مسیر رشد از آبان، این بازار از رونق کافی برخوردار نیست؛ به‌بیانی دیگر همچنان بازدهی سایر بازارهای موازی در مقایسه با بازار سهام به‌مراتب بیشتر برآورد می‌شود. با این حساب باید اقرار کرد راهکارهای مطرح‌شده ازسوی سازمان بورس در بلندمدت نتیجه‌بخش نیستند.

از مجموع موارد یادشده می‌توان این‌طور برداشت کرد که بازار سرمایه ما حکم بیماری را دارد که با رسیدگی و تزریق انواع مسکن برای مدتی، به شرایط رونق عملکردی بازمی‌گردد. تجربه چنین راهکارهایی در سال ۱۳۹۹ و در جریان ریزش شاخص بورس نیز وجود داشت، اما این راهکارها در بلندمدت نتیجه‌بخش نیستند، زیرا همچنان متغیرهای اصلی اثرگذار بر عملکرد بورس تهران همچون سیاست قیمت‌گذاری دستوری، نرخ واقعی موثر اوراق بدهی، نرخ بهره بین‌بانکی و سود سپرده یا حجم قابل‌توجه انتشار اوراق و عرضه‌های اولیه، روند صعودی بورس تهران را تهدید می‌کنند؛ بنابراین تا زمانی که سیاست‌های یادشده ادامه دارند نباید به تغییر عملکرد بازار سرمایه کشور و تغییر سمت‌وسوی بورس تهران امید داشت.

در ادامه باید به روند صعودی بهای دلار در هفته‌های اخیر اشاره کرد. در حال حاضر دلار در بازار آزاد در کانال ۳۶ هزار تومانی نوسان دارد. روند رو به رشد بهای دلار در بازار آزاد موید تداوم تورم در اقتصاد کشور است. همزمان قیمت دلار نیمایی نیز که مبنای عملکرد صنایع بورسی است، افزایش یافته است. البته همچنان فاصله قابل‌توجهی میان نرخ دلار در بازار آزاد و دلار نیمایی وجود دارد که به ضرر صنایع بورسی صادرات محور منتهی می‌شود. بااین‌وجود در حالت کلی می‌توان این‌طور مدعی شد که روند رو به رشد بهای دلار از دیگر فاکتورهای مؤثر بر رشد شاخص بورس است.

در ادامه باید تاکید کرد که بازار سهام نهادی برای تأمین مالی و سرمایه‌گذاری است. بااین‌وجود رسالت این نهاد در کشور ما به تأمین مالی با محوریت دولت بدل شده است. همین موضوع نیز از اعتبار بازار سرمایه در میان مردم و سرمایه‌گذاران حقیقی کاسته است. در واقع دولت‌ها از این سازکار برای جبران بخشی از کسری بودجه خود استفاده کرده‌اند که به ضرر این بازار بوده است. از سال گذشته تاکنون نیز شاهد انتشار قابل‌توجه اوراق قرضه با تکیه بر توان بازار سرمایه بوده‌ایم که این سیاست خود از رونق و بازدهی بازار سهام کاسته است، زیرا از انتشار اوراق می‌توان به‌عنوان سرمایه‌گذاری بدون ریسک نام برد. هرچند دولت در سایه اجرای این سیاست با چالش‌های جدی در جهت تصفیه این اوراق، روبه‌رو خواهد شد، اما این سیاست در حال حاضر به ضرر بورس منتهی شده و آثار سوء ناشی از آن ادامه‌دار است. باتوجه به تمام موارد یادشده نباید به صعود قدرتمند بازار سرمایه امید چندانی داشت.

گفت‌وگو

در گفت‌وگوی صمت با یک کارشناس بازار سرمایه تاکید شد

لزوم کاهش تصدی‌گری دولت در خودروسازی

عکس: صمت

مرضیه احقاقی
editor@smtnews.ir

از حدود یک سال گذشته موضوع واگذاری سهام دولت در شرکت‌های خودروساز توسط رئیس دولت سیزدهم مطرح شد. سهم دولت در این مجموعه‌های خودروساز محدود است، با این وجود اثرگذاری دولت در عملکرد این شرکت‌ها قابل‌توجه است؛ به‌گونه‌ای که در حال حاضر مدیران این مجموعه‌های خودروساز توسط دولت انتخاب می‌شوند و قیمت‌گذاری محصولات تولیدشده در این صنعت نیز در اختیار دولت است. در چنین شرایطی عملکرد خودروسازان با زیان روبه‌رو است و این روند ضرردهی ادامه دارد. انتظار می‌رود چنانچه مقدمات عرضه سهام دولت در شرکت‌هایی خودرویی فراهم و این سازکار اجرایی شود، بسیاری از مشکلات این واحدها در سایه مدیریت غیردولتی مرتفع شود. در روز گذشته شاهد عرضه بلوک ۳.۳۶ درصدی ایران‌خودرو توسط بانک صادرات ایران بودیم، این در حالی است که معاملات بلوکی خودروسازان از دغدغه‌های همیشگی اهالی بازار سرمایه بوده که خوشبختانه آغاز شده است. عرضه بلوکی سهام باعث افزایش شناوری سهم خواهد شد و به گردش بیشتر جریان دادوستدها کمک خواهد کرد. علاوه‌براین می‌توان به اثرگذاری مثبت این واگذاری در ارزش سهام شرکت‌های خودروساز به‌عنوان یکی از لیدرهای بازار امیدوار بود. صمت برای بررسی این موضوع با یوسف کاووسی، اقتصاددان و کارشناس بازار سرمایه گفت‌وگو کرده است. متن کامل این گفت‌وگو را در ادامه بخوانید.

بلوک ۳.۳۶ درصدی ایران‌خودرو عرضه شد

۱۳ آذر شرایط و زمان عرضه بلوک ۳.۳۶ درصد سهام ایران‌خودرو ازسوی بانک صادرات اعلام شد تا این بانک از ترکیب سهامداری این شرکت خارج شود؛ به این ترتیب، مقرر شد ۱۰ میلیارد و ۱۴۵ میلیون و ۶۵۰ هزار و ۴۱۱ سهم در نماد «خودرو» یکشنبه، ۲۰ آذر از طریق کارگزاری بانک صادرات عرضه شود. در این واگذاری نرخ پایه هر سهم ۵۰۰ تومان و نرخ پایه کل ۵ هزار میلیارد تومان تعیین شد.

کارگزاران خریدار در صورتی مجاز به ورود سفارش خرید به سامانه معاملاتی هستند که ۱۰ درصد ارزش سهام موردمعامله براساس نرخ پایه را نقدی یا به‌صورت ضمانتنامه بانکی بدون قید و شرط از مشتری دریافت کرده و حسب مورد به‌حساب شرکت سپرده‌گذاری مرکزی واریز یا ارائه دهند و تاییدیه را مبنی بر اخذ تضامین مربوطه به بورس تهران تحویل دهند.

خریدار موظف است باتوجه به انجام معامله به‌صورت نقد و یکجا کل مبلغ مورد معامله را ظرف مدت مشخص پرداخت کند.

◉ واگذاری سهام دولت در شرکت‌های بزرگ با تکیه بر ظرفیت‌های بازار سرمایه را چطور ارزیابی می‌کنید؟

بازار سهام تالاری شیشه‌ای و شفاف برای سرمایه‌گذاری و همچنین عرضه سهم‌های دولتی یا وابسته به دولت است. شرکت‌هایی که در بورس اوراق بهادار تهران پذیرفته می‌شوند و سهام آنها برای خرید توسط سهامداران عام، عرضه می‌شود، موظفند سالانه گزارش جامعی از عملکرد خود ارائه دهند. طبق همین رویه نیز می‌توان این‌طور ادعا کرد که عرضه سهام دولت از شرکت‌های خودروساز در بازار سهام اقدامی مثبت است. علاوه بر این باید تاکید کرد با تکیه بر ظرفیت‌های بازار سهام می‌توان فرآیند خصوصی‌سازی را به بهترین و شفاف‌ترین شکل ممکن اجرایی کرد.

◉ باوجود مزیت‌هایی که درباره عرضه سهام شرکت‌های دولتی در بازار سهام گفته شد، بسیاری این روند را فاقد کارآیی کافی می‌دانند. آیا شما هم این تصور را دارید؟

در طول سال‌های گذشته انتقاداتی نسبت به روند عرضه سهام شرکت‌های وابسته به دولت در بازار سهام وجود داشته است. به‌عنوان‌مثال خریداران سهم‌های عرضه‌شده در بورس، شرکت‌ها یا نهادهای وابسته به دولت یا خصولتی بوده‌اند که همین موضوع عملا کارآیی این واگذاری‌ها را با چالش روبه‌رو کرده است.

علاوه بر این مدیریت شرکت‌هایی که سهام آنها در بورس واگذار شده، همچنان در اختیار دولت است. بدین ترتیب شاهد اثرگذاری و تصمیم‌گیری دولت برای این مجموعه‌های به‌ظاهر واگذارشده هستیم. از آنجا که بخشی از سهامداران این مجموعه‌ها مردم هستند، در نهایت همین مردم از تصمیمات و لابی‌های دولتی متضرر خواهند شد.

◉ عرضه سهام خودروسازان از طریق بورس چه تاثیری بر بهبود عملکرد بازار سرمایه و اعتباربخشی به این بازار دارد؟

بازار سرمایه ما در طول چند سال اخیر با مشکلات متعددی روبه‌رو شده که از عملکرد نادرست تصمیم‌گیران کشور در سطح کلان نشأت می‌گیرد. علاوه بر این در طول این سال‌ها شاهد نظارت کافی و دقیق دستگاه‌های ناظر بر عملکرد بازار سهام نبوده‌ایم که در نبود نظارت کافی درز اطلاعات از این نهاد مالی، شاخص‌سازی، آمارسازی و نمودارسازی رخ داده است. این دست اقدامات غیرقانونی از اعتبار بازار سرمایه می‌کاهد و شک و تردید مردم و سرمایه‌گذاران حقیقی را نسبت به این نهاد مالی مهم، افزایش می‌دهد. همچنین این گمان می‌رود که بورس تهران خلاف ذات آن، نهادی دولتی است؛ در نتیجه دولتمردان می‌توانند با دستکاری در شاخص‌ها، از این نهاد به‌عنوان بستری برای درآمدزایی استفاده کنند. همان‌طور که چنین تجربه‌هایی در سال‌های گذشته نیز وجود داشته و عملا اعتبار بازار سهام را به‌شدت خدشه‌دار کرده است.

براساس آنچه گفته شد هر اقدامی که به جبران ضررهای گذشته منتهی شود و اعتماد ازدست‌رفته را به بورس بازگرداند، مثبت ارزیابی می‌شود. اقداماتی همچون واگذاری سهام خودروسازان از طریق بازار سرمایه به عمق‌بخشی حداکثری به بورس تهران منتهی می‌شود و همزمان جایگاه این نهاد مالی را در میان مردم، دولتمردان، سیاستمداران و فعالان اقتصادی ارتقا می‌بخشد. علاوه بر این امکانی برای افزایش سطح شفافیت معاملات بورس تهران با تکیه بر این جایگاه مهیا خواهد شد.

ورود سرمایه حقیقی به‌منزله اعتماد دوباره مردم به بازار سرمایه است. با این وجود در ماه‌ها و هفته‌های اخیر حتی در شرایطی که بورس تهران سبزپوش است، در اغلب روزها شاهد خروج سرمایه سرمایه‌گذاران حقیقی از این بازار هستیم. گویی این صاحبان سهام تنها به‌دنبال فرصتی برای خارج کردن سرمایه خود از بازار بوده‌اند. بسیاری دیگر از سرمایه‌گذاران حقیقی نیز سبزپوشی بازار را تله‌ای ازسوی دولت برای جذب سرمایه آنها و سپس سقوط دوباره شاخص بورس می‌دانند؛ تجربه‌ای که بسیاری در گذشته آن را پشت سر گذاشته و به‌شدت متضرر شده‌اند. بدین ترتیب هر زمان شاهد ورود پول حقیقی‌ها برای یک دوره نسبتا قابل‌توجه به بازار سهام بودیم، می‌توان این‌طور نتیجه گرفت که بازار منطقی و قابل‌اعتماد است.

باوجود تمام مشکلاتی که روند فعالیت بازار سرمایه را تحت تاثیر منفی قرار داده و عملا اعتماد حاکم بر این بازار را از میان برده، اگر نظارت بر بورس تقویت شود، برخوردها با بورسی‌های مخل بازار بیشتر شود، سیاست‌گذاران و بازیگردانان این بخش ناچار به پاسخگویی و شفاف‌سازی باشند، تالار شیشه‌ای به معنی واقعی شکل می‌گیرد و روند جذب سرمایه به آن واقعی و مثبت خواهد شد. اعتماد دوباره مردم به بازار سرمایه آن‌هم در شرایط کنونی اقتصاد ایران که شاهد افت روزمره ارزش ریال در برابر دلار هستیم و همزمان سرمایه‌های مردم به سایر بازارهای موازی غیرمولد جذب می‌شود، مثبت ارزیابی می‌شود. این اعتماد دوباره می‌تواند بخشی از مشکلات اقتصادی کشور را مرتفع کند. توجه به این نکته ضروری به‌نظر می‌رسد که در چند ماه اخیر همپای رشد بهای دلار شاهد افزایش نرخ سکه، خودرو و مسکن بوده‌ایم، این در حالی است که سرمایه‌گذاری در حوزه‌ای همچون مسکن باتوجه به تورم افسارگسیخته حاکم بر این بخش به سرمایه قابل‌توجهی نیاز دارد؛ علاوه بر این نقدشوندگی این بازار نیز محدود است. با این وجود صاحبان سرمایه سرمایه‌گذاری در سایر بازارها را به بورس ترجیح می‌دهند. بی‌تردید تداوم این روند برای اقتصاد ما بسیار خطرناک است. در نتیجه انتظار می‌رود با اجرای راهکارهای اصلاحی، این دست مشکلات مرتفع شود.

◉ آزادسازی سهام دولت در شرکت‌های خودروساز چه تاثیری بر عملکرد این صنایع دارد؟

شرکت‌های خودروساز کشور در طول سال‌های گذشته با چالش‌های جدی در روند فعالیت خود روبه‌رو بوده‌اند. این مشکلات در قالب زیان انباشته این شرکت‌ها و در صورت‌های مالی آنها قابل‌مشاهده است. این زیان در حالی است که عملا مردم نیز از عملکرد خودروسازان که در قالب کیفیت خودروهای تولیدی آنها نمایان می‌شود رضایت ندارند.

> واگذاری سهام خودروسازان از طریق بازار سرمایه به عمق‌بخشی حداکثری به بورس تهران منتهی می‌شود و همزمان جایگاه این نهاد مالی را در میان مردم، دولتمردان، سیاستمداران و فعالان اقتصادی ارتقا می‌بخشد

بااین‌وجود خودروسازان بخش بزرگی از مشکلات خود را ناشی از دخالت دولت در روند فعالیت‌شان عنوان می‌کنند. به‌عنوان‌مثال این مجموعه‌های بزرگ در حال حاضر ناچارند با نیروی انسانی قابل‌توجه و مازاد نیاز خود فعالیت کنند، این در حالی است که بخش بزرگی از این نیروی مازاد را افراد غیرمتخصص در بر می‌گیرند که حتی در سمت‌های کلیدی و مهم قرار گرفته‌اند؛ افرادی که عموما به‌واسطه سفارش مسئولان دولتی در این مجموعه‌ها مشغول کار شده‌اند. در چنین موقعیتی امکان اصلاح عملکرد خودروسازان و افزایش رقابت‌پذیری آنان در فضایی سالم و شفاف وجود ندارد.

علاوه بر این همچنان خودروسازان موظفند محصولات تولیدی خود را با قیمت مصوب نهادهای وابسته به دولت به فروش برسانند؛ این در حالی است که معتقدند این نرخ به‌مراتب پایین‌تر از نرخ تمام‌شده تولید یک خودرو است. متاسفانه خودروهای ارزان در نهایت به‌دست مردم واقعی نیز نمی‌رسد. یعنی لاتاری برای خریدوفروش خودرو شکل گرفته است. در این لاتاری سهم اندکی از خودروها به مردم فروخته می‌شود و مابقی آن در اختیار دلالان و واسطه‌ها قرار می‌گیرد. همین واسطه‌ها نیز به قدرت متصل هستند و در نهایت گرانفروشی خودرو در بازار آزاد را رقم می‌زنند.

در چنین شرایطی عرضه خودرو در بورس کالا به شفافیت حداکثری فروش این محصول منتهی می‌شود؛ هرچند نباید منتظر ارزانی قابل‌توجه بهای خودرو در بورس باشیم، بلکه تنها فضایی برای رصد معاملات خودرو و فروش آن در قالب عرضه و تقاضا فراهم می‌شود. تصمیم‌گیری‌ها و اعمال‌نفوذ دولت بر عملکرد خودروسازان در شرایطی حاکم است که سهم دولت به‌ظاهر در این صنایع محدود است. با این وجود مدیرعامل این شرکت‌های خودرویی توسط دولت و حتی از میان مدیران دولتی و وابسته تعیین می‌شوند. حال چنانچه سهم محدود دولت در صنایع خودروسازی نیز واگذار شود، انتظار می‌رود چالش‌های حاکم بر این بخش مرتفع شود. یعنی دولت از اعمال‌نفوذ و دخالت در فرآیند تعیین مدیر یا قیمت‌گذاری خودرو دست بردارد. به این ترتیب می‌توان به کاهش مشکلات خودروسازان کشور امید داشت.

◉ واگذاری سهام خودروسازان از طریق بازار سهام را چطور ارزیابی می‌کنید؟

واگذاری سهام دولت در خودروسازی‌ها باتوجه به اثرات مثبت آن بر عملکرد این صنایع مثبت ارزیابی می‌شود. در همین حال باید منتظر اثرگذاری مثبت این واگذاری در عملکرد بورس و رشد ارزش سهام این شرکت‌ها نیز باشیم. خوشبختانه فرآیند فروش خودرو از کانال بورس کالا، از اردیبهشت امسال آغاز شده است. چنانچه سهم دولت در شرکت‌های خودروساز واگذار شود، فرآیند عرضه خودرو در بورس تسریع خواهد شد. فروش محصولات خودروسازان از طریق بورس کالا، بازار رقابتی را برای خریدوفروش این محصولات ایجاد می‌کند و دولت نیز می‌تواند از فرآیند فروش این محصولات، با تکیه بر نرخ واقعی، عوارض و مالیات دریافت کند. به این ترتیب بازار شفاف می‌شود.

بنابراین با اصلاحات یادشده سرمایه در قالبی شفاف و از طریق بورس به بازار خودرو جذب می‌شود. علاوه بر این اقتصاد هم از این شرایط ضربه نمی‌خورد و در ادامه فرصتی برای حذف دلالی نیز فراهم خواهد شد و در نهایت سود حاصل از خریدوفروش خودرو، به سهامداران می‌رسد.

◉ عرضه یک بلوک از سهام ایران‌خودرو در بورس را چطور ارزیابی می‌کنید؟

بانک صادرات جزو بانک‌های وابسته به دولت است. این بانک نیز همچون اغلب بانک‌های دولتی در رده نهادهای زیانده قرار دارد، زیرا این بانک‌ها موظفند تکالیف دولتی را اجرایی کنند که در نهایت به ضرر آنها خواهد بود. در واقع این دست نهادهای مالی وظیفه اجرای خرده‌فرمایشات دولت را بر عهده دارند یا موظف به ارائه تسهیلات دستوری هستند، این در حالی است که در موارد متعددی اجرای این دست دستورات دولتی، حتی منافع بانک را تضمین نمی‌کند.

بنابراین واگذاری یک بلوک از سهام ایران‌خودرو توسط بانک صادرات به‌منزله کاهش اختیارات دولت در شرکت‌های خودروساز است. با این وجود انتظار می‌رود همزمان با عرضه بلوکی سهام یک مجموعه، صندلی مدیریتی آن نیز واگذار شود. در واقع تا زمانی که مدیریت شرکت‌های واگذارشده در اختیار دولت باشد، نمی‌توان به اثرات مثبت واگذاری امید چندانی داشت.

◉ به‌نظر شما مشکلات دولت در تامین بودجه چه تاثیری در واگذاری سهام شرکت‌های بزرگ در بورس داشته است؟

دولت‌ها در طول سال‌های اخیر با مشکلاتی در روند تامین بودجه خود روبه‌رو شده‌اند. این مشکلات به‌ویژه با گسترش تحریم‌های اعمالی ازسوی قدرت‌های جهان در برابر ایران و محدودیت جدی در روند فروش نفت کشور، شدت گرفته‌اند. در چنین فضایی بخشی از واگذاری سهام دولت در شرکت‌های بزرگ با هدف جبران کسری بودجه دولت اجرایی می‌شود. البته این روند واگذاری لزوما نتیجه‌بخش نیست و حتی می‌تواند چالش‌هایی را در آینده ایجاد کند، چراکه در چنین موقعیتی عموما سهامداران واقعی، خریدار سهام آزادشده نیستند، بلکه باز هم نهادهای وابسته به دولت در قالب‌های مختلف اقدام به خرید سهم می‌کنند؛ بنابراین همان نواقص قبلی در فرآیند مدیریت صنایع ادامه خواهد یافت و بر بار مشکلات صنایع و حتی بورس افزوده می‌شود.

> شرکت‌های خودروساز کشور در طول سال‌های گذشته با چالش‌های جدی در روند فعالیت خود روبه‌رو بوده‌اند که در قالب زیان انباشته در صورت‌های مالی آنها قابل‌مشاهده است

ساخت انگشت رباتیک از پوست انسان

محققان دانشگاه توکیو انگشتی رباتیکی ساخته‌اند که مانند فیلم ترمیناتور، از پوست زنده انسان پوشیده شده است. هدف این است که روزی ربات‌هایی بسازیم که شبیه افراد واقعی باشند، البته برای کاربردهای نوع‌دوستانه. به‌گزارش معاونت علمی و فناوری ریاست‌جمهوری، پژوهشگران برای پوشاندن پوست بر انگشت رباتیک، انگشت رباتیک را در ترکیبی از کلاژن و سلول‌های پوست انسان غوطه‌ور کردند. این مخلوط به‌عنوان لایه بنیادین پوست نشسته و انگشت را می‌پوشاند. این تیم سپس مایعی دیگر را روی انگشت ریختند که در لایه خارجی پوست انسان وجود دارد. پس از ۲ هفته، ضخامت پوستی که انگشت را پوشانده بود، چند میلیمتر اندازه‌گیری شد که با ضخامت پوست انسان قابل‌مقایسه بود. پوست ساخته‌شده در آزمایشگاه، به‌اندازه کافی قوی بوده و قابلیت کشسانی خوبی را از خود در برابر خم شدن انگشت روباتیک نشان داده است، همچنین می‌تواند خود را التیام بخشد: زمانی که پژوهشگران یک برش کوچک روی انگشت رباتیک ایجاد کردند و آن را با باند کلاژن پوشاندند، سلول‌های موجود در پوست، ظرف یک هفته بانداژ را با بقیه پوست ادغام کردند. تجهیزات پزشکی یکی دیگر از حوزه‌هایی است که از نظر معاونت علمی و فناوری ریاست‌جمهوری دارای اهمیت بسیار بالایی است، تا جایی که شاید در فهرست کالاها و محصولات دانش‌بنیان بیشترین تعداد دسته‌بندی و بیشترین حجم توضیح و تفکیک به این دسته‌بندی اختصاص یافته است. افراد فعال در این حوزه با مراجعه به این فهرست می‌توانند با جزئیات بالا از دیدگاه‌های معاونت علمی باخبر شوند و آنچه از نظر این نهاد در دسته محصولات دانش‌بنیان قرار می‌گیرد، از این طریق به‌دقت قابل‌تفکیک است.

دنیای پزشکی به تصرف هوش مصنوعی درمی‌آید

درمان با نسخه پزشکان آهنی

مهتاب دمیرچی
editor@smtnews.ir

تشخیص صحیح، دقیق و به‌موقع بیماری‌ها با استفاده از فناوری‌های هوش مصنوعی و یادگیری ماشین نقش مهمی در بهبود شاخص‌های بیماری، استفاده بهینه از منابع محدود بیمارستانی و کاهش بار کاری کارکنان دارد. چند سالی است که ربات‌های جراح که در چند سال اخیر اخبار متفاوتی از ساخت آنها در جای جای دنیا شنیده می‌شود، تنها یک نمونه بارز بکارگیری هوش مصنوعی در علم پزشکی هستند. بی‌شک ورود هوش مصنوعی در هر علمی، مقدمات تحولات بزرگی را رقم می‌زند. بروز این تحولات بسان انقلاب صنعتی می‌تواند جنبه‌های مثبت و منفی زیادی داشته باشد. صمت در این گزارش به بررسی روندهای رسوخ هوش مصنوعی به دنیای پزشکی پرداخته است.

پرستاری به سبک هوش مصنوعی

هوش مصنوعی در پزشکی استفاده از مدل‌های یادگیری ماشینی برای جست‌وجوی داده‌های پزشکی و کشف دیدگاه‌ها برای کمک به بهبود نتایج سلامت و تجربیات بیمار است. به لطف پیشرفت‌های اخیر در علوم کامپیوتر و انفورماتیک، هوش مصنوعی (AI) به‌سرعت به بخشی جدایی‌ناپذیر از مراقبت‌های بهداشتی مدرن تبدیل می‌شود. الگوریتم‌های هوش مصنوعی و سایر برنامه‌های کاربردی مجهز به هوش مصنوعی برای حمایت از متخصصان پزشکی در محیط‌های بالینی و تحقیقات در حال انجام، استفاده می‌شوند. در حال حاضر، رایج‌ترین نقش‌های هوش مصنوعی در تنظیمات پزشکی، پشتیبانی تصمیم‌گیری بالینی و تجزیه و تحلیل تصویربرداری است. ابزارهای پشتیبانی تصمیم بالینی به ارائه‌دهندگان خدمات سلامت کمک می‌کنند تا با فراهم کردن دسترسی سریع به اطلاعات یا تحقیقات مرتبط با بیمار، درباره درمان‌ها، داروها، سلامت روان و سایر نیازهای بیمار تصمیم‌گیری کنند. در تصویربرداری پزشکی، ابزارهای هوش مصنوعی برای تجزیه و تحلیل سی تی اسکن، اشعه ایکس، MRI و سایر تصاویر که رادیولوژیست انسانی ممکن است خطا داشته باشد، استفاده می‌شود.

ربات‌های جراح در مرز دانش

نوید مقدم، مدیر فناوری اطلاعات مجتمع بیمارستانی امام خمینی (ره) در گفت‌وگو با صمت به بررسی این تحولات و واکنش فعالان عرصه پزشکی پرداخته است. وی بااشاره به کاربرد هوش مصنوعی و بکارگیری ربات‌ها در جراحی‌های پزشکی گفت: امروزه در سراسر دنیا، کاربرد ربات‌ها در جراحی‌های معمول به مرحله عملیاتی رسیده و شاهد اجرای عمل‌های جراحی در شاخه‌هایی نظیر ارولوژی هستیم.

وی افزود: اما در دیگر موارد مانند جراحی‌های حساس‌تر، هنوز کاربرد هوش مصنوعی وارد مرحله عملیاتی نشده است و دانشمندان در تلاش هستند کاربرد هوش مصنوعی را در علم پزشکی گسترده‌تر کنند. برای مثال، در برخی جراحی‌ها در ستون فقرات انسان، برای گذاشتن پیچ‌های درمانی از ربات استفاده می‌شود یا در تشخیص برخی آثار آناتومی در بدن از هوش مصنوعی بهره می‌گیرند. گفتنی است، اکنون جراحی رباتیک در ایران و جهان در لبه دانش است و آن تحولی که انتظار داریم در دنیای پزشکی با بهره‌گیری از هوش مصنوعی به‌وجود بیاید، هنوز اتفاق نیفتاده است.

▣ آیا دستگاه‌ها جای پزشکان را می‌گیرند؟

سرپرست مدیریت فناوری اطلاعات مجتمع بیمارستانی امام خمینی (ره) گفت: حذف مشاغل در بسیاری از تخصص‌ها که مبتنی بر تشخیص است، اتفاق می‌افتد، اما درباره مواردی که مربوط به مداخله و درمان می‌شود، به‌احتمال‌زیاد زمانی طولانی را می‌طلبد تا بتوانیم به‌طورکامل دستگاه‌ها را جایگزین پزشکان کنیم. پیش‌بینی می‌شود که با روند فعلی، شغل پزشکی دچار تحولات عظیمی خواهد شد و همزمان با آن تحولاتی نظیر به‌وجود آمدن شغل‌های تخصصی دیگری رخ می‌دهد. برای مثال ربات‌ها در تشخیص و نوع بیماری به‌طورقطع می‌توانند کمک زیادی به دنیای پزشکی بکنند، اما همزمان با آن، امکان دارد بیماری‌هایی به‌وجود بیاید که به تحلیل و در واقع عملکرد انسانی نیاز دارند، نه دستگاهی که از فلز تشکیل شده است.

▣ درمان‌های معمول به ربات‌ها سپرده می‌شوند

مقدم درباره تاثیر هوش مصنوعی در آموزش پزشکی گفت: به احتمال زیاد، آموزش پزشکی با ورود هوش مصنوعی تخصصی‌تر خواهد شد و نیازمند افرادی با تخصص‌هایی می‌شویم که بتوانند در این زمینه کمک شایانی به انسان و روندهای درمانی کنند و تشخیص و درمان بیماری‌های معمول به ربات‌ها سپرده می‌شود، در نتیجه تنها بیماری‌ها و موارد نادر پزشکی از سوی انسان درمان می‌شوند.

وی در پاسخ به این پرسش که باتوجه به موارد یادشده، آیا می‌توان برای درمان بیماری‌هایی نظیر سرماخوردگی یا دیگر بیماری‌های مزمن به یک ربات مراجعه کرد؟ گفت: از آنجایی که سیر تشخیص بیماری‌ها از الگوریتم‌های واحدی پیروی می‌کند و پزشکان براساس این الگوریتم‌ها نوع بیماری را تشخیص می‌دهند، مکانیزه کردن آن برای ربات‌ها با استفاده از هوش مصنوعی، فرآیند سختی نیست، در واقع این الگوریتم‌ها هستند که در انتها به پزشکان می‌گویند که افراد به چه بیماری‌هایی مبتلا هستند.

مقدم خاطرنشان کرد: در حال حاضر داده‌های عظیمی که باید براساس هوش مصنوعی به ربات‌ها داده شود تا براساس آن، سیر تشخیص و درمان انجام بگیرد، اتفاق نیفتاده است. این فرآیند باید از سوی پزشکان انجام شود. نمونه کوچک این فرآیند، اندازه‌گیری‌های قند، فشارخون و ضربان قلب است که کمک شایانی برای پزشکان محسوب می‌شود.

به‌گفته مقدم، با این روند در روزگاری نه‌چندان دور بشر از دستگاه سونوگرافی موبایلی برای عکسبرداری‌های داخلی استفاده می‌کند و دیگر از دستگاه‌های حجیم تصویربرداری پزشکی خبری نخواهد بود.

وی ضمن مقایسه کشورمان با جوامع پیشرو در بحث بکارگیری هوش مصنوعی در پزشکی گفت: خوشبختانه همکاری‌های علمی زیادی در ایران وجود دارد که موجب شده است، در این زمینه چندان عقب نباشیم. موضوع مهم دیگر درباره ربات‌های پزشک، ارتباط با بیمار است که در حال حاضر هوش مصنوعی هیچ نقشی از خود بروز نداده است.

> پیش‌بینی می‌شود با روند فعلی شغل پزشکی دچار تحولات عظیمی شود و همزمان با آن، تغییراتی نظیر به‌وجود آمدن شغل‌های تخصصی دیگر رخ دهد

تشخیص تا درمان، در مسیر هوشمندانه

مصطفی شنبه‌زاده، استادیار مدیریت اطلاعات سلامت گروه علوم آزمایشگاهی، دانشکده پیراپزشکی دانشگاه علوم پزشکی ایلام، در گفت‌وگو با صمت درباره کاربرد اینترنت اشیا در تشخیص و درمان بیماری‌ها گفت: بشر در حالی نسل پنجم سیستم‌های رایانه‌ای را به کار می‌برد که در حال ساخت نسل ششم آنها است، در واقع قرار است سیستم‌های رایانه‌ای به‌گونه‌ای طراحی شوند که مانند انسان فکر کنند و هنگام قرارگیری در موقعیت‌های جدید، برای حل مسئله خلاقیت داشته باشند. گفتنی است، سیستم‌های نسل پنجم مانند انسان فکر نمی‌کنند و این ایرادی بود که انسان در این سیستم‌ها دید و در تلاش برای خلق سیستم‌هایی در نسل ششم برآمد که بتوانند مشابه انسان عمل کنند. وی افزود: ویژگی مهم نسل ششم سیستم‌های رایانه‌ای، فرمان دادن با هوش مصنوعی است؛ باتوجه به توسعه دانش و ابزارهای فناورانه در صنایع گوناگون، امکان دارد هر صنعتی طی زمان با وضعیت غیرقابل‌پیش‌بینی مواجه شود که بدون بهره‌گیری از ابزارهای هوشمند برپایه هوش مصنوعی امکان توسعه آن فراهم نباشد؛ در واقع صنایع برای تحول و توسعه، نیازمند دستور و راهکارهای جدید هستند. صنعت بهداشت و درمان هم مبرا از این جریان نیست؛ بنابراین در مسیر تشخیص تا درمان بیماری‌ها باید در مسیر هوشمندسازی قرار بگیریم. به‌گفته شنبه‌زاده، هر بیمار یک تجربه جدید است که برای درمان او نیازمند راهکار تازه‌ای هستیم که دستگاه‌های هوشمند می‌توانند با سرعت بیشتری این راهکار را در اختیار پزشک بگذارند؛ بنابراین صنعت بهداشت و درمان در آینده‌ای نزدیک برای تشخیص، غربالگری، درمان بیماری‌ها و پیش‌بینی وضعیت آینده، نیازمند هوش مصنوعی و سیستم‌های کامپیوتری هوشمند می‌شود.

▣ پیش‌بینی وضعیت بیمار با هوش مصنوعی

استادیار مدیریت اطلاعات سلامت دانشکده پیراپزشکی دانشگاه علوم پزشکی ایلام بااشاره به نمونه‌های کاربردی هوش مصنوعی در حوزه سلامت گفت: هوش مصنوعی در دنیای پزشکی می‌تواند در پیش‌بینی وضعیت آینده بیمار، عملکرد مهمی داشته باشد؛ برای مثال، می‌تواند پیش‌بینی کند که آیا یک بیمار مبتلا به آنفلوآنزا تا چه میزان به درمان‌های دارویی یا حتی بستری شدن در بیمارستان‌ها نیاز دارد. در کل، در بررسی هر نوع بیماری می‌تواند به شانس بقای بیمار پی ببرد. گفتنی است، سیستم‌های هوش مصنوعی این‌گونه طراحی می‌شوند که پزشکان بتوانند تا پیش از رخداد وضعیت بحرانی، برای حل مسائل اقدامات موثری را به‌ثمر برسانند. وی در تشریح بیشتر یادگیری ماشین و کاربرد آن در بهداشت و درمان خاطرنشان کرد: یکی از کاربردهای هوش مصنوعی، یادگیری ماشین است. در یادگیری ماشین، کارشناسان به‌واسطه تجربه‌های گذشته به سیستم‌ها آموزش می‌دهند تا بتوانند در شرایط سخت و بحرانی تصمیمات درستی بگیرند. برای مثال، آزمون‌های زیادی برای تشخیص کرونا ایجاد شد، اما وقتی با حجم زیادی از افراد مواجه شدیم که نیازمند تست تشخیصی برای کرونا بودند، منابع بهداشت و درمان در برخی موارد پاسخگو نبود. بر همین اساس، استفاده از زیرساخت‌هایی برمبنای یادگیری ماشین و تست‌های غربالگری هوشمند؛ می‌تواند راهکار مناسبی برای کاهش بحران در این زمینه باشد. شنبه‌زاده گفت: مبنای اطلاعات سیستم‌های یادگیری ماشین در تشخیص بیماری‌ها، موردهای گذشته است که داده‌های اصلی آن به‌حساب می‌آید، بنابراین این سیستم‌ها براساس تجربیات گذشته، فرآیند تشخیصی خود را اعمال می‌کند، در واقع در یادگیری ماشین می‌توان از تجربیات گذشته به‌نحو احسن استفاده کرد. برای مثال، در این سیستم‌ها اطلاعات و داده‌های زیادی از مبتلایان و علائم‌شان درباره بیماری کرونا و آنفلوآنزا تعریف می‌شود و این سیستم‌ها تشخیص می‌دهند که کدام علائم به آنفلوآنزا و کدام به کووید ۱۹ دلالت دارد. درباره دیگر بیماری‌ها هم، چنین فرآیندی امکان‌پذیر است.

▣ سیستم‌های تصمیم‌یار بالین

وی ادامه داد: یادگیری ماشین در تشخیص اولیه می‌تواند برای بیماران مفید باشد، چرا که یادگیری ماشین قابلیت بالایی در تشخیص بیماری‌ها دارد، به این نوع فناوری سیستم‌های تصمیم‌یار بالین گفته می‌شود که پزشک می‌تواند در اقدامی پیشدستانه سرعت بیشتری به فرآیند تشخیص و درمان بدهد و با دید بهتری عمل کند، همچنین به طراحی مدل و نرم‌افزاری در این زمینه پرداختیم؛ اما یکی از معضلات اصلی، شناخت کافی نداشتن پزشکان از کاربردهای فناورانه در دنیای پزشکی است، در واقع پزشکان چندان با کامپیوتر و رایانه‌ها و زیرساخت‌های فناورانه میانه خوبی ندارند و نمی‌خواهند که با آنها کار کنند. اگر بتوانیم سیستم‌های یادگیری ماشین را در علم پزشکی به‌نوعی طراحی کنیم که هر پزشک در تشخیص و درمان بیماری‌ها از آنها بهره بجوید، به‌گونه‌ای که روی میز هر پزشک یک سیستم یادگیری ماشین باشد و بتواند در تشخیص از آن کمک بگیرد، اتفاق بزرگی است.

▣ چین و امریکا، پیشتاز هوش مصنوعی در پزشکی

شنبه‌زاده گفت: در حقیقت با غربالگری‌های اولیه از سوی یادگیری ماشین می‌توانیم سرعت بیشتری در روند مهار پاندمی‌ها ایجاد کنیم. گفتنی است، در برخی کشورها نظیر چین و ایالات متحده برای غربالگری سرطان‌ها از جمله سرطان پستان از سیستم‌های کامپیوتری و ماشین‌های یادگیری استفاده می‌کنند؛ در این شرایط است که بار کاری کادر درمان هم کاهش پیدا می‌کند. این پژوهشگر گفت: باتوجه به مشکلات زیاد بیمارستان‌ها و حجم بالای مراجعات، به‌ویژه در دورانی که جامعه در یک بیماری همه‌گیر به سر می‌برد، استفاده از یادگیری ماشین می‌تواند به‌عنوان یک راهکار فناورانه و نوآورانه پیشنهاد داده شود.

▣ طرفداران کاربردهای فناورانه

وی در پاسخ به این پرسش که نگرش تصمیم‌گیران در بهره‌وری از یادگیری ماشین در تشخیص و درمان بیماری به‌ویژه در وزارت بهداشت و درمان چیست؟ گفت: از آنجایی که در وزارت بهداشت نگرش بالینی و دیدی پزشک‌محور وجود دارد، استفاده از فناوری طرفدار چندانی ندارد. به‌اعتقاد من، برای پیاده‌سازی سیستم‌های یادگیری ماشین در فضای کاربردی بهداشت و درمان باید اقدامات جدی انجام گیرد، چرا که موجب بهبود، درمان و کاهش هدررفت منابع به‌ویژه در دوران پاندمی‌ها می‌شود.

سخن پایانی

پیش‌بینی می‌شود در عصر حاضر برخی تخصص‌ها در دنیای پزشکی با بهره‌گیری از هوش مصنوعی حذف یا جایگزین شوند. برای مثال، در روندهای تشخیصی، هوش مصنوعی پیشرفت زیادی کرده است و می‌تواند جایگزین تخصص‌هایی شود که در این زمینه فعالیت می‌کنند. گفتنی است، بعد از آنکه هوش مصنوعی جایگزین برخی روندهای تشخیصی و تخصص‌هایی شود که به این روندها ارتباط دارند، بسیاری از این مشاغل از دور خارج شده و آنجا است که باید شاهد تحولی عظیم در دنیای پزشکی باشیم، در واقع در آن زمان، هوش مصنوعی تا چه حد از دنیای پزشکی را به تصرف خود درمی‌آورد. به‌گفته کارشناسان، یکی از موارد مهم در بحث بکارگیری هوش مصنوعی در پزشکی، تحلیل اطلاعات سلامت افراد است که انتظار می‌رود راه‌حلی برای آن تدوین شود. در شرایط فعلی، این موضوعات در قالب استارت‌آپ‌هایی نمود پیدا کرده، اما نمی‌توانیم به‌عنوان راه‌حل به آنها نگاه کنیم.

یادداشت

محبوبیت پزشکی آنلاین میان مردم

البار حبیبی
فعال در عرصه خدمات آنلاین پزشکی

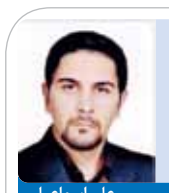
امروز زندگی بدون اینترنت ممکن نیست و این یک ادعای بزرگ نیست، چرا که باوجود توسعه و کاربرد اینترنت در دنیا این اتفاق نزدیک به واقعیت است. دنیا با پیشرفت فناوری و پدید آمدن اینترنت، دچار تغییرات زیادی شده است، آنچنان این تغییرات زیاد است که می‌توانیم دنیا را به قبل از به‌وجود آمدن اینترنت و بعد از آن تقسیم کنیم. تعداد بی‌شماری از اطلاعات در اینترنت بارگذاری می‌شود و به‌طورحتم شما هم از خدمات آنلاین برای اهداف مختلفی از جمله خرید کالا، مشاهده ویدئو، استفاده از شبکه‌های اجتماعی و همچنین خدمات پزشکی در حوزه سلامت استفاده کرده‌اید. حوزه سلامت الکترونیک در سال‌های گذشته سرمایه‌گذاری‌های زیادی را به خود جذب کرده است، به‌طوری که در سال ۲۰۲۱، بیش از ۷۶ استارت‌آپ سلامت یونیکورن شده‌اند، همچنین همه ما به‌احتمال زیاد با خدمات آنلاین پزشکی توسط وب‌سایت‌ها آشنایی داشته و از آن استفاده کرده‌ایم. حوزه پزشکی آنلاین در جهان سابقه بیشتری داشته و از سال‌های گذشته بین کاربران محبوب بوده است. در ایران نیز بعضی شرکت‌ها اقدام به راه‌اندازی سیستم آنلاین پزشکی از طریق سایت و اپلیکیشن کرده‌اند که نمونه‌های موفق ایرانی در این زمینه هستند، اما وضعیت حوزه سلامت الکترونیک در ایران چگونه است؟ این پرسشی بود که برای پاسخ به آن، در این گزارش سراغ فعالان عرصه ارائه خدمات پزشکی آنلاین رفتیم. صمت در این گزارش به بررسی نقش استارت‌آپ‌ها در توسعه خدمات آنلاین و چالش‌های موجود در این عرصه پرداخته است. سال‌ها طبابت در مناطق محروم باعث شد به‌خوبی جای خالی پزشکی آنلاین را درک کنم. همواره یک‌سری معضلاتی را در هنگام کار پزشکی می‌دیدم که متوجه شدم که نواقصی در نظام سلامت کشور ما وجود دارد که لازم است پزشکی آنلاین و ارائه خدمات درمانی از راه دور توسعه یابد. بسیاری از بیماران در مناطق دورافتاده توانایی دسترسی به پزشکان را ندارند، به‌همین دلیل می‌توان با فرهنگ‌سازی و ارائه این خدمات، سطح درمان یک منطقه را بالا برد. اینکه افراد در مناطق دورافتاده برای درمان بیماری‌های مزمن و... بتوانند به‌جای چندین‌بار مراجعه به پزشک تنها یک الی ۲ بار مراجعه کنند و در بقیه موارد، به‌صورت آنلاین به آن در ارتباط باشند، می‌تواند به سیستم نظام بهداشت و سلامت کشور ما کمک کند. به‌طورکلی این ۲ مقوله جدا از همدیگر نیستند. به‌اعتقاد من، ارائه خدمات پزشکی آنلاین و حضوری، ۲ عنصر تفکیک‌شده نیستند و می‌توانند در کنار همدیگر به ارتقای نظام سلامت کشور کمک کنند و به‌عبارتی مکمل همدیگر هستند. در ارائه خدمات پزشکی به‌صورت آنلاین نه‌تنها می‌توان خدمات شبانه‌روزی را به مردم در مناطق دورافتاده ارائه داد که در بسیاری از موارد، از حضور این مردم در مراکز درمانی کاسته می‌شود، بلکه کاهش هزینه‌ها را هم به‌دنبال دارد. یکی دیگر از بحث‌هایی که در پزشکی آنلاین می‌توان به‌خوبی آن را دنبال کرد، تغییر شیوه و سبک زندگی است. اینکه افراد بتوانند همیشه به مشاور و روان‌درمانگر دسترسی داشته باشند، می‌تواند به درمان اعتیاد و حتی درمان‌هایی چون چاقی یا بیماری‌های روانی بسیار کمک کند، همچنین اگر فردی نیاز به گروه‌درمانی یا مشاوره‌های طولانی‌مدت داشته باشد، می‌تواند از این روند بهره کافی را ببرد. ارائه زیرساخت‌ها برای توسعه شهروند الکترونیک، مهم‌ترین اقدام پیشرفت خدمات آنلاین پزشکی در کشور است. الزام وجود زیرساخت‌ها از سوی نهادهای بالادستی دولتی نظیر وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی به‌شدت احساس می‌شود، در حقیقت با شکل‌گیری و رشد شهروند الکترونیک در کشور خدمات آنلاین پزشکی هم رشد پیدا خواهد کرد. به‌عبارت روشن‌تر، نیازمند قوانین بالادستی از سوی نهادهای دولتی هستیم، اینکه باید چارچوب‌های دقیقی در این زمینه طراحی شود و پزشکان بدانند که تا چه حد می‌توانند دارو تجویز کنند، از مواردی است که نیازمند شفاف‌سازیاست. گفتنی است، مهم‌ترین مولفه برای ماندگاری یک استارت‌آپ، نوآوری و بروزرسانی آن است. این امر در فناوری‌های سلامت‌پایه بیش از هر چیز خود را نشان می‌دهد. به‌اعتقاد من، باید رهبران استارت‌آپ‌ها توجه داشته باشند، آنچه با خود به بازار می‌آورند، هم جدید و هم به‌روز باشد، همچنین اگر استارت‌آپی می‌خواهد در حوزه سلامت به فعالیت بپردازد و در نهایت، فرآیند تجاری‌سازی موفقی را تجربه کند، باید سرعت عمل بالایی داشته باشد.

تلاش برای حذف کارمزد وام‌های قرض‌الحسنه

یک عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام گفت: اگر بانک‌های قرض‌الحسنه این ظرفیت را دارند که سپرده‌های خود را ۲ برابر کنند، دیگر افزایش سپرده قانونی آن ازسوی بانک مرکزی شایسته نیست. به گزارش تسنیم، مصباحی مقدم، عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام با اشاره به اینکه طی یک سال گذشته خدمات خوبی ارائه شده، گفت: قرض‌الحسنه یک خدمت اجتماعی است، چراکه در خدمت محرومان است. همچنین در خدمت اشتغال و تولید مسکن است. یک خدمت معنوی نیز هست، چراکه در راستای مقابله با فقر است. همچنین یک خدمت مردمی است، چراکه منابع خرد مردم را جمع‌آوری می‌کند و به مردم می‌دهد. وی ادامه داد: قرض‌الحسنه نکول پرداخت ندارد و نکول تاخیر آن نیز بسیار پایین است. این نشان می‌دهد قرض‌الحسنه از جهت بازگشت منابع قابل‌اعتماد است. یکی از دشواری‌هایی که در تامین مالی وجود دارد مسئله ضامن است که بانک در تلاش است شرط ضامن را حذف کند. مصباحی مقدم با اشاره به اینکه بانک قرض‌الحسنه در تلاش است کارمزد وام را حذف کند، گفت: اگر بانکی این ظرفیت را دارد که سپرده‌های خود را ۲ برابر کند دیگر افزایش سپرده قانونی آن از سوی بانک مرکزی شایسته نیست. بانک‌ها باید در راستای کاهش هزینه‌های مشتریان رقابت کنند؛ نه در پرداخت سود و مشکلات دریافت‌کنندگان وام. ما صندوق‌های قرض‌الحسنه بزرگی در کشور داریم که آنها نیز نیازمند کمک هستند.

یادداشت

دانش‌بنیان‌ها بانک تخصصی می‌خواهند

علی اسماعیلی
کارشناس اقتصاد

بسیاری از کارشناسان معتقدند در اقتصاد بانک‌محور هدایت اعتبارات بانکی به سمت تولید، کلید ایجاد رشد اقتصادی است و از آنجا که این سیاست مورد تاکید مسئولان قرار دارد، انتظار می‌رود در سال‌های آینده مورد توجه ویژه قرار بگیرد. نظام تسهیلات‌دهی پیش از این وثیقه‌محور بود، به‌طوری که اگر کسی قادر به تامین وثایق موردنظر یا ضمانت‌های لازم نبود، حتی باوجود خوش‌حسابی، نمی‌توانست به تسهیلات دسترسی داشته باشد، اما پس از ابلاغ فرامین پنج‌گانه به نظام بانکی که یک مورد آن به اعطای تسهیلات خرد کمتر از ۱۰۰ میلیون تومان براساس اعتبارسنجی و بدون نیاز به ضامن اشاره دارد، مبنای دسترسی به وام‌های خرد نظام اعتبارسنجی قرار گرفت. در روش جدید سوابق مالی افراد و خوش‌حسابی آنان مبنای پرداخت تسهیلات قرار می‌گیرد. اجرای این ایده که سال‌هاست در کشورهای دیگر سابقه دارد و چند سالی است به‌طور محدود در ایران هم پیاده شده، می‌تواند دسترسی به وام‌های خرد را عادلانه‌تر کند. در راستای آسان‌سازی روند پرداخت تسهیلات بانکی مهم‌ترین کسب‌وکارهایی که نیاز به حمایت‌های مالی دولت دارند، دانش‌بنیان‌ها هستند.

کسب‌وکار شرکت‌های دانش‌بنیان با سایر شرکت‌ها متفاوت است. این شرکت‌ها در مرحله تاسیس با خطرات بسیار زیادی مواجهند و به همین دلیل نظام بانکی آنها را تامین مالی نمی‌کند؛ مگر اینکه به مرحله بلوغ برسند.

نظام بانکی برای تامین مالی به وثیقه و حسن شهرت نیاز دارد؛ این در حالی است که شرکت‌های دانش‌بنیان دارایی‌های مالی کمی دارند، زیرا سرمایه آنها دانش است که قابل ارزش‌گذاری پولی نیست. از سوی دیگر این کسب‌وکارها بسیار جوان و در تامین منابع مالی دچار مشکل هستند. در نتیجه دولت باید نقش محوری را برای تامین اعتبار این بنگاه‌ها برعهده بگیرد.

حداقل کاری که دولت‌ها می‌توانند برای این شرکت‌های خلاق انجام دهند تسهیل‌گری در پرداخت وام است. از آنجایی که پرداخت وام به این کسب‌وکارها برای بانک‌ها با ریسک بالایی همراه است، بهتر است دولت برای حمایت از این کسب‌وکارهای نوین ردیف جداگانه‌ای در بودجه در نظر گیرد. با هدف توزیع عادلانه تسهیلات بانکی بین شرکت‌های دارای رویکرد دانش‌بنیان و همچنین به‌منظور توسعه توان تولید این شرکت‌ها، باید ایجاد سامانه خاص اعتبارسنجی شرکت‌های دانش‌بنیان در دستور کار بانک مرکزی قرارگیرد. همچنین بهتر است برای حمایت همه‌جانبه از این کسب‌وکارهای نوین دولت برای این گروه بانک تخصصی در نظر بگیرد، زیرا باوجود بانک تخصصی امور مالی دانش‌بنیان‌ها باتوجه به تخصصی بودن حیطه کاری رتبه‌بندی خواهد شد.

از منظری دیگر شاید تفاوت عمده بانک‌های تخصصی با بانک‌های تجاری عمدتا ناشی از نوع اعتبارات و تسهیلات اعطایی در هماهنگی و هدفمند کردن فعالیت‌های تامین مالی این بخش با اهداف ملی، تخصیص منابع بلندمدت با شرایط آسان و نرخ سودهای کمتر برای مشتریان دارای اهلیت و صلاحیت، ممانعت از بروز بحران‌های ناشی از فعالیت بخش خصوصی و ایجاد توازن در تامین مالی صنایع مادر و زیربنایی در جایی که بخش خصوصی تمایل و رغبت یا عملا توان مالی یا امکانی برای حضور ندارد، خلاصه می‌شود. بنابراین بانک مقصود دانش‌بنیان‌ها بانکی توسعه‌ای خواهد بود. در بانک توسعه‌ای باتوجه به داشتن منابع دولتی حمایت‌های خوبی از شرکت‌های دانش‌بنیان خواهد شد؛ در این بانک‌ها روش‌های تامین مالی، ساختاریافته دنبال می‌شود و برای عبور از مشکل وثایق، ضمانتنامه صندوق پژوهش و فناوری به‌عنوان یک سند قابل‌قبول بانک موردتایید قرار خواهد گرفت.

صمت مشکلات پرداخت تسهیلات به دانش‌بنیان‌ها را بررسی کرد

تکالیف کاغذی دولت به بانک‌ها

عکس: آیدا فریدی

تسهیلات کم‌بهره می‌تواند کمک بزرگی برای شرکت‌های دانش‌بنیان باشد؛ شرکت‌هایی که معمولا به‌دست نخبگان و بدون سرمایه چندانی راه‌اندازی می‌شوند و برای ادامه حیات نیاز به تامین اعتبار دارند. دانش‌بنیان‌ها همان‌طور که از اسم‌شان پیداست مهم‌ترین دارایی‌شان دانش فنی، مهارت تخصصی و نیروهای ماهر و مسلط به فناوری‌های نوین است؛ بنابراین عمده‌ترین سرمایه‌شان دارایی‌های فنی و تخصصی‌شان است.

هر کارگاه خرد و کلانی در برهه‌ای از زمان نیازمند دریافت تسهیلات از سیستم بانکی کشور است و دانش‌بنیان‌ها هم از این قاعده مستثنا نیستند و برای راه‌اندازی کسب‌وکار نیاز به سرمایه دارند. در تازه‌ترین خبر بانک مرکزی، میزان تسهیلات‌دهی شبکه بانکی به دانش‌بنیان‌ها از آذر سال قبل تاکنون ۱۲۳ درصد افزایش یافته است. در این فرآیند، طبق قانون بانک‌های عامل در قبال دریافت مدارکی برای تضمین بازپرداخت، مکلف به تسهیلات‌دهی به این نهادهای نوپا هستند، این در حالی است که دانش‌بنیان‌ها به‌واسطه پیچیدگی بیشتر محصول و استفاده از فناوری، برای ارائه تضامین و وثیقه دریافت تسهیلات با مشکلات بیشتری مواجهند. باتوجه به شعار سال و ضرورت حمایت از اقتصاد دانش‌بنیان صمت در این گزارش چگونگی تسهیلات‌دهی شبکه بانکی به دانش‌بنیان‌ها را موردبررسی قرار داده است.

مریم غدیرپور
editor@smtnews.ir

بسیاری از تکالیف دولت به بانک‌ها روی کاغذ مانده است؛ بنابر این صندوق نوآوری و شکوفایی در حال پیگیری و نامه‌نگاری با بانک‌های عامل برای تسهیلات‌گیری شرکت‌های دانش‌بنیان است

صندوق‌های پژوهش و فناوری جزو اموال مازاد نیست

علی صالح‌آبادی، رئیس کل بانک مرکزی در مراسم انعقاد تفاهم همکاری بانک قرض‌الحسنه مهر ایران با معاونت علمی و فناوری ریاست‌جمهوری در راستای تامین مالی و حمایت از ۱۰۰۰ شرکت دانش‌بنیان و فناور با بیان اینکه یکی از رویکردهای مهم حمایت از بانک‌های قرض‌الحسنه و بانکداری خرد، تامین مالی دانش‌بنیان‌ها است اظهار کرد: بانک‌های قرض‌الحسنه در شاخص‌های صورت‌های مالی، نقدینگی و ترازنامه وضعیت مطلوب‌تری نسبت به دیگر بانک‌ها دارند.

به گزارش ایرنا، صالح‌آبادی با اشاره به اینکه نظام بانکی توجه خوبی به حوزه دانش‌بنیان‌ها داشته، بیان کرد: مانده تسهیلات پرداختی تا انتهای آبان ۱۰۵ هزار میلیارد تومان بوده که نسبت به مدت مشابه سال گذشته رشد ۹۸.۵ درصدی داشته است. رئیس کل بانک مرکزی با تاکید بر اینکه نجات اقتصاد کشور در آینده با بهره‌گیری از نخبگان، مقوله دانش‌بنیان است، گفت: میزان تسهیلات پرداختی کل نظام بانکی به حوزه دانش‌بنیان ۹۰ هزار میلیارد تومان بود که نسبت به دوره مشابه سال گذشته رشد ۱۲۳ درصدی را ثبت کرد. وی تاکید کرد: اقدام مهم بعدی تسهیل پرداخت وام‌های خرد با سهل‌ترین و کمترین وثائق است که در این راستا نیز دستورالعملی به شبکه بانکی ابلاغ کردیم که انواع وثائق در آن معرفی شده است. هدف این است که اعتبارسنجی نقش پررنگ‌تری نسبت به وثائق داشته باشد. صالح آبادی با بیان اینکه در بانک‌های قرض‌الحسنه امکان رشد ترازنامه تا ۵ درصد در نظر گرفته شده، اظهار کرد: در یک ماه اخیر مقررات صندوق‌های قرض‌الحسنه تصویب و نرم‌افزار شفق نیز در بانک مرکزی رونمایی شد تا صندوق‌های قرض‌الحسنه امکان انجام عملیات بانکی با آن را داشته باشند و بانک مرکزی نیز نظارت کند. رئیس کل بانک مرکزی اظهار کرد: صندوق‌های پژوهش و فناوری پیش‌تر از مصادیق فعالیت بانکی نبودند اما در حال حاضر در بانک مرکزی این امکان فراهم شده تا صندوق‌های پژوهش و فناوری جزو اموال مازاد در نظر گرفته نشوند.

اقتصاد دانش‌بنیان نیازمند حمایت همه‌جانبه

علی رحیمی، کارشناس مسائل اقتصادی در امور بانکی درباره ارائه تسهیلات به دانش‌بنیان‌ها به صمت گفت: دانش‌بنیان شدن اقتصاد یک کشور بی‌تردید نیازمند بسترهای مناسبی است که بتواند زمینه رشد و شکوفایی دانش‌بنیان‌ها را فراهم کند. البته به ابزارهای متعددی برای تحقق واقعی اقتصاد دانش‌بنیان نیاز است که تامین منابع مالی در درجه اول اهمیت قرار دارد. در همین راستا قانون، موضوعات مهمی چون تشکیل صندوق نوآوری و شکوفایی و ارائه معافیت‌های مالیاتی و گمرکی به این شرکت‌ها را در اولویت قرار داده است. وی با بیان اینکه نیاز اصلی شرکت‌های دانش‌بنیان نیازی از جنس مالی و پولی نیست، افزود: همه مشکلات دانش‌بنیان‌ها فقط تامین نقدینگی نیست که با تسهیلات بانکی رفع شود، بلکه نوع دیگری از حمایت را می‌طلبد. از جمله این حمایت‌ها باید آسان‌سازی قوانین برای دانش‌بنیان‌ها باشد. این کارشناس مسائل اقتصادی یادآور شد: تمامی وعده‌ها و حمایت‌های دولت از دانش‌بنیان‌ها در ارائه تسهیلات مالی خلاصه شده که تسهیلات تبصره ۱۶ عمده‌ترین آن است.علاوه براین تبصره ۱۶ (تسهیلات تکلیفی) قانون بودجه امسال نیز بانک مرکزی را مکلف کرده از طریق بانک‌های عامل ۵ هزار میلیارد تومان تسهیلات به شرکت‌های دانش‌بنیان و خلاق اختصاص دهد.

سختگیری بیش از حد

رحیمی افزود: بانک‌ها در پرداخت تسهیلات به شرکت‌های دانش‌بنیان بیش از حد سختگیری می‌کنند. بیشتر شرکت‌های دانش‌بنیان توان مالی بالایی برای تامین اعتبار و سپرده‌گذاری به‌منظور ضمانت‌های بانکی را ندارند و همین موضوع آنها را در رقابت با واردکنندگان دچار مشکل می‌کند. وی گفت: شرکت‌های دانش‌بنیان تولیدی، نیاز به حمایت بیشتر مسئولان دارند و نیاز است قوانین مالیاتی و بیمه‌ای برای تسهیل در امور تولیدی اصلاح شوند. این کارشناس مسائل اقتصادی بر این باور است که دولت باید منابعی را از محل بودجه‌های خود صرف ارائه تسهیلات به شرکت‌های دانش‌بنیان کند و نمی‌تواند به بانک‌های دولتی و خصوصی امر و نهی کند.

پرداخت وام به‌صرفه نیست

رحیمی تاکید کرد: ممکن است بانک به‌دلیل ملاحظات سیاسی و پشت پرده، در ظاهر بپذیرد که بدون ضمانتنامه یا با شرایط آسان به شرکت‌های دانش‌بنیان تسهیلات بدهد، اما در اجرا ابزار خود را دارد و باید ریسک و قدرت بازپرداخت وام را تحلیل کند. جایی که نرخ کاهش ارزش پول روی ۴۰ درصد است، بانک نمی‌تواند با بهره ۱۲ درصد وام بدهد یا بدون وثیقه معتبر تسهیلات ارائه کند.

وی درباره رشد ۱۲۳ درصدی تسهیلات‌دهی شبکه بانکی به دانش‌بنیان‌ها گفت: از سال گذشته تاکنون پرداخت تسهیلات به دانش‌بنیان‌ها بسیار چشمگیر بوده، اما این رشد زمینه‌ساز پیشروی‌های بعدی نیست، زیرا توان شبکه بانکی برای پرداخت تسهیلات بسیار محدود است؛ بر این اساس بانک مرکزی سراغ بانک‌های با کمترین ناترازی رفته تا از این طریق بتواند به تامین مالی دانش‌بنیان‌ها کمک کند. از آنجایی که تعداد بانک‌ها و موسسات مالی بدون ناترازی انگشت‌شمار است، پس تکلیف تبصره ۱۶ به بانک‌ها عملا بی‌اثر است.

تاکنون هیچ تسهیلات قرض‌الحسنه‌ای به شرکت‌های دانش‌بنیان پرداخت نشده و صندوق نوآوری و شکوفایی در حال پیگیری موضوع است

مناطق محروم در اولویت تسهیلات‌دهی

مهرداد خلیلی، مدیر تسهیلات و خدمات اهرمی صندوق نوآوری و شکوفایی درباره جزئیات پرداخت تسهیلات بانکی قرض‌الحسنه به صمت گفت: در راستای اشتغال دانش‌بنیان و توسعه صنایع خلاق در سراسر کشور با اولویت مناطق محروم، بانک مرکزی مکلف است از طریق بانک‌های عامل ۵۰ هزار میلیارد ریال از محل منابع سپرده‌های پس‌انداز و جاری قرض‌الحسنه نظام بانکی به شرکت‌های دانش‌بنیان و خلاق اختصاص دهد. وی افزود: در مصوبه اخیر بانک مرکزی مقرر شد ۲۵۰ هزار میلیارد تومان وام توسط بانک مهر اقتصاد در قالب قرض‌الحسنه به شرکت‌های دانش‌بنیان اختصاص یابد که این موضوع هنوز در مرحله ارزیابی موردی قرار دارد و پس از این مرحله شرکت‌های واجد شرایط برای سپرده‌گیری به بانک مهر اقتصاد معرفی می‌شوند.

اعتبارسنجی همچنان برعهده بانک

خلیلی با بیان اینکه شرکت‌های دانش‌بنیان از طریق صندوق نوآوری و شکوفایی به بانک‌ها معرفی می‌شوند، گفت: شرایط و سقف تسهیلات پرداختی در بند ب تبصره ۱۶ قانون بودجه سال ۱۴۰۱ کل کشور توسط صندوق و وزارت امور اقتصادی و دارایی تعیین شده و زمانی که صندوق نوآوری و شکوفایی درخواست شرکت‌های دانش‌بنیان را ارزیابی می‌کند، مبلغ تسهیلات را تعیین و شرکت‌ها را به بانک‌های عامل معرفی می‌کند. مدیر تسهیلات و خدمات اهرمی صندوق نوآوری و شکوفایی خاطرنشان کرد: بعد از معرفی صندوق نوآوری و شکوفایی، بانک‌های عامل وظیفه اعتبارسنجی و تعیین وثیقه را برعهده دارند. وی قرض‌الحسنه را راهکاری اثربخش و ارزش‌آفرین در تامین مالی و توسعه شرکت‌های دانش‌بنیان برشمرد و افزود: حوزه دانش‌بنیان واقعی که به‌واسطه استفاده از دانش و فناوری روز، ارزش افزوده خلق می‌کند می‌تواند بستر بسیار خوبی برای پرداخت وام قرض‌الحسنه باشد. مدیر تسهیلات و خدمات اهرمی صندوق نوآوری و شکوفایی توضیح داد: مقرر شده بانک قرض‌الحسنه مهر ایران با بهره‌مندی از ظرفیت‌ها و قابلیت‌های موجود و به‌منظور توسعه همکاری‌های مشترک با معاونت علمی، نسبت به تخصیص حداکثر هزار فقره وام اشخاص حقوقی به شرکت‌های دانش‌بنیان و فناور با معرفی معاونت علمی یا صندوق توسعه فناوری‌های نوین تا سقف ۵ میلیارد ریال با دوره بازپرداخت ۲۴ ماه اقدام کند.

هیچ وامی پرداخت نشده

خلیلی در ادامه یادآور شد: تاکنون هیچ تسهیلات قرض‌الحسنه‌ای به شرکت‌های دانش‌بنیان پرداخت نشده و تکلیف دولت به بانک‌ها روی کاغذ مانده است؛ بنابراین صندوق نوآوری و شکوفایی در حال پیگیری و نامه‌نگاری با بانک‌های عامل برای تسهیلات‌گیری شرکت‌های دانش‌بنیان است. مدیر تسهیلات و خدمات اهرمی صندوق نوآوری و شکوفایی درباره بند «ب» تبصره «۱۶» قانون بودجه ۱۴۰۱ و اعطای تسهیلات قرض‌الحسنه به شرکت‌های دانش‌بنیان گفت: در این بند آمده که بانک‌های عامل شامل بانک ملی، ملت، صادرات، رسالت، صنعت و معدن و توسعه صادرات به شرکت‌های دانش‌بنیانی که ازسوی صندوق نوآوری به این بانک‌ها معرفی می‌شوند، تسهیلات قرض‌الحسنه ۵ هزار میلیارد تومانی پرداخت کنند. در حال حاضر بانک مرکزی سهم بانک توسعه صادرات را به نصف کاهش داد و آن را برعهده بانک مهر اقتصاد گذاشته است. وی افزود: همچنین مقرر شد ۳۵۰۰ میلیارد تومان از ۵ هزار میلیارد تومان تسهیلات قرض‌الحسنه به دانش‌بنیان‌ها را بانک‌های عامل به‌طور مستقیم پرداخت کنند و ۱۵۰۰ میلیارد تومان دیگر به صندوق‌های پژوهش و فناوری برای اعطا به شرکت‌های خلاق و نوآور اختصاص پیدا می‌کند. به گفته مدیر تسهیلات و خدمات اهرمی صندوق نوآوری و شکوفایی، حدود ۳ هزار شرکت دانش‌بنیان برای دریافت این تسهیلات قرض‌الحسنه در سامانه «غزال» صندوق نوآوری و شکوفایی ثبت‌نام کردند و در حال ارزیابی هستند.

سخن پایانی

رشد و توسعه شرکت‌های دانش‌بنیان در گرو «حمایت‌های قانونی» و «حمایت‌های مالی» است. مفهوم حمایت‌های مالی این است که یارانه و تسهیلاتی به شرکت‌ها اختصاص یابد و روند تخصیص آن آسان‌سازی شود. بنا بر اعتقاد کارشناسان، مسئولان اجرایی درباره راه‌های تحقق شعار سال حرف‌های زیادی می‌زنند اما تا زمانی که آیین‌نامه‌ها و بخشنامه‌های وزارتخانه‌ها و سیستم بانکی تغییر نکند، به‌طور قطع تغییر مهمی در حوزه فعالیت دانش‌بنیان‌ها ایجاد نخواهد شد. در این میان نهادهای دولتی همچون صندوق نوآوری و شکوفایی هرچند تلاش می‌کنند که در جریان تسهیلات‌دهی به شرکت‌های دانش‌بنیان کمک کنند اما تنها به شرکت‌های دانش‌بنیان خردی که وام‌های اندک نیاز دارند کمک می‌کنند، زیرا برای واحدهای تولیدی اخذ وام حتی براساس تبصره ۱۶ بسیار زمان‌بر است. ازسوی دیگر بانک‌ها به‌دلیل حجم بالای تسهیلات تکلیفی تمایل چندانی به پرداخت وام قرض‌الحسنه به دانش‌بنیان‌ها ندارند.

پرداخت ۱۶۲ میلیارد تومان تسهیلات اشتغالزایی

رئیس صندوق کارآفرینی امید در خراسان شمالی از پرداخت ۱۶۲ میلیارد تومانی تسهیلات اشتغال‌زایی توسط این صندوق طی ۸ ماهه امسال خبر داد. هادی رضازاده، در گفت‌وگو با ایسنا، با اشاره به اینکه طی ۸ ماهه امسال ۱۶۲ میلیارد تومان در قالب ۹۳۲ فقره تسهیلات اشتغال‌زایی پرداخت‌شده است، اظهار کرد: از این مبلغ ۱۲۵ میلیارد تومان از محل تبصره ۱۸، پنج میلیارد تومان برای نامه‌های سفر ریاست جمهوری به استان و مابقی نیز تفاهم‌نامه‌های استانی با سایر سازمان‌ها پرداخت‌شده است.وی با بیان اینکه ۳۵ درصد از تعهدات صندوق در سفر ریاست جمهوری به استان پرداخت‌شده است، افزود: از ۱۷ طرح اقتصادی که قرار بود حمایت کنیم ۶طرح حمایت‌شده و بقیه طرح‌ها نیز در حال بررسی است. رضازاده با تأکید بااینکه ۳۵ درصد از تسهیلات پرداخت‌شده به بانوان و ۲۷ درصد به جوانان اختصاص پیدا کرده است، ادامه داد: بیشترین کسب‌وکارهای حمایت‌شده در حوزه صنایع دستی و کشاورزی بوده است. به علت اشباع شدن بانک کشاورزی مقرر شد که ۸ طرح در حوزه مرغداری‌ها نیز توسط صندوق حمایت شود که پرداخت تسهیلات به ۴ طرح انجام‌شده است. رئیس صندوق کارآفرینی امید خراسان شمالی با اشاره به اینکه پرداخت تسهیلات طی ۸ ماهه امسال سه برابر سه سال گذشته بوده است، تصریح کرد: طی سال‌های گذشته نیز ۳۸ طرح بوم گردی و گردشگری استان از تسهیلات صندوق بهره‌مند شده‌اند. وی با اشاره به اینکه ۷۲ طرح با ۵۰ میلیارد تومان اعتبار نیز در نوبت دریافت تسهیلات هستند، اضافه کرد: صندوق کارآفرینی امید خراسان شمالی آمادگی دارد که با تمام سازمان‌ها همکاری کند و با تلفیق اعتبارات، تسهیلات ۴ درصد به افراد ارائه شود.

دوروی سکه صادرات محصولات زراعی

کاشت محصولات زراعی، اولویت تأمین نیاز مردم، آن‌هم با نرخ مناسب، ارزآوری کشاورز یا صادرکننده و تعرفه صادراتی که دولت باید برای ایجاد تعادل در بازار داخل وضع کند، موضوعی مهم و نیازمند اصول یا اولویت‌هایی است که هیچ‌کدام از طرفین آسیب نبینند و منابع ملی مثل آب‌وخاک نیز حفظ شوند.

طی چند هفته اخیر وضع تعرفه صادرات برای برخی محصولات کشاورزی مثل پیاز صدای کشاورزان و برخی مسئولان محلی را درآورد؛ گرچه انتقادها بیشتر بر محور وضع دیرهنگام این تعرفه‌ها بود و درنهایت نیز تعرفه‌ها برداشته شد، اما این سکه روی دیگری هم دارد که نشان از ضرورت تدوین فرآیندی را می‌دهد که باید مراقبت کرد به‌قول‌معروف نه سیخ بسوزد نه کباب.

تعرفه‌ای که برای صادرات محصولات زراعی معین می‌شود شناور است و به قیمت‌های داخلی بستگی دارد

گروه استان‌ها
editor@smtnews.ir

در شرایطی که بیلان منفی آب به‌طور مثال در بخش کشاورزی استان کرمان به حدود یک میلیارد مترمکعب می‌رسد که این عدد خود به‌تنهایی گویای عمق فاجعه است، فرض کنید بدون حساب‌وکتاب و برنامه‌های ابلاغی مربوط به الگوی کشت، هر صادرکننده یا کشاورزی بخواهد هر محصولی که به‌زعم خودش ارزآوری و سودآوری بیشتری دارد را صرف‌نظر از آب‌بری آن، نیاز کشور یا اقلیم محل کشت، کاشت کند؛ آیا می‌توان قبول کرد که در این زمینه نباید تابع برنامه‌های چشم‌اندازی که متناسب با شرایط و اقلیم موجود کشور تنظیم می‌شود، عمل کرد؟

اعتراض کشاورزان به افزایش تعرفه

به گزارش ایرنا در این زمینه برخی با تاکید بر ضرورت‌های مربوط به صادرات غیرنفتی، به‌گونه‌ای علیه برنامه‌های الگوی کشت سخن به میان می‌آورند که گویی در این مسیر صیانت از هیچ‌چیزی نباید مدنظر باشد و آب، خاک و سایر منابع در دسترس کشور نیز در این عرصه اهمیتی ندارند که این درست نیست؛ ضمن اینکه نباید انتظار داشت به هر قیمتی یا در هر شرایطی، کاشت محصولات صورت گیرد یا محصولات با هر شرایط و قیمتی هرچند گزاف به‌دست مصرف‌کننده داخلی برسد وعده‌ای نیز بنشینند و بگویند به ما ربطی ندارد.

واقعیت اما اینکه کشاورزان به تصمیم‌های ناگهانی افزایش تعرفه برای برخی محصولات نیز معترض بودند اما وزارت جهاد کشاورزی هم می‌گوید راه دیگری برای کنترل قیمت‌های داخل کشور و صیانت از منابع موجود که متعلق به همه ایرانیان است، وجود ندارد بنابراین کشاورز آن‌هم باید طبق میزان سطح کشت ابلاغی عمل کنند تا متضرر نشوند. در این فرآیند باید طوری عمل کرد که هم کاشت محصولات کشاورزی تابع برنامه‌های از پیش تدوین‌شده باشد و هم بهره‌برداران کشاورزی تابع سیاست‌های کلی عمل کنند؛ لذا باید اقدامی شود که محدود شدن به سطح زیر کشت ابلاغی نیز به معنای توجه کمتر به صادرات و کاهش ارزآوری برای کشور نباشد و هدف‌گذاری، مدیریت بهینه موضوع باشد تا بسته به اقلیم و منابع موجود، بیشترین بهره‌وری نیز حتی در صادرات رقم بخورد؛ به شرطی که تامین نیاز داخل کشور و ایرانیان آسیب نبیند.

شاه‌کلید بحث اینکه نمی‌توان مدعی شد به‌طورکلی نیاز مردم کشورمان در داخل به ما ربطی ندارد؛ درست است که ارزآوری و سودآوری عده‌ای کشاورز یا صادرکننده نیز سر جای خودش اهمیت دارد اما در بحث اولویت‌بندی‌ها، نباید منافع و امنیت ملی را فدای هر چیزی کرد که امکان جایگزین برای آن زیاد است.

> چنانچه نرخ محصولات در کشور به‌گونه‌ای افزایش پیدا کند که مصرف‌کننده نتواند بخرد نظام با توجه به مسئولیت خود در تامین مواد غذایی با گذاشتن تعرفه میزان صادرات را کنترل می‌کند

فلسفه وضع تعرفه

زمینه معاون امور زراعت وزیر جهاد کشاورزی نیز در این زمینه به ایرنا مستقر در جیرفت گفت: تعرفه‌ای که برای صادرات محصولات زارعی معین می‌شود شناور و به قیمت‌های داخلی بستگی دارد که با افزایش نرخ تعرفه برداشته می‌شود و با کاهش نرخ تعرفه هم افزایش می‌یابد.

علیرضا مهاجر اظهار کرد: چنانچه نرخ محصولات در کشور افزایش پیدا کند که مصرف‌کننده نتواند بخرد با توجه به مسئولیت نظام در تأمین مواد غذایی با گذاشتن تعرفه میزان صادرات را کنترل می‌کند و اگر تولید مازاد داشته باشیم که قیمت‌ها کاهش پیدا کند و تولیدکننده متضرر شود تعرفه‌ها را صفر می‌کنیم تا صادرات، روان‌تر صورت پذیرد. وی در پاسخ به این سئوال که آیا تعرفه صادراتی پیاز هم برداشته‌شده است گفت: هرلحظه ممکن است تعرفه‌ها برقرار شود و تنها به نرخ مصرف‌کننده و تولیدکننده بستگی دارد.

■ همه برای الگوی کشت به میدان بیایند

مهاجر افزود: میزان عملکرد کشاورزی جنوب کرمان در واحد سطح در همه محصولات خوب است اما کمبود محصولات مشکلاتی ایجاد می‌کند که از مسئولان منطقه و اداراتی که می‌توانند در اصلاح الگوی کشت کمک کنند برای این امر یاری می‌گیریم.

وی تاکید کرد: به‌طور مثال ۶ هزار و ۳۰۰ هکتار سطح کشت پیاز برای جنوب کرمان تعیین‌شده اما ۱۰ هزار هکتار بیشتر از سطح ابلاغی کشت‌شده که ۸۰۰ تا یک‌میلیون تن محصول بیشتر از نیاز کشور روانه بازار می‌کند. در این زمینه موضوعات مهم دیگری نیز به میان می‌آید که خلاء هایی که سبب بروز چنین وضعیت می‌شود کجاست؛ زیرا اگر قرار باشد دولت برای خودش سهمیه مشخص کند اما کشاورز نیز کار خودش را انجام دهد، با این وضعیت منابع آبی و خشکسالی‌های مکرر، چگونه می‌توان انتظار داشت که منابع ملی به‌خوبی صیانت شود؟

■ تولید بر اساس نیاز ابلاغی

این در حالی است که از سوی دیگر مدیر اجرایی اتاق بازرگانی جنوب کرمان معتقد است میزان مصرف و نیاز داخلی باید مشخص و بر اساس عرضه و تقاضا سطح صادرات را کاهش دهند؛ درواقع به حجم مازاد بر نیاز داخل مجوز صادرات داده شود.

علی محبان گفت: الان که طبق گفته مسئولان شاهد افزایش کشت پیاز بیش از سطح ابلاغی هستیم بنابراین باید راه‌ها برای صادرات این محصول هموارتر شود.

این مسئول اتاق بازرگانی که به وضعیت کنونی برنامه الگوی کشت در شرایط کنونی پیش روی کشاورزان منتقد است، توصیه می‌کند که گسترش بازارهای صادراتی محصول مدنظر برای الگوی کشت و ارائه مشوق‌هایی در تولید می‌تواند کشاورز را مجاب به اصلاح الگوی کشت کند.

وی تاکید کرد: وضع تعرفه بر صادرات می‌تواند گاهی آسیب‌زا باشد؛ در مورد محصولات کشاورزی اگر برای مواردی همچون خرما که امکان نگهداری آن در سردخانه وجود دارد و میزان نهایی محصول مشخص است تعرفه وضع شود مشکلی ایجاد نمی‌شود اما برای محصولاتی همچون پیاز که امکان نگهداری آن وجود ندارد و هرلحظه تولیدات بخشی از کشور وارد بازار می‌شود وجود تعرفه می‌تواند برای کشاورزان و بازرگانان مشکلاتی ایجاد کند.

سخن پایانی

صاحب‌نظران معتقدند که اگر هماهنگی مناسبی با نگاه ۲ سر برد بین سیاست‌گذاران و بهره‌برداران در حوزه کشاورزی اتفاق بیفتد، هم می‌توان نیازهای داخل را با اولویت محصولات راهبردی تامین کرد و هم زمینه صادرات و ارزآوری را تقویت کرد؛ لذا در این زمینه نگاه و تمرکز بر ضرورت‌های صیانت از منابع ملی مانند آب‌وخاک از اولویت‌هاست به‌طوری‌که نباید همگان برنامه‌ها را بر محور توجه به حفاظت از آنها و محیط‌زیست، تدوین کنند.

یزد استان پایلوت ویلاسازی می‌شود

دستیار جوان مدیرکل راه و شهرسازی به تشریح فعالیت‌ها و اقدامات انجام‌شده پرداخت. به گزارش صمت از یزد به نقل از اداره ارتباطات و اطلاع‌رسانی؛ محمدهادی لبافی دستیار جوان مدیرکل راه و شهرسازی در نشست مجمع مشاوران جوان استان و عوامل اجرایی مدرسه حکمرانی رویش که با حضور استاندار یزد و جمعی دیگر از مشاوران و دستیاران جوان فرمانداری‌ها و سایر دستگاه‌های اجرایی برگزار شد، در توضیحاتی به تبیین فعالیت‌ها و تشریح خدمات انجام‌شده به‌ویژه طرح نهضت ملی مسکن پرداخت.

وی خاطرنشان کرد: با عنایت به انتخاب استان یزد جهت اجرای طرح پایلوت ویلاسازی برای احداث حدود ۴۶۰۰۰ واحد مسکن ویلایی در استان یزد تمام تلاش مجموعه اداره کل راه و شهرسازی جهت تحقق این موضوع خواهد بود و اهتمام مجموعه مدیران و کارکنان نیز در همین راستا می‌باشد. در پایان دستیار جوان مدیرکل راه و شهرسازی ضمن تشکر از استاندار یزد به جهت حضور در اداره کل و بازدید از بخش‌های مختلف، بر پیگیری مسائل و موضوعات مطرح‌شده در بازدید تأیید کرد.

موفقیت «بافق شهاب» در جلوگیری از واردات قطعات

رئیس هیات مدیره شرکت بافق شهاب با اشاره به اینکه شرکت بافق شهاب نخستین شرکت ارائه دهنده خدمات فنی در شهرستان بافق است، گفت: بافق شهاب یک شرکت سهامی خاص می‌باشد که از سال ۱۳۷۳ شروع به فعالیت کرده و تا کنون قراردادهای مختلفی در زمینه‌های حمل‌ونقل ریلی، نگهداری و تعمیر تجهیزات مکانیکی، الکتریکی و معدنی، ساخت و اجرای تابلوهای قدرت و فرمان و... انجام داده است.

غلامرضا محمدی در گفت‌وگو با خبرنگار صمت از یزد افزود: تعمیر و نگهداری بیش از ۴۰ لکوموتیو GE برای مدت ۸ سال در کارخانجات تعمیرات لکوموتیو شهرستان و بازسازی چندین موتور لکوموتیو که به جهت تحریم‌های ظالمانه متوقف گردیده بود از سایر فعالیت‌های این شرکت می‌باشد.

محمدی به اقدامات بافق شهاب جهت ایجاد اشتغال در شهرستان بافق اشاره و خاطر نشان کرد: از طریق احداث کارخانه ریخته‌گری و قطعه‌سازی توانستیم بالغ بر ۳۰ نفر اشتغال ایجاد کرده و نسبت به تولید قطعات مورد نیاز صنایع جوار ریلی و جوار فلزی در شهرستان اقدام کنیم.

رئیس هیات مدیره شرکت، این اقدام را عامل جلوگیری از واردات نیمی از قطعات خارج از کشور و خارج از استان دانست. وی افزود: به دلیل عدم واگذاری زمین کارگاه ریخته‌گری از منابع دولتی، شرکت زمین مورد نیاز کارخانه را به صورت شخصی خریداری و کارخانه را راه‌اندازی کرد. این درحالی است که در روند فعالیت شرکت شهرک‌های صنعتی استان یزد اقدام به مصادره و خلع ید قسمتی از زمین کارخانه کرد که این امر باعث مختل شدن اشتغال ۳۰ نفر از پرسنل این کارخانه شده است.

محمدی، احداث و تجهیز مجموعه بازسازی و تعمیر مجموعه‌های لکوموتیو در فضایی بالغ بر ۲۰ هزار متر مربع شامل تعمیر و بازسازی توربین و تعمیر و تعویض چرخ محور لکوموتیو و تعمیر بازسازی ترکشن موتور و آرمیچر را از دیگر اقدامات ارزشمند این مجموعه خواند.

در ادامه حجی محمد کارگران عضو هیات مدیره این شرکت با اشاره به فعالیت‌های معدنی شرکت گفت: راهبری مجتمع سنگ آهک پیربکران واقع در استان اصفهان با غنی‌ترین و عالی‌ترین سنگ آهک کشور از سال ۱۳۹۹ توسط شرکت بافق شهاب انجام می‌شود که یکی از بزرگ‌ترین اقدامات معدنی شرکت به شمار می‌رود.

وی بیان کرد: میزان اشتغال این شرکت، از ۳۴ نفر در ابتدای واگذاری، به ۸۹ نفر افزایش یافته که نشان دهنده عملکرد موفق شرکت با وجود تمام مشکلات است.

کارگران عنوان کرد: آمار تولید مجتمع پیربکران در سال ۱۴۰۰ برابر ۷۷۰ هزار تن سنگ آهک بود که در قیاس با سال ۹۹ (حدود ۵۷۰ هزار تن)، حدود ۳۵ درصد رشد داشت. کارگران با بیان اینکه طی ۶ ماه نخست سال ۱۴۰۱ حدود ۵۵۰ هزار تن تولید محصول داشتیم، افزود: این میزان تولید نسبت به دوره مشابه سال قبل، ۵۴ درصد رشد داشته است. عضو هیات مدیره شرکت بافق شهاب عنوان کرد: این شرکت همواره تلاش کرده با پرداخت به موقع حق السهم و افزایش تولید و حفظ اشتغال و تداوم آن و همچنین انجام تعهدات قراردادی، رسالت خود را به نحو مطلوب انجام دهد.

گزارش خبری

چالش‌های بلندمرتبه‌سازی بی‌رویه در یاسوج

مدتی است که بلندمرتبه‌سازی و ساخت مجتمع‌های مسکونی چندطبقه در شهر یاسوج رونق گرفته اما در شماری از این سازه‌ها ضوابط و مقررات شهرسازی آن‌طور که باید رعایت نشده که ادامه این روند می‌تواند زندگی ساکنان مرکز استان کهگیلویه و بویراحمد در آینده با چالش مواجه سازد.

به گزارش ایرنا، یاسوج در سال‌های اخیر شاهد مهاجرت بی‌رویه ساکنان مناطق مختلف استان و برخی نقاط کشور بوده به‌طوری‌که جمعیت این شهر در سال ۱۳۵۵ تنها چهار هزار و ۵۲۴ نفر بوده و در آخرین سرشماری رسمی که سال ۱۳۹۵ انجام‌شده به ۱۳۴ هزار و ۵۳۲ نفر رسیده و این امر تامین زمین برای ایجاد زیرساخت‌های مختلف در این شهر را با مشکل مواجه کرده است. صاحب‌نظران حوزه شهرسازی کهگیلویه و بویراحمد معتقدند؛ درحالی‌که استاندارد متوسط تراکم ساختمانی پیشنهادی در یاسوج ۲۰۰ درصد و با سطح اشتغال ۵۰ درصد در چهار طبقه است متاسفانه در برخی از نقاط این شهر برخی خودسرانه نسبت به افزایش طبقات ساختمانی اقدام می‌کنند که این مسئله می‌تواند پیامدهای خطرناکی در افزایش مخاطرات در صورت بروز بحران به دنبال داشته باشد.

آنان تاکید می‌کنند احداث مجتمع‌های مسکونی چندطبقه به دلیل افزایش تراکم جمعیت در هکتار، سبب کاهش سرانه‌های عمومی شهری مانند فضای سبز، مکان‌های بهداشتی و درمانی می‌شود که این امر کاهش کیفیت زندگی شهروندان را به دنبال دارد.

■ نیاز به بلندمرتبه سازی

سرپرست معاونت شهرسازی اداره کل راه و شهرسازی کهگیلویه و بویراحمد می‌گوید: توسعه عمودی شهرها و استفاده بهینه از فضا یکی از نیازهای اساسی زندگی شهری امروزی است که استفاده از این ظرفیت با رعایت همه ضوابط شهرسازی می‌تواند در رشد عمودی شهرها کمک کرده و همچنین هزینه ایجاد زیرساخت‌ها نسبت به توسعه افقی شهری را کاهش داده و از بین رفتن اراضی کشاورزی را به حداقل می‌رساند.

صادق امیران تاکید کرد: کم توجهی به ضوابط و مقررات شهرسازی در مجتمع‌ها مسکونی از سوی مجریان و مالکان مانند رعایت نکردن سطح اشغال ارتفاع ساختمان نسبت به عرض معبر، رعایت نکردن نسبت فضای باز در آینده علاوه بر اینکه سبب تنزل کیفیت زندگی ساکنان، نقص حقوق شهروندی همچون اشرافیت، سایه اندازی و محروم شدن از نور طبیعی می‌شود، امکان انجام عملیات امداد و نجات از سوی دستگاه‌های خدمات رسان هنگام بروز زلزله را به حداقل می‌رساند.

امیران با اشاره به سردسیر بودن اقلیم یاسوج خاطرنشان کرد: احداث ساختمان‌های بلندمرتبه بدون توجه به موضوع ارتفاع ساختمان نسبت به عرض معبر و محل استقرار ساختمان باعث سایه اندازی و نرسیدن نور خورشید به ساکنان این ساختمان‌ها و ساختمان مجاور می‌شود که این امر از مصادیق نقض حقوق شهروندی است.

وی تاکید کرد: گسل‌های زلزله به طور دقیق در نقشه پهنه بندی تراکمی شهر یاسوج دیده‌شده و برنامه‌ریزی لازم جهت پیشگیری از احداث ساختمان‌های بلندمرتبه در حریم این گسل‌ها انجام‌شده است.

■ نقش کم‌رنگ جامعه مهندسی

معاون عمرانی استاندار کهگیلویه و بویراحمد گفت: مردم و جامعه مهندسی در شهر یاسوج با ناهنجاری‌ها در ساخت‌وسازها روبه‌رو هستند که با توجه به اینکه ایران کشوری بلاخیز است نیاز است این رویه اصلاح شود.

کیومرث حاجی‌زاده ادامه داد: سیما و منظر شهری برخی شهرهای کهگیلویه و بویراحمد به علت بی‌توجهی دستخوش تغییرات جدی شده و وجود خلاهای قانونی برای نظارت دفاتر فنی بر پروژه‌های شهری کار را دشوار کرده است.

سید حسین کاظمی، کارشناس عمران در خصوص این معضل می‌گوید که روابط قومیتی، ارتباط‌های فامیلی، منفعت‌طلبی و قانون‌گریزی مهم‌ترین دلایل ساخت‌وسازهای غیراصولی است.

■ راهکار چیست؟

سرپرست معاونت شهرسازی اداره کل راه و شهرسازی کهگیلویه و بویراحمد گفت: استفاده از توسعه درون‌زای شهری به‌ویژه اراضی واقع در بافت فرسوده که از سوی اداره بازآفرینی شهری اداره کل راه و شهرسازی استان شناسایی و در گروه ماده پنج و سازمان عمران و بهسازی شهری ایران به تصویب رسیده یکی از راهکارهای برون‌رفت از این موضوع است تا از توسعه افقی و عمودی بی‌رویه جلوگیری شود.

دوشنبه
۲۱ آذر ۱۴۰۱- ۱۷ جمادی‌الاول ۱۴۴۴ - ۱۲ دسامبر ۲۰۲۲- شماره ۲۲۱۹-پیاپی ۳۵۳۷

صمت
صنعت معدن تجارت

منشور اخلاق حرفه‌ای روزنامه‌نگاری در روزنامه صمت: www.smtnews.ir/about.html

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی و مطبوعاتی «صمت»
مدیرمسئول: ناصر بزرگمهر
سردبیر: عاطفه خسروی

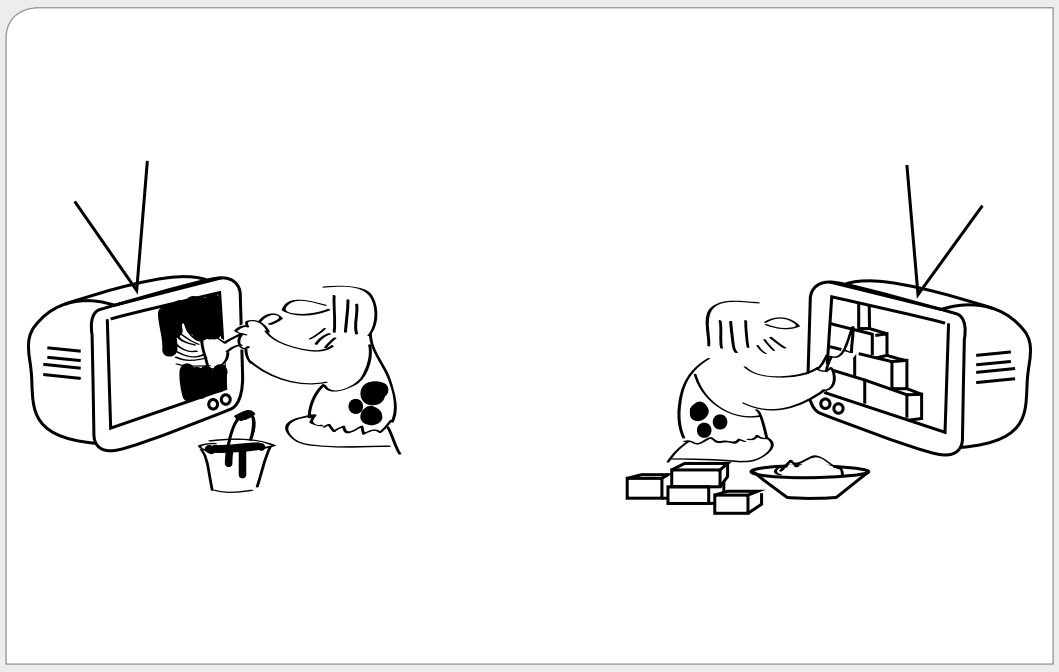
سازمان آگهی‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۲ - ۰۹۹۹۹۱۹۵۷۶۱
ایمیل آگهی‌ها: ads.smtnews@gmil.com
تلفن: ۸۲۱۹۰ - نمابر: (داخلی-۱۰۴) پیامک: ۳۰۰۰۸۲۱۹۰
امور مشترکین: ۸۸۷۲۲۷۳۵ - روابط عمومی: ۸۸۱۰۵۳۰۹
توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۵
تهران، خیابان قائم‌مقام فراهانی - کوچه آزادگان شماره ۲۶ - کد پستی ۱۵۸۶۷۳۳۸۱۱
روابط عمومی: pr@smtnews.ir
امور استان‌ها: ostanha@smtnews.ir
چاپخانه: هنر سرزمین سبز

info@smtnews.ir
www.smtnews.ir
instagram.com/smtnewspaper
telegram.me/smtnews
tozi.smtnews@gmail.com

روزنامه صمت با رتبه ۱
در میان روزنامه‌های تخصصی مقام ۱
در میان روزنامه‌های اقتصادی مقام ۲

عضو انجمن مدیران روزنامه‌های غیردولتی
عضو انجمن مدیران رسانه
عضو تعاونی مطبوعات

کارتون روز

بدون شرح

طرح: حسین علیزاده

عکس: آیدا فریدی

براساس آخرین پژوهش انجام شده از کسب‌وکارهای اینترنتی

تعدیل نیرو و توقف استخدام ادامه دارد

باتوجه به رشد سریع استفاده از اینترنت و راه‌اندازی کسب‌وکارهای اینترنتی، یکی از مهم‌ترین دغدغه‌های حاکمیت، ساماندهی و نظارت بر بسترهای اینترنتی است. مرکز توسعه تجارت الکترونیک به‌عنوان متولی ساماندهی و نظارت بر کسب‌وکارهای اینترنتی، با ایجاد درگاه یکپارچه نظارت توانسته کسب‌وکارها را به‌صورت متمرکز پایش و تا حد زیادی از وقوع تخلفات معاملاتی قابل‌انجام در اینترنت پیشگیری کند. با این همه اتفاقات ماه‌های اخیر صدمات جبران‌ناپذیری برای بسیاری از فعالان کسب‌وکارهای اینترنتی ایجاد کرده است. چنانچه در آخرین پژوهش انجام شده تعدیل نیرو و توقف استخدام شرکت‌های اینترنتی گریبانگیر فعالان این حوزه بوده است.

کسب‌وکارها ناچار به کاهش هزینه هستند

براساس گزارشی که در پایگاه خبری مجمع فعالان اقتصادی آمده؛ نظرسنجی اخیر نشان می‌دهد ۱۰ درصد شرکت‌های فعال در بستر اینترنت دست به تعدیل و ۱۵ درصد نیز روند استخدام نیرو را متوقف کرده‌اند. براساس این گزارش محدودیت‌های اینترنت موجب شده تا یک چهارم شرکت‌ها دست به تعدیل یا توقف استخدام نیرو بزنند. شرایط در حال حاضر به گونه‌ای است که کسب‌وکارها به دنبال کاهش هزینه‌ها هستند و استخدام و توسعه در اولویت آنها نیست. این در حالی است که به گفته بسیاری از فعالان اقتصادی، فیلترینگ و محدودیت‌های اینترنت زنگ خطری را برای کسب‌وکارها به صدا درآورده است که گویا هنوز هم به گوش بسیاری از مسئولان حاکمیتی نرسیده است.

فعالان این حوزه معتقدند تا پیش از این با توجه به مهاجرت‌ها، شرکت‌ها با بحران یافتن نیروی متخصص روبه رو بودند، اما اکنون این بحران جوانب دیگری نیز یافته است. به طوری که کسب‌وکارها در مدت دو ماهه اخیر با خسارت‌های مالی بسیاری روبه رو شده‌اند. براساس نظرسنجی صورت گرفته از مدیران شرکت‌ها در آبان، ۹۵ درصد شرکت‌ها اعلام کردند از این محدودیت‌ها متضرر شدند. حداقل خسارت وارد شده به آنها نیز ۲۵ درصد بوده است. جدای از این نیز بهره‌وری نیروی انسانی کاهش یافت. همچنین شاهد تعدیل نیرو و توقف استخدام‌ها توسط شرکت‌ها بودیم. همچنین بر اساس آمار ۱۰ درصد شرکت‌ها نیروهای خود را تعدیل کرده و ۱۵ درصد استخدام را به طور کامل متوقف کرده‌اند.

شرکت‌های رسانه‌ای ۵۸ درصد و شرکت‌های حوزه دیجیتال ۲۹ درصد کاهش استخدام داشته‌اند و در مقابل شرکت‌های دارویی کمترین کاهش حجم استخدام را در این مدت تجربه کرده‌اند. فعالان این حوزه تاکید دارند هر زمان که یک عدم اطمینان در کشور به وجود می‌آید، شرکت‌ها یک رفتار خاص از خود نشان می‌دهند. و در این شرایط و در دوره انتظار که کسب‌وکارها منتظر پایداری هستند موجب می‌شود شرکت‌ها هزینه‌های خود را کنترل کنند و این امر روی تعدیل نیرو و عدم استخدام آنها تاثیر می‌گذارد.

با توجه به شرایط ایجاد شده برخی معتقدند؛ در حال حاضر نیز موارد بوجود آینده موجب کاهش اطمینان از آینده شده و موضوع استخدام از اولویت شرکت‌ها خارج شده است. براساس این پژوهش، تقاضای شغل در بخش تحقیق و توسعه ۱۱ درصد، در بخش گرافیک ۴۳ درصد و در بخش برنامه‌نویسی ۲۱ درصد کاهش داشته است. با توجه به این آمار به نظر می‌رسد فیلتر اینستاگرام به گرافیست‌ها ضربه بزرگی زده و نیاز به آنها را کاهش داده است.

بررسی عملکرد ۳۵۰۰ سایت

در همین حال رئیس سابق مرکز توسعه تجارت الکترونیک در نشستی خبری اعلام کرد: در پایش اولیه سامانه پایشگر، ۳۵۰۰ وب‌سایت مورد بررسی قرار گرفتند که از این تعداد، حدود ۷۰ وب‌سایت شناسایی شده‌اند که کارشان فروش کالای ممنوعه مانند رمزارز، سکه طلا، سیگار الکترونیکی، مشروبات و اسلحه بوده و ۱۸۰ وب‌سایت شناسایی شده که با جعل لوگوی نماد به کار خود ادامه می‌دهند. مرکز توسعه تجارت الکترونیک در تلاش است با کاهش سختگیری در مرحله صدور مجوز و نماد اعتماد، کنترل بر کسب‌وکارهای مجازی را با دقت بیشتری انجام دهد. در گذشته پایش سایت‌ها به‌شکل سنتی انجام می‌شد، اما در حال حاضر مرکز توسعه تجارت الکترونیک امکان پایش از طریق سامانه هوشمند را فراهم کرده است.

علی رهبری اضافه کرد: در گذشته سایت‌ها به‌شکل سنتی پایش می‌شدند که این کار زمان زیادی می‌برد. علاوه بر این، گاهی خطاهای سهوی و عمدی هم در این رصدها به چشم می‌خورد. ما در یک جمع‌بندی به این نتیجه رسیدیم که روش نظارت سنتی را در یک پنل نظارت یکپارچه تقویت کنیم. او افزود: به کمک پیمانکار سامانه نماد الکترونیک و مدیریت تیم داخلی مرکز، نسخه اولیه این پایشگر به‌دست آمده است. ما در این سامانه ۳ سناریو را مدنظر قرار داده‌ایم. همه وب‌سایت‌ها را کنترل نکردیم، زیرا در فاز اولیه هستیم و نتایج همین پردازش اولیه نشان می‌دهد در زمینه هر ۳ سناریو موارد متعدد مشکوک به تخلف در پردازش اولیه وجود دارد. امیدواریم به کمک تیم مرکز و پیمانکار، سناریوها تکمیل شود و دامنه پوشش وب‌سایت‌ها، ابتدا به وب‌سایت‌های دارای نماد و پس از آن به وب‌سایت‌های بدون نماد، کانال‌های اینستاگرام و تلگرام نیز برسد.

شرط حمایت از کسب‌وکارهای اینترنتی

در هر اقتصادی، بنگاه‌ها محور اصلی تولید و ایجاد اشتغال به‌شمار می‌روند؛ بنابراین بنگاه‌های اقتصادی و کارآفرینان، نقشی محوری در اقتصاد کشورها ایفا می‌کنند. اگر این مهم را بپذیریم به اهمیت حمایت دولت از کارآفرینان پی می‌بریم؛ به‌عبارت دیگر نقش بنگاه‌ها در اقتصاد، ایجاد ارزش‌افزوده است و نقش دولت فراهم کردن محیط مناسب برای فعالیت بنگاه‌ها. کسب‌وکارهای مجازی در سال‌های اخیر و به‌ویژه سال‌های شیوع کرونا به یکی از مهم‌ترین بنگاه‌های اقتصادی بدل شده‌اند. این بخش بار قابل توجهی از تولید درآمد و حفظ معیشت را بر عهده دارند. این در حالی است که در چند هفته گذشته موضوع قطع اینترنت و فیلتر پلتفرم‌های خارجی مشکلات بسیاری برای فعالان این بخش ایجاد کرده است. بر همین اساس نیز به دنبال گلایه فعالان این حوزه و هشدارهای کارشناسان، دولت سازکاری برای حمایت از کسب‌وکارهای اینترنتی تعریف کرد و با انتشار فراخوانی شرط‌ها و ضوابط کسب‌وکارهای مشمول دریافت اعتبار را اعلام کرد. بر اساس فراخوان وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات، کسب‌وکارهای مشمول طرح حمایت از سکوها و اقتصاد دیجیتال برای بهره‌مندی از این تسهیلات ملزم به رعایت مواردی شده‌اند.

به گزارش ایسنا، سکوهای متقاضی می‌توانند با مراجعه به پرتال وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات به آدرس ict.gov.ir نسبت به دسترسی به اسناد فراخوان یاد شده نسبت ارزیابی فعالیت خود اقدام کرده و در صورت کسب سقف امتیاز نسبت به ارسال اسناد و مدارک به آدرس پست الکترونیک platform@ict.gov.ir اقدام کنند. طبق اعلام وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات، بر اساس فراخوان یادشده سکوهایی که با ارائه اسناد مثبته بیش از ۶۵ درصد امتیازات ارزیابی را کسب کنند، مشمول حمایت‌های آیین‌نامه حمایت از سکوها و کسب‌وکارهای دیجیتال مصوب کارگروه اقتصاد دیجیتال خواهند شد. همچنین سکوهایی که موفق شوند بین ۵۰ تا ۶۵ درصد امتیازات ارزیابی را کسب کنند نیز مطابق آیین‌نامه‌های مربوطه امکان بهره‌مندی از برخی از حمایت‌های طرح را خواهند داشت.

سخن پایانی

آیین‌نامه حمایت از کسب‌وکارهای اینترنتی طی هفته‌های گذشته توسط وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات رونمایی شد؛ به گفته وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات محدودیت‌های ایجادشده در دو ماه گذشته برای دو پلتفرم خارجی که بخشی از کسب‌وکارهای مردمی روی آنها بود، سبب تسریع دررونده این مصوبه شد. این آیین‌نامه ۱۴ ماده و ۳۰ نوع حمایت را شامل می‌شود و خدمات و امتیازات متنوعی را برای سکوهای مشمول و کسب‌وکارهای احراز هویت شده در نظر گرفته است. به طور مثال در بخش اعتبار بخشی به کسب‌وکارهای اینترنتی و کاربران، این امکان وجود دارد که به سکوها و کسب‌وکارهای احراز هویت شده، نشان ویژه یا تیک ویژه کسب‌وکار اعطا شود یا برای عموم کاربران امکان اخذ نشان اعتبار شده (تیک آبی) فراهم شود. اما در این آیین‌نامه حمایت ویژه‌ای برای سکوهای مشمول در نظر گرفته شده است و آنها می‌توانند از مزایای قانونی حضور در پارک‌های علم و فناوری برخوردار شوند. در واقع به منظور حمایت و برخورداری سکوها از مزایای استقرار در پارک‌های علم و فناوری، وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات مکلف است شرایط پذیرش و استقرار دفترهای اصلی و شعب پلتفرم‌های مشمول را در پارک فناوری اطلاعات و ارتباطات یا شعب استانی آن فراهم کند.

دریچه

جهان هنوز حریف فساد نشده است

رئیس انجمن علمی مدیریت رفتار سازمانی گفت: بیش از نیمی از کشورها در بحث مبارزه با فساد نمره‌ای زیر ۵۰ دارند و این در حالیست که فساد، مشروعیت کشورها را می‌زداید و حکومت را زمین گیر می‌کند.

به گزارش مهر، حسن عابدی جعفری، در همایش مبارزه با فساد که به مناسبت روز جهانی مبارزه با فساد در اتاق بازرگانی تهران برگزار شد، اظهار کرد: مناسبت روز جهانی مبارزه با فساد، تصویب کنوانسیون با نام (کنوانسیون بین‌المللی مبارزه با فساد) است و این به آن معنا است که همه دنیا به این نتیجه رسیده‌اند که فساد امر زشتی است و می‌تواند بسیاری از مؤلفه‌هایی را که مورد نظر کشورها در توفیق آنها است را به شکست برساند. این مؤلفه‌ها می‌تواند اعتماد میان مردم و دولت و مشروعیت دولت و توسعه باشد، لذا هر مؤلفه خوبی که مورد نظر باشد فساد می‌تواند آن را تحت‌الشعاع قرار دهد.

رئیس انجمن علمی مدیریت رفتار سازمانی با بیان اینکه دو دهه از تأسیس کنوانسیون بین‌المللی مبارزه با فساد می‌گذرد، افزود: این کنوانسیون بیست ساله که بین ۲۰۰ کشور دنیا برای ایجاد آن هماهنگی صورت گرفت و یک سندی پیرامون آن ایجاد شد، پیش‌فرض‌هایی دارد که مهم‌ترین آن وقوع انقلاب انفورماتیک است که به معنای چیرگی بشر در اطلاعات و تداوم آن بر گونه‌های مختلف بود. بنابراین موجب تحول جدید اجتماعی شد و این تحول یک اثر اساسی داشت که در همه سطوح زندگی بشر تأثیرگذار بود.

وی ادامه داد: یک پایه جامعه مدنی، عامه مردم مثل سازمان‌های مدنی و یا رسانه‌ها است؛ یعنی مردم صاحب کشور هستند و باید کشور را اداره کنند. پایه دیگر این مجموعه حضور بخش خصوصی است، بنابراین حاکمیت عینی است یعنی از تصمیم‌سازی، تصمیم‌گیری، اجرا، نظارت و همه پیگیری‌ها در این امر حضور دارد و این دو رکن جدید در حکمرانی واجب و لازم است.

عبادی جعفری تاکید کرد: اصولی نظیر مشارکت در حکمرانی وجود دارد که بسیار تعیین‌کننده است و بر مبنای آن همه باید در اداره کشور شریک باشند و این حکمروایی امروز سطوح مختلف جامعه را در هم نوردیده است. بر همین اساس نکته‌ای که از این حکمروایی بر می‌آید و در کنوانسیون موج می‌زند، همکاری است؛ یعنی اگر چنین تفکیک سه گانه‌ای قائل شده‌ایم تفرقه وجود ندارد بلکه روح عمومی کنوانسیون بر پایه همکاری است، بنابراین در کنوانسیون فصل‌هایی راجع به پیگیری، جرم‌انگاری و همکاری مشاهده می‌شود که این همکاری در بدنه هر کشوری طبق کنوانسیون ساری و جاری است.

رئیس انجمن علمی مدیریت رفتار سازمانی گفت: حتی اگر قرار باشد نظارتی بر اجرای کنوانسیون در کشورها صورت بگیرد، در ماده‌ای از این کنوانسیون این موضوع پیش‌بینی شده است. شیوه اجرای این نظارت هم کاملاً مردمی و مبتنی بر همکاری است یعنی این طور نیست که مثل انرژی اتمی سازمانی وجود داشته باشد که آن سازمان به کشورها نظارت کند بلکه خود کشورها هستند که در بین خودشان بر اساس قرعه‌کشی تعیین می‌کنند که کدام دو کشور بر عملکرد کنوانسیون مبارزه با فساد نظارت کنند. بنابراین قاعدتاً در این نشست‌هایی که برگزار می‌شود باید بخش خصوص و بخش دولتی گزارشی تهیه و ارائه کنند. وی افزود: البته این انتظار نیز وجود دارد که بفهمیم در طول دو دهه چه اتفاقی بعد از اجرای این کنوانسیون در کشورهای دنیا و سطح بین‌الملل افتاده است و از این کنوانسیون چه آثار مثبتی در سطح کشورها پدید آمده و اگر این کنوانسیون وجود نداشت چه می‌شد؟

رئیس انجمن علمی مدیریت رفتار سازمانی گفت: بر اساس گزارش بین‌المللی بیش از نیمی از کشورهای دنیا در بحث مبارزه با فساد نمره‌ای زیر ۵۰ دارند و بخشی از کشورها که قبلاً نمره ۹۰ به بالا می‌گرفتند امروز نمراتی کمتر از ۸۰ دارند و بنابراین در خصوص بحث مبارزه با فساد دهک A در بین کشورها وجود ندارد. این موضوع بدین معنا است که فساد مخرب، مؤثر و بنیادبرافکن است و به رغم همه تمهیدات اندیشیده شده، برگزاری این کنوانسیون و تمهیداتی که کشورها اندیشیده‌اند، هنوز حریف فساد نشده‌اند، بنابراین نباید این حریف را دست کم گرفت.

وی تاکید کرد: این حریف به راحتی مشروعیت کشورها را می‌زداید و حکومت را زمین گیر می‌کند و اتفاقا برخی حکومت‌ها را زمین زده است و در اطراف ما کم نیستند برخی کشورهایی که به خاطر فساد زمین خورده‌اند و انقلاب در آنها اتفاق افتاده و تغییرات بنیادی تغییر رژیم در آنها صورت گرفته است. بنابراین لازم است کشورها خلاقیت‌هایی به کار ببرند که ضمن استفاده از ظرفیت‌های کنوانسیون، بتوانند جلوی فساد را بگیرند.

نظرگاه

مهمان‌نوازی تاریخی

صابر گل عنبری - کارشناس بین‌الملل:

شی جین پینگ چند روز پیش به عربستان سعودی رقیب منطقه‌ای ایران سفر کرد؛ سفری ۳ روزه که از هر جهت در دو سطح منطقه‌ای و بین‌المللی مهم و تاثیرگذار به نظر می‌رسد.

این گونه پیداست که عربستان درصدد ترتیب دادن ضیافتی تاریخی برای شی جین پینگ بود؛ مشابه آنچه برای دونالد ترامپ در سال ۲۰۱۷ انجام داد و خلاف استقبال سرد از بایدن در جولای گذشته. این شکل میزبانی از شی نوعی انتقام‌گیری شخصی از بایدن نیز قلمداد شد.

تحلیل‌گران بین‌الملل معتقدند این سفر را در سه سطح کلان دو جانبه، منطقه‌ای و بین‌المللی می‌توان بررسی کرد.

در سطح دو جانبه، سفر شی پرده از تعمیق بیش از پیش روابط ریاض و پکن بر می‌دارد؛ روابطی که از سال ۱۹۹۰ شروع شد و از ابتدای هزاره سوم همزمان با تنشی شدن روابط ایران و غرب بر سر پرونده هسته‌ای رفته رفته گسترش و از سال ۲۰۱۰ به بعد به ویژه پس از خروج امریکا از برجام و گسترش تحریم‌ها جهش یافت؛ تا جایی که امروزه چین شریک تجاری نخست عربستان است و ریاض نیز شریک نخست تجاری چین در خاورمیانه. مراوده تجاری سالیانه دو طرف بیش از ۸۰ میلیارد دلار است.

عوامل متعددی در شتاب عربستان در جهت تقویت مناسبات خود با چین در دوران حکمرانی بن سلمان نقش دارند، اولا به نظر می‌رسد بن سلمان با نگاهی معطوف به درک جایگاه اقتصاد در میان عناصر شکل‌دهنده قدرت ملی، خلاف اسلاف خود، اقتصاد را به متن سیاست خارجی آورده و آن را مبنای پویایی سیاست خارجی قرار داده است. او با طرح‌های کلان اقتصادی در چارچوب چشم‌انداز ۲۰۳۰ و در راستای رهایی از اقتصاد نفتی به دنبال هژمونی اقتصادی در منطقه است.

ازاین رو، طبیعی است که ریاض مناسبات خود با کانون‌های اقتصاد جهانی به ویژه چین به عنوان قدرت اقتصادی دوم جهان را گسترش دهد و بر این اساس، توسعه مناسبات اقتصادی اولویت نخست همه سفرهای بن سلمان در سال‌های اخیر بوده است.

اما پر واضح است که در پس بازتعریف سیاست خارجی عربستان بر مبنای اولویت‌دهی به مولفه اقتصاد اهدافی ژئوپلتیک و ژئواستراتژیک آینده‌نگرانه نهفته است که تا حدود زیادی معطوف به تحولات تاریخی دو دهه اخیر در خاورمیانه و حرکت این تحولات در جهت پی‌ریزی نظم منطقه‌ای دیگری است.

ثانیا، تحقق اهداف پیش‌گفته در بستر اختلالات پیش آمده در نظم جهانی در سایه برآمدن اژدهای چینی و رقابت‌های ژئوپلتیک جهانی و به تبع آن کاهش جایگاه خاورمیانه در سیاست خارجی امریکا، برقراری نوعی توازن در روابط با متحدان غربی سنتی به ویژه امریکا و شرکای جدید شرقی به ویژه چین اهمیتی مضاعف در سیاست خارجی عربستان پیدا کرده است. در متن این نوع توازن‌گرایی عربستان بین شرق و غرب هدف موازنه‌سازی منطقه‌ای در قبال رقیب ایرانی نهفته است.

در این موازنه‌سازی، عربستان تلاش می‌کند جدا از حمایت سنتی متحدان غربی، حمایت چین و روسیه را نیز داشته باشد که به فرض اگر فردا روزی، چین جای امریکا را در خاورمیانه گرفت، منافع عربستان را در اولویت قرار دهد.

در این خصوص، بن سلمان زیرکانه و هوشمندانه با ظرفیت‌های کشورش بازی می‌کند و با کشاندن رهبران عرب به ریاض و برگزاری دو نشست سران با شی جین پینگ، هم می‌خواهد او را با این «مهمان‌نوازی تاریخی» کاملا نمک گیر کند و تحت الزاماتی قرار دهد و هم با نمایش قدرت نرم ریاض به او گوشزد کند که عربستان دروازه ورود به جهان عرب است و حفظ و تقویت روابط با این جهان در گرو احترام به منافع ریاض است.

درحال‌حاضر، حجم مبادلات تجاری میان چین و مجموع کشورهای عربی ۳۳۰ میلیارد دلار از جمله ۱۸۰ میلیارد دلار با شش کشور عربی حوزه خلیج‌فارس است؛ این در حالی است که مناسبات تجاری پکن با تهران شدیدا افت کرده و به ۱۴ میلیارد دلار رسیده است.

کما این که ریاض احتمالا از تقویت چشمگیر مناسبات خود با چین و این شکل میزبانی از شی می‌خواهد برگه فشاری در مقابل امریکا بسازد. این سیاست بن سلمان حامل این هشدار به امریکاست که حالا شما که درصدد مقابله ژئوپلتیک با چین و نفوذش در جهان هستید، اگر به خواسته‌های امنیتی عربستان از کمک‌های نظامی گرفته تا مواجهه با ایران بی‌توجه باشید یا بخواهید از خاورمیانه و خلیج‌فارس خارج شوید، این منطقه و دنیای عرب را به تیول چین تبدیل خواهد کرد.

در کل، ژئوپلتیک منطقه تحت تاثیر الزامات نزاع قدرت‌های جهانی، تحولات و متغیرهای دو دهه اخیر و موازنه‌سازی‌های منطقه‌ای در وضعیت خطرناک و سرنوشت‌سازی در مسیر ساخت نظمی نوین قرار دارد.

منبع: مجمع فعالان اقتصادی

تحلیل روز

چه خبر از وضعیت اقتصادی آبان؟

فعالان اقتصادی توجه داشته باشند که سرمایه‌گذاری در بخش تولید مصالح و نهاده‌های ساختمانی به‌خصوص در موضوعات «آجر»، «شن و ماسه»، «کاشی»، «محصولات سفالی و سرامیکی ساختمانی نسوز»، «گچ ساختمانی»، «بتن آماده»، «شمش فولادی»، «میلگرد»، «مفتول فولادی»، «لوله و پروفیل فولادی»، «شیرآلات بهداشتی و ابزارآلات ساختمانی»، «لوله و اتصالات پلی‌اتیلن و PVC پلاستیک، به تشخیص مجمع فعالان اقتصادی فعلا تا اطلاع ثانوی غیر از موارد خاص با ریسک بسیار بالا همراه است.

حوزه‌های دیگر صنعتی و خدماتی نیز متعاقبا از طریق کانال مجمع فعالان اقتصادی به اطلاع شما اعضای گرامی خواهد رسید.

چه خبر از وضعیت اقتصادی آبان ماه؟

آمار و ارقام منتشر شده در گزارشات ماه گذشته تایید می‌کند علاوه بر کمبود نقدینگی و کاهش قدرت خرید، صعود نرخ ارز و اتفاقات اخیر کشور و همچنین در برخی از فعالیت‌ها قطعی اینترنت در کاهش تقاضا و بروز رکود عمیقا موثر بوده است.

شاخص موجودی مواد اولیه خریداری‌شده در آبان برای چهارمین ماه پیاپی کاهشی است و نسبت به مهر با شدت بیشتری کاهش داشته است و مطابق پیش‌بینی‌های مجمع فعالان اقتصادی حتی انتظار کاهش فعالیت‌ها در ماه آینده وجود دارد. در این بین بخش‌های ساختمان، کشاورزی و خدمات بیشتر از دیگر حوزه‌ها دچار رکود بوده‌اند.

همچنین فعالان اقتصادی باید توجه داشته باشند که مدل‌های فروش و بازاریابی در شرایط فوق با مدل‌های فروش و بازاریابی در شرایط معمول اساسا متفاوت است و انجام فروش در این شرایط با مدل‌های قبل به منزله خودکشی سریع و بی‌خطای کسب‌وکار خواهد بود!